

I am so Happy with my Bike

- A case study of the Cycling Municipality of the Year 2013

Aalborg University 2014

Department of Development of Society and Planning

Urban Planning and Management

Birgitte Holt

Aalborg University

Department of Development of Society and Planning

Master programme Urban Planning and Management

Title:

I am so Happy with my Bike – A case study of the Cycling Municipality of the Year 2013

Author:

Birgitte Holt

Supervisor:

Enza Lissandrello

Delivery:

June 2014

Pages:

Number of pages: 60

Number of appendices: 92

Abstract

This report gives a strategic proposal for how successful cycling city planning is reached in Randers the Municipality of the Year 2013. Learning by the case study, the thesis answers with a range of aspects as respectively: Knowledge, networks and ownerships together with a baseline of a sustained focus on success. The electric bike is one of the successful elements for urban people to start cycling as the many hills in Randers as well the health focus plays increasingly a central role too in persuading new users – which in this report is called ‘cyclists with body awareness’. Actually all the managers of the municipality are activated and the project is open for new play pals, events, spinning and good stories, e.g. about a professional handball girl in Randers – one of the cycling ambassadors. All in all the cycling culture grows out of success, success and more success in the areas one by one with 45 % increase in the proportion of cycling trips during three years.

Preface

This report is the final thesis made at the Master programme Urban Planning and Management at Aalborg University. Thanks to Enza Lissandrello for good supervision. Thanks to the interviewed persons at Randers Municipality: Project leader Birgit Berggrein, forest and landscape engineer Jørgen Mejlsø, leisure consultant Birgitte Strøbeck, planner and development consultant Hedda Møller, climate coordinator Lars Bo Jensen and health coordinators Gitte Engstrup and Jesper Jakobsen. Thanks to author Karen Kingston for throwing a unique light on it all. Thanks to my sister for translating/reading some citation quotation/chapters. Besides the work has not at least lovely play every day filled the home thanks to my children.

Aalborg, June 2014

Birgitte Holt

Contents

1. Introduction.....	10
1.1 Structure of the report	12
2. Behind the investigation.....	14
2.1 Focus of the Project.....	15
2.2 Paradigm of the Project.....	16
2.3 Strategy, design and methods.....	19
2.4 Planning theory	23
3. Resources.....	28
3.1 European governance development	29
3.2 Knowledge resources	30
3.3 Relational resources	35
3.4 Potential relational resources	41
4. Mobilization Capacity.....	46
4.1 The six road user types.....	47
4.2 Good stories	49
4.3 Ownership in-house	51
4.4 Strategy.....	52
5. Conclusion	56
5.1 Range of networks, knowledge and ownership with baseline in and sustained focus on success.....	57
5.2 Recommendations.....	58
6. References	59
7. Appendices	63

|

1. Introduction

“De handel vormt mee de ruggengraat van een gezond gemeentelijk en stedelijk weefsel. De laatste jaren verdwijnen echter veel handelszaken uit het straatbeeld en verhuizen heel wat winkels van het centrum naar de periferie van de steden en gemeenten.” [Geirnaerdt et al. 2005] and similar Dutch planning was the inspiration material the first Danish cycling city planners had to fight their way through in the years around the millennium in the work in *Odense – the National Cycling City of Denmark*. And they made it well. The results were not least 20 % more cyclists and 20 % less injury. A special achievement in cooperation with South Danish University was the documentation of the not alone important environmental benefits but also health and thus economic benefits of the cycling because these in general are political high priorities. [Odense Kommune 2004] Since that time the number of cycling cities has been increased through support of the government. [Vejdirektoratet 2012]

The research project Bike-ability was concluded in 2013 for upcoming cycling cities [Skov-Petersen et al. 2013]. The research project focuses on both Danish and Dutch experiences and specific cycling behavior in relation to city structures and bike infrastructures [Andrade et al. 2012]. However, general recommendations to increase cycling behavior in Danish cities still miss and punctual studies on the governance of strategic cycling city planning are in need. This thesis focuses on the governance challenges of strategic cycling city planning; it focuses on the interdisciplinary cooperation among sectorial policies as road, health, climate, communication, nature, leisure, development taking as an example a Danish provincial municipality. Researcher Rachel Aldred from University of East London warns against experiences where:

“... responsibility for cycling policy implementation was variously outsourced, displaced sideways to quangos and voluntary organisations, and downwards to local authorities. Within local authorities’ reports, research, plans and feasibility studies were increasingly outsourced to consultants... the failure to define cycling as ‘strategic’ helps to perpetuate poor infrastructural solutions...” [Aldred 2012]

This thesis wants to investigate the cycling strategies within the cycling city project in the municipality of Randers. It explores the project in the last three years and the role of the diverse institutions and organisations involved in urban cycling policies. This case seems relevant in the Danish landscape since Randers was named the Cycling Municipality of the Year 2013. As the project leader of Randers Cycling City Birgit Berggrein describes: *“The nominated cities must have a clear strategy to develop their cycling work; they must work across management sectors and they must involve the citizens. All in all initiatives that we work on in Randers in a goal-orientated way”* [Randers Amtssavis 18.05.2012]. This thesis investigates how a cycling city project worked in Randers, and develops a critical understanding on how a planning strategy can become a useful strategic tool for cycling city planning, along with these precise research questions:

Which governance of strategic cycling city planning have succeed and why?

-How interdisciplinary cooperation among primarily the official departments – and secondary diverse supporting players – can promote cycling?

-How the mandatory Danish ‘planstrategi’ document can become a useful strategic tool for planning a cycling city?

1.1 Structure of the report

The chapter following this introduction goes behind the investigation – giving it a kind of scientific quality stamp. Chapter 3 introduces the analysis with European governance development theory which leads to the focus on relational and knowledge resources. It follows then the road user type theory in chapter 4 that shows how the resources can be mobilized and affect discourses and then practices of the dominating road user types. From this, theory, strategy and illustrations are developed. The report concludes with a summary and answers to the research questions, reflection of the research and recommendations to Randers and other municipalities more in general interested in developing the cycling city.

2. Behind the investigation

Behind a scientific investigation lays a lot of more or less conscious values, convictions, choices etc. which this chapter sheds light on to clarify the focus of this thesis. This is done by creating a framework of scientific philosophy. The paradigm links the investigators pro-knowledge of the project topic to the methods of the project, cf. figure 1. The chapter gives an explanation of the methods as well as of the research design and strategy. Finally planning theory will connect the methods of theory with the following theory in chapter 3.

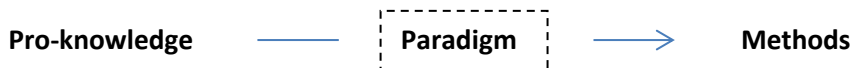

Figure 1: Paradigm as the link between pro-knowledge and methods

2.1 Focus of the Project

The focus of this project is a municipal organization with reference to the cycling city projects. Nowadays it is accepted to use different theories and methods simultaneously – not only one theory or method can be considered as true – because of the constantly dynamic development of knowledge which can be compiled in many ways. It means high relevance of “looking behind” the specific investigation. [Andersen 1994]

Elaboration of the Focus

The focus of the project is on new and interdisciplinary urban planning strategies of a cycling city project. Specific focus is on the planning strategy as the overall goal-orientated tool to support and to introduce cycling city strategies into a typical Danish planning strategy. Randers is here the case that has a new brand potential to be The Cycling Municipality of the Year 2013. This thesis explores this as a new planning strategy made by a new city council (put together November 2013) and as the media write: *“Cycling Millions are on its way”* from the state to selected municipalities comprising Randers [TV2 Østjylland 2013]. The aim is that both the investigator of this thesis and the investigated organization can use the result of the project as a good baseline for cooperation.

Type of Investigation

The type of investigation is found among four on-each-other-building investigation possibilities:

- Describing investigations

The goal of a describing investigation is to describe a phenomenon. In view of elaborating problems the investigation type is a part of most investigations. As a completely objective procedure is this approach not to be seen because there will lay a not neutral idea system behind every description.

- Explanatory investigations

A step further moves an explanatory investigation by asking: Why? Theory or model is used to answer this together with describing data. Like this the theory becomes a tool on the basis of which the described phenomena can be explained.

- Critical-diagnosing investigations

The realization “something is wrong” is the basis of the investigation type and it seeks identified through the project what the causes are and what the opportunities are to change and enhance conditions. The critical-diagnosing investigation signifies a critical view both regarding methods, theories as well as investigated item itself.

- Change-orientated investigations

In order to make an investigation change-orientated the participants themselves will have to do practical actions to change conditions within the investigated item. Increasing level of familiarity of persons who are affected is the primary goal. It means that a big interaction between the investigated and the investigator has to be. [Andersen and Gamdrup 1994a]

The investigation of this report is a critical-diagnosing one which seeks identifying causes and opportunities of organization problems with reference to cycling city project. The concrete case of Randers Municipality is the experiences to learn from, to enhance further and to generalize for other municipalities with similar challenges. This identification requires an involvement with Randers Municipality though it can mean a hard investigation process because of data influenced by experiences and impressions. This disadvantage is accepted because only when viewpoints of more persons count, social science can be basis for actions. There has to be created a process where the parts through learning from others develops their viewpoints. It also means that unambiguous identification of the contribution of the investigator cannot be required. [Andersen and Gamdrup 1994a] The influence of experiences e.g. during interviews also means that a part of the data cannot be linked to any written reference. Therefore it is important to be aware of how subjective experiences play a role during the treatment of data.

2.2 Paradigm of the Project

The paradigm is a set of fundamental assumptions characteristic of a special field as e.g. social science research. The paradigm really affects the conclusions because it controls choices of concepts, problems, hypothesis and methods. It is seen in the configuration of traditions, procedures and norms of assessment. The paradigm itself is often used unconscious. It includes following components:

- Ideal of science
- Picture of real life
- Ethics of research [Andersen 1994]

This project has its baseline in social science but its paradigm is narrower, than the paradigm of social science, as it will emerge from the following.

Ideal of science

An ideal of science is based on norms and notions about qualities of scientific contribution. Qualities are mentioned often as logic coherence and texture, conceptual brightness, accordance with observations and objectivity. And quantitative versus qualitative methods can be mentioned. In some fields generalization is the ideal, in other cases it is ideals of individualized in-depth interpretations. Some scientific contributions underline independence of value notions and political opinions while others highlight political statement and moral commitment as necessary.

This project seeks in-depth understanding of the situation in Randers Municipality primarily through qualitative data to obtain the necessary local insight to handle a big interdisciplinary organizational strategy task. The consequence is that there is less quantity and minor generalization possibilities. Nor independence of value notions is an ideal in this report because of the character of social science and the analysis including inter alia subjective assessments on the basis of the study of professional knowledge. The conclusions will be like defending the planner as a subject of knowledge and values appertaining and not in accordance with all political values in Randers Municipality. This divergence can be taken care of in a reflection at last.

As the conclusions will be like defending the planner as a subject knowledge and values appertaining, it is relevant to be conscious about the “type of planner subject knowledge” and the related values. It can be found between four possible planner roles:

- Planner as professional development consultant

The role is close to the traditional role where the planner is seen as the expert with the good product as landmark – but without the remarkable contrast between planning and politics because the politicians as decision-makers are now accepted despite their disagreement in expert arguments. Therefore this planner must have communication knowledge besides the planner subject knowledge.

- Planner as manager

The planner as manager work effective and democratic to implement the result that the politicians like while repressing own preferences. The planner does not necessary like this but see it as a condition as an official in a democratic public organization.

- Marked planner

This planner goes for effective undisturbed implementation – typical as a kind of director/project leader who takes responsibility of the economic and dynamic development of the city involving politicians and administrators as little as possible.

- Process planner

The process planner has focus on the plan process to reach common understanding, consensus, ownership etc. A process planner does not really see oneself as an official – but typical as project leader or consultant – though loyal to the decision of city council at last. [Sehested 2003]

This report can be seen as a professional development consultant report supplied with some of the process elements. The good product is – for the sake of the future – preferable to short-term economic solutions and also to solutions for some actors who will not always be living in or be active in the region. Process elements are relevant to the focus of the planning strategy as a tool for community, ownership and cooperation.

Picture of real life

Prevalent fundamental notions regarding human and society pictures are normally included in the picture of real life in social science. The human can e.g. be seen as controlled of self-interests, norms of society or unconscious layers in the psyche and instincts. [Andersen 1994] In this report the human is interesting especially as a part of municipal organization with clear rules and norms which are supposed normally to be respected.

Also the picture of society can be seen in different ways depending on if it is seen as characterized by harmony and consensus or conflict and contrasts, if it is fundamental unchangeable or dynamic and historic changeable etc. [Andersen 1994] This report treats one of the histories best and broadest changes in a normal dynamic developing municipal organization as consequence of the spreading of cycling city projects. It means inter alia teething problems because of contrasts between the different actors.

Ethics of research

Ethics of research deals with the interaction between researchers and outside world as well as internally between researchers. The researchers have to receive critique from other researchers, be open about conditions of investigation and promulgate results. [Andersen 1994] Therefore this report promulgates reflection over delimitations and choices of methods. And it is made in cooperation with a supervisor of the university.

Concerning the interaction between researcher and outside world, it is on the one hand good research if it is independent of society interests and if it not allows the outside world to rule. On the other hand is good research – especially social science – not neither possible or desirable to separate from influence of outside world comprising considerations of society behavior. In this report it is considered which wishes and behavior the different cycling city actors may have to succeed with the actual challenge of society.

2.3 Strategy, design and methods

The character of this project's paradigm and problem formulation points out the case study as strategy. It is clear when it is taken into account that Randers Cycling City-project is a contemporary phenomenon (opposite historic phenomenon), that is in the context of the real world (opposite a laboratory world), and the boundary between the cycling city-project and the contextual technical, political, economic and organizational conditions is unclear. These considerations namely correspond to item 1 of the case study definition:

Case study definition

1. *A case study is an empirical inquiry that*
 - *investigates a contemporary phenomenon within its real-life context, especially when*
 - *the boundaries between phenomenon and context are not clearly evident.*
 2. *The case study inquiry*
 - *cope with the technically distinctive situation in which there will be many more variables of interest than data points, and as one result*
 - *relies on multiple sources of evidence, with data needing to converge in triangulating fashion, and as another result*
 - *benefits from the prior development of theoretical proposition to guide data collection and analysis.*
- [Yin 2003]

With this definition it is clear that the case study is an all-embracing research strategy with design logic, data collection techniques and specific data analysis methods. For the reason that this is often misunderstood/ oversimplified, it is relevant to argue against and discuss the critique of the case study as strategy.

Discussion

When choosing the case study strategy it is important also to be aware of its weaknesses. As mentioned, generalization requires special caution. An example is an investigator necessarily having to make a special strategic case choice – a working environment model work place – as critic (less probable) case to verify

that work with organic solvents gives brain damages although all working environment arrangements as exhaust device and the like are all right. Is the problem found on the case-workplace it can be concluded also to be found in other places. In this and other good examples it is possible to generalize on the basis of a single case and in that way contribute to scientific development. [Flyvbjerg 1991] Another way to circumvent the problematic is to have another purpose than generalization of the case study as in this case: the contemporary and future strategy work in Randers Cycling Municipality supplied with only less general recommendations to the many other provincial municipalities.

Another problem can be the validation and the reliability comprising the strategy being suspected of verification – that means a propensity to conform the first notions by the investigator. Many case studies show fortunately that it is not like that because they simply revise the notions of the investigator. [Flyvbjerg 1991] To overcome the problems, this project attempts to include all relevant sources in a triangulating fashion, cf. figure x and list of references comprising survey evaluations of extern consultants etc.

Type of case design

Dependent on primarily the study purpose and the phenomenon that is wished investigated, the type of case design is chosen. Four possibilities are seen in figure 2 and have different advantages and disadvantages:

- Single-case design

Only one case means opportunity to go in-depth, to save resources and to make a clear analysis. To obtain secure results the case must a) represent a critic case which is used to test an existing theory, b) is seldom or unique, c) is representative or typical, d) is revealing or e) is a longitudinal study.

- Multiple-case design

More cases mean better possibilities of generalization and more nuances but are resource-intensive and complicated.

Both single- and multiple case designs can be holistic or embedded dependent on number of analysis units:

- Holistic case design

The holistic choice is useful with reference to a holistic character of the relevant case theory or if immediately no logic analyses units. It can become too abstract and crucial changes in a case part can be overlooked.

- Embedded case design

More analysis units as e.g. employees or departments give a better picture of a case organization as a whole but the case as a whole can be overlooked. [Yin 2003]

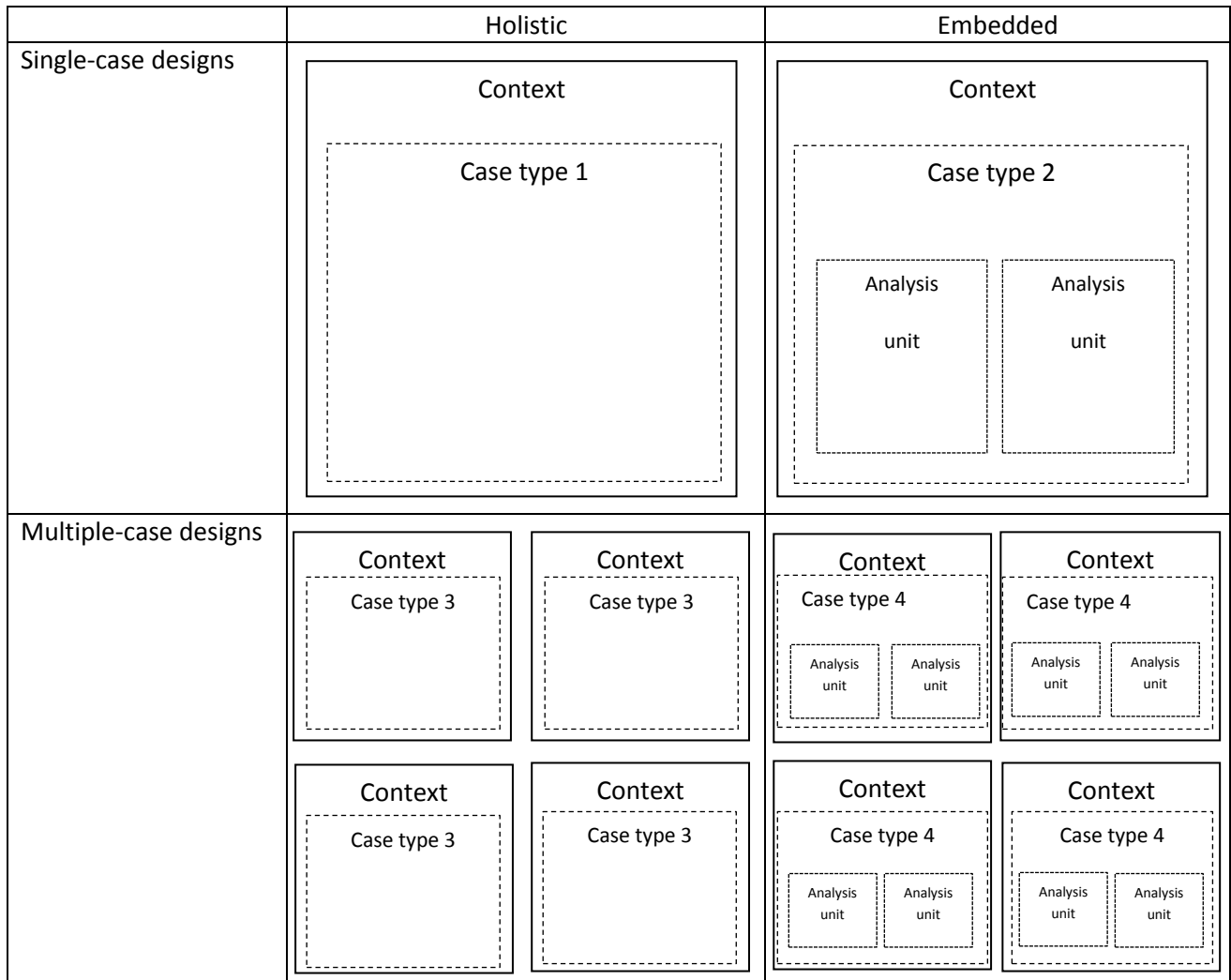

Figure 2: Four types of case designs. They differ in numbers of cases and numbers of analysis units. Four cases and two analysis units are just examples. Dotted lines mean unclear boundaries. Freely from [Yin 2003]

In this thesis, type 2 is chosen for the case of Randers Cycling City-project because for the concrete applied local character, the limited wish of generalization as just mentioned in the strategy discussion, the available time resources and the evident analysis units of cycling city actors. Furthermore the provincial municipality Randers is enough representative and its success is unique to select the most general recommendations to other municipalities.

Data collection

All methods – documentary, observing and asking – are in use, cf. figure 3. Documentary methods as books, reports, articles, webpages and plan documents give a broad data foundation, are resource effective and indirect study of actions via verbal or written announcements. A disadvantage is that others have decided the writing purpose and it is therefore controlled, also called secondary data. For that reason it is important to be aware of on which conditions the data is generated. Observing methods as TV features, traffic census and vision seminars are primary, of others uncontrolled, often resource-intensive data where the investigator has to watch social actions direct.

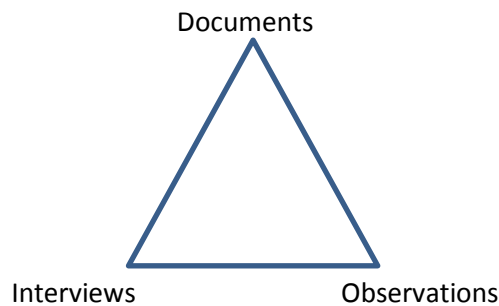

Figure 3: Evidence-triangulation

Asking methods include verbal or written questions to central persons, relative resource effective and a kind of primary data. [Andersen and Gamdrup 1994b] There exist different ways of interviewing – generating data based on the knowledge of the interviewed persons:

- Personal interviews

The direct contact can give a good dialog and the body language can be a help to eliminate misunderstandings and assess reliability. The result can be affected of personality, environment etc.

- Focus group interviews

Interviewing more persons on the same time is effective data collection where persons can encourage to discussion and verify/weaken each other. If the persons feel safe in the group then discussion of taboo subjects is possible. Not so many questions can be answered and it is difficult to facilitate the process so that silent persons, dominating persons and conflicts will be handled in the right way.

- Telephone interviews and
- E-mail interviews

These two possibilities of interviewing have an advantage which is resource effectiveness. [Robson 2002]

Interviews can be structured in three ways:

- Structured interviews

Formulated questions set up in a predetermined sequence. E.g. used in e-mail interviews.

- Semi-structured interviews

Predetermined topics/questions with flexible sequence, wording and complementing questions which requires overview and experience. It gives good results because of the good sense of situation.

- Unstructured interviews

Idea of topics to freely informal conversation. [Robson 2002]

This report includes interviews with the relevant persons in the municipal management in Randers. It is all placed at Laksetorvet, as illustrated on figure 4, besides a part of the Health Department placed about 1 km north in Randers Health Center. First and foremost the project leader who is placed in the Road and Traffic Department and knows exactly path group members and other relevant persons involved in the planning process – one from Business and Development Department, one from Climate and Energy Department, two from Health Department, one from Nature and Environment Department and one from Culture and Leisure Department, as illustrated on figure 5 and reported in appendix. The project leader represents the project group with two more members – one from Communication Department and one more from Road and Traffic. The belief in cycling city development of the interview persons covers a wide field – from one interview person assessing everybody cycling in the future and another assessing it will soon be dropped. Personal interviews are chosen because of the possibility of good dialog and to uncover many questions. A substantial break between every meeting is planned to let the interviews benefit from each other, e.g. can person number two and three verify/weaken person number one. As mentioned in the beginning of the chapter, the case is highly topical and a new city council is put together in November 2013. This minimizes sources of error in the interviews because after an election the past is easier to evaluate and the future is much more clear. This actuality helps the interview persons remembering details. Semi-structured interviews have been chosen because of the possibility of the best result in relation to the expectations of this thesis.

2.4 Planning theory

It is important to know the used theories in depth to be sure that there is no conflict with the paradigm. Planning theory can be divided in three aspects which are theory about planning, theory in planning and theory for planning. *Theory for planning* – sometimes called methods – is already treated in this chapter. It can e.g. be population forecasts and traffic models. *Theory in planning* is e.g. land use theory and ABC principle which are helpful tools in making the plan. Plans are made with many assumptions which, planners have to know, will maybe not in the real world prove correct. Theoretical considerations will maybe not get the wished implementation. [Strand 1989] *Theory about planning* can be classified in two parts, which are the normative and the one about human actions. The normative theory tells how planners must act rational, e.g. the planning law and guidance to that. The theory about human actions concerns the

limitations the planners meet during implementation phases, e.g. implementation, cooperation and power theory. [Faludi 1973]

The theories of this report are only mentioned, not treated, first because their different contents are included in the relevant chapters. *Theory in planning*, in the shape of mobility management theory, can be used for framing the making of strategies for Randers Cycling City. Normative *theory about planning*, in the shape of guidance in strategy and municipal planning, can show how a planning strategy is rationally implemented. And concerning human actions it is theory of governance and road user types which explain challenges of cycling city projects.

Figure 4: Pointed out at the illustration of all the municipal management are the participating departments besides a part of Health.

Figure 5: Data collection around the management, as reported in appendices.

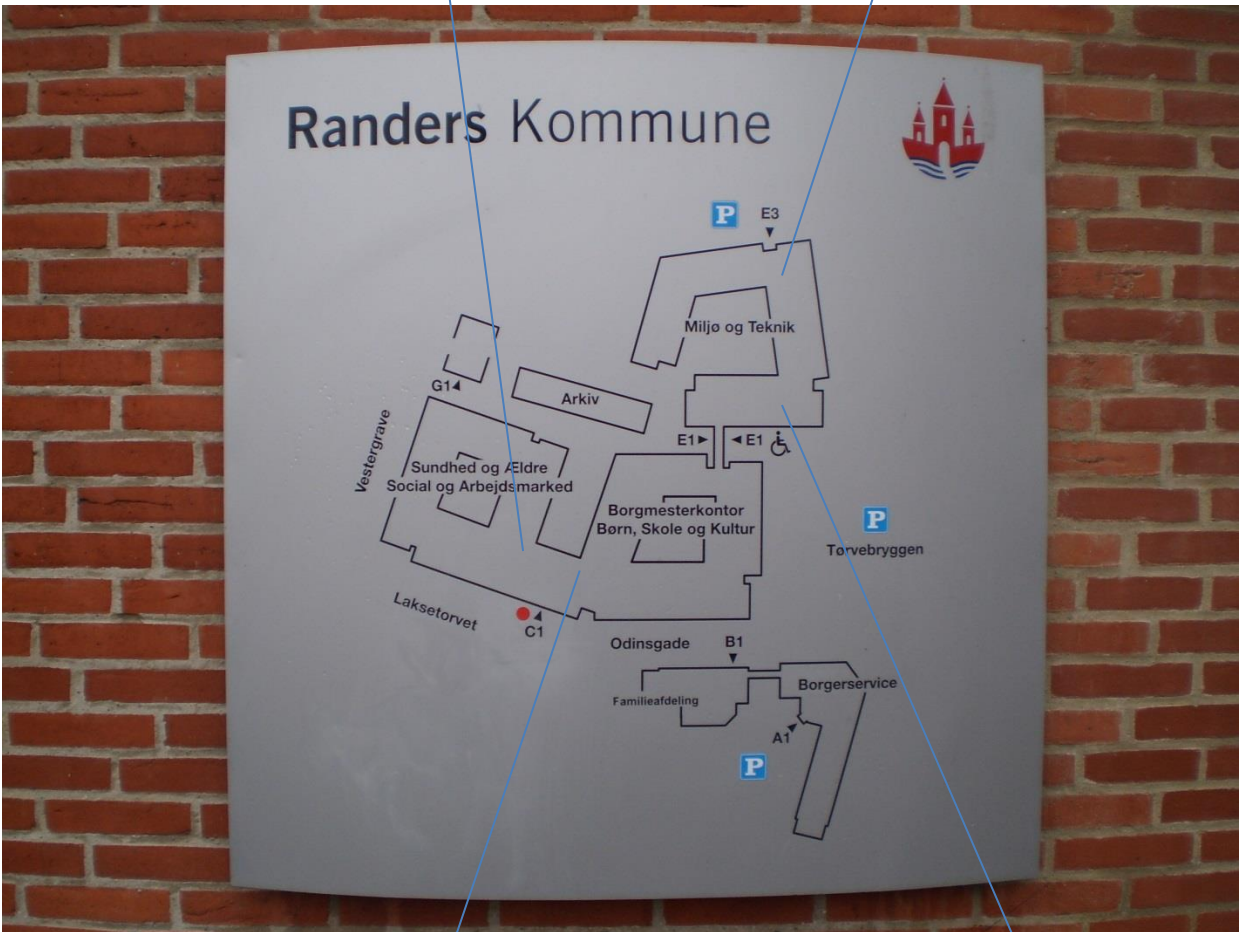

Leisure

Project group

Nature

Development

Climate

7) Leisure consultant
Birgitte Strøbeck
Pedersen from Culture
and Leisure

6) Forest and
landscape
engineer
Jørgen Mejlsø
from Nature
and
Environment

4) Project group at project leader Birgit Berggrein from
Road and Traffic. She explains that the two others are
respectively one from Communication and one more
from Road and Traffic

5) Health(event)
coordinator Jesper
Jakobsen from Health

3) Health(test)
coordinator
Gitte Engstrup
from Health
(on the
address
Biografgade 3
< 1 km from
Laksetorvet)

1) Planner and development consultant Hedda
Møller from Business and Development

2) Climate coordinator Lars Bo
Jensen from Climate and
Energy

3. Resources

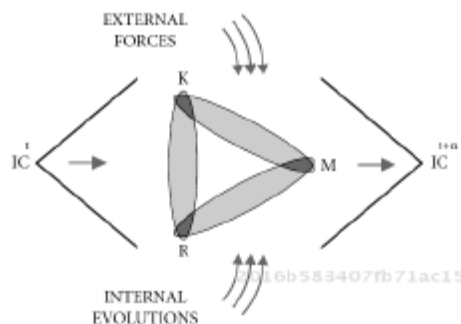
The analysis of the Randers Cycling City Case is in this chapter introduced by European governance development theory to secure the best understanding and the structure and the interpretation of the case. This analytical framework implies that respectively knowledge and relational resources are some of the important parameters on the way to the success of cycling city planning. This means that the rest of the chapter will concentrate about these resources with a focus on Randers Cycling City.

3.1 European governance development

The challenge of contemporary governance transformation from sectors to new foci and new networks among a variety of actors increasingly are mobilized challenging the government and placing a pressure on a reconfiguration of the state-economy-civil society relations and society-polity. New networked forms of governance have been studied to be less hierarchical, less paternalist and sensitive to the needs of especially marginalized areas. Key words in European governance are focused on decentralizing, regional and local arenas, area-based integration, place visions, integrated area strategies, learning regions, production milieux, socially cohesive and environmentally benign city regions. The term institutional capacity helps finding qualities of territorial innovation milieux looking after four factors of localities:

- A plethora of civic associations
- A high level of interaction among social groups
- Coalitions which crossed individual interests
- A strong sense of common purpose [Healey et al. 2003]

These factors are all in all seen as an institutional thickness/richness. Some of these qualities are associated to economic growth and innovation. Other qualities give particular emphasis to social cohesion though these can be suppressing/constraining as well as supportive. More knowledge is developed focusing on trust, social network and social capital. Other forms of capital are intellectual capital and political capital so institutional capacity-building processes can, as seen in figure 6, be analyzed in terms of knowledge resources, relational resources and mobilization capabilities affecting discourses and practices. The best changes are the ones echoing down at the deeper level of the three power relations: Surface activities, mobilization of bias and deeper cultural level.

Knowledge resources	The <i>range</i> of knowledge resources, explicit and tacit, systematized and experiential, to which participants have access The <i>frames</i> of reference which shape conceptions of issues, problems, opportunities and interventions, including conceptions of place The extent to which the range and frames are shared among stakeholders, <i>integrating</i> different spheres of policy development and action around place qualities The capacity to absorb new ideas and learn from them (<i>openness and learning</i>)
Relational resources	The <i>range</i> of stakeholders involved, in relation to the potential universe of stakeholders in the issue or in what goes on in an area The <i>morphology</i> of their social networks, in terms of the density (or 'thickness') of network interconnections and their 'route structure' The extent of <i>integration</i> of the various networks The location of the <i>power to act</i>, the relations of power between actors and the interaction with wider authoritative, allocative and ideological structuring forces
Mobilization capacity	The <i>opportunity structure</i> The institutional <i>arenas</i> used and developed by stakeholders to take advantage of opportunities The <i>repertoire</i> of mobilization techniques which are used to develop and sustain momentum The presence or absence of critical <i>change agents</i> at different stages

Figure 6: Institutional capacity development and Table 1: IC building dimensions [Healey et al. 2003]

3.2 Knowledge resources

The provincial city Randers is the sixth largest city in Denmark and placed at the main railroad between the two largest cities in Jylland: Århus and Aalborg. It is not traffic restrictions which now are changing the traffic culture in Randers. The development consultant interviewed explains that even where an attractive growth creating city center environment could be the cars drive everywhere because the political strength to govern the city center/city association is still missing [dev: 392]. And concerning cycling was promotion not common in Randers until 2010 Neither focus on place and openness characterizes Randers as the development consultant explains:

"It is very very hard to win both the politicians to arrangements and the citizens and it is absolutely such an art to make some arrangements, some initiatives where it makes sense to participate... and it is just as much about that... it has to make sense. And you cannot make an arrangement which covers entire Randers Municipality where it makes sense and you can make people come from everywhere. I think it is a lot about coming out... coming out locally. We have no local councils in this municipality as many others have... as many municipalities chose to set up back in '07 at the municipality consolidation on the basis of a near democratic perspective. We have not had that. Politically it was not desired. And we are working on that now actually because we can feel that it is the only way we can come out and get a good dialog." [dev:118]

Figure 7: Building of Business and Development Department etc.

Besides the *history* of missing traffic priorities, openness and place focus the success has especially grown from a historical energy success of the city with the train fabric Scandia, building all the Danish trains for hundred years and making the first life cycle assessments in the 80's. And also with the beginning of the serious development of Micon/Vestas wind mills and electric cars after many smiths and engineers got out of work due to the crisis in the 80's. [cli: 626] The energy success in Randers is a shared story, a city symbol, a special quality with which people can identify. The focus on the last years has moved from climate crisis to economic crisis so that almost nobody knows that Randers now is the best climate municipality [cli: 897]. And as the climate coordinator with life long experience in environment planning summaries:

All in all some successful experiences about renewable energy, climate which have had a business flow in this city which is the reason why the politicians have said: We would like to work with our successes and then when the world got more and more aware of CO2-emmissions and climate our politicians said that we also should be able to do something about it here in Randers because in fact we already started out well. [cli: 644]

On this background, the cycling city planning has begun in the climate plan 2009 with three items about respectively path net development (sector) plan 2010, cycling city network participation and electric bike promotion [Randers Kommune 2010]. The first item should be a traditional path plan but through the cycling city network participation – increasing the knowledge resources – it has come out as something totally different [pro: 1365]. The second item is a try of the climate group to maintain the first idea of the cycling city project group [cli: 768]. And the last item is especially a help to cycle on the many hills in

Randers where more and more elderly people live with e.g. knee and weight problems and because many young people move to university cities. That is why the climate coordinator has the focus on:

My idea is that we should focus a lot more on electric bikes because they are brilliant in correlation with hills and it could be the way to get people started and when they have been using the electric bike for two to three years and the battery goes dead then maybe they will buy a regular bike afterwards because, after all, they have built up their muscle mass and cannot do without the fresh air and all that... [cli: 1107]

And as always the energy focuses in Randers are the right successful ones and the cycling city is 40 % supported by the Danish government [Vejdirektoratet 2012]. Randers Cycling City Phase 1 has covered three part projects. Part project 1 in the Hornbæk area, part project 2 in the city center and part project 3 about electric bikes. Besides new cycle parking the city center has now got a cycle ring which is a cycle friendly route around the city center. [COWI 2013] This knowledge succeeded in the first Danish cycling city project *Odense the National Cycling City 1999-2002* and the leader of that project now brings all the knowledge further through his new jobs – not at least as world pioneer and chairman of the Cycling Embassy of Denmark [Odense Kommune 2004] [Ingeniøren 2009] [Cycling Embassy of Denmark 2014]. The cycling embassy, including inter alia some private actors, is one of the cycling networks which Randers has benefited from as well as The Professional Cycle Council (now called Det faglige cykelråd in Danish) and The Energy Duty (Energitjenesten) [pro: 1729] [cli: 775]. An EU project *Trendy Travel* has also been a help in beginning a process where it is natural that smaller events and campaigns are parts of cycling promotion [Randers Kommune 2014]. And the EU project *Nordic Cycling Cities* has been necessary in the learning process of working on the three cycling strategic documents: Cycling accounting, cycling strategy and cycling action plan which as mentioned came out as something totally different as first expected [pro: 1357]. Table 2 contains the very different knowledge types and their connection with actors, learning and visions. It makes it clear that there exists a strong sense of common purpose – namely cycling promotion.

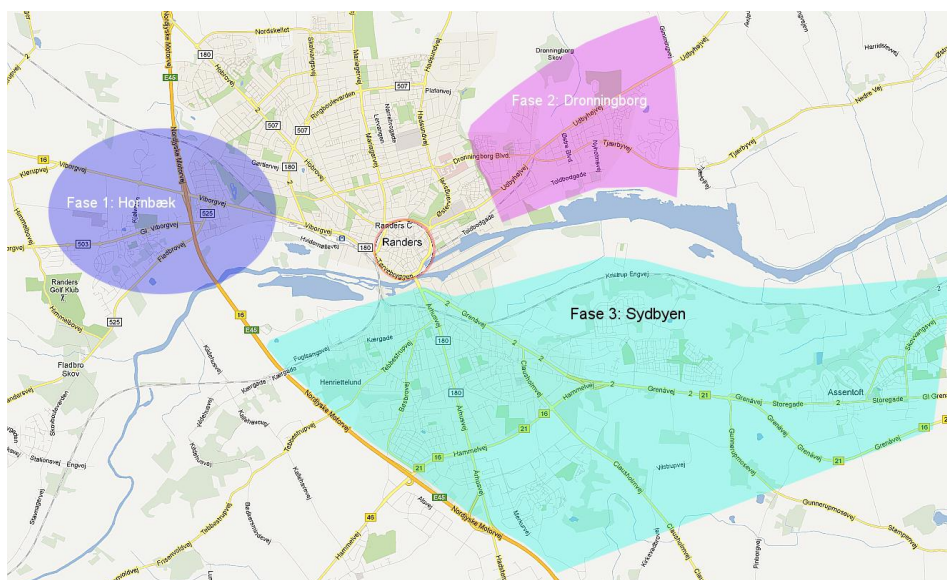

Figure 8: Randers Cycling city area 1, 2 and 3 [COWI 2012]

Figure 9: Building of Climate and Energy Department etc.

Knowledge/info	Actors	Learning
Bike care	Bike dealers	Mobile service
	Area citizen	Bike inspection
	Schools/workplaces	Cycling politic
Using bikes when playing ('cykellege' in Danish)	Teachers	Front role
	Children	Cycling
	Parents	Christiania cycling
Spinning	Cycling city project group	Fitness cycling
Health test	Borrowers of electric bikes	Active lifestyle
Leisure cycling	Randers citizen	Leisure cycling
Nature path planning	Randers/Silkeborg citizen	Randers-Silkeborg route cycling
Communication	Randers/Danish citizen	Every day cycling

Table 2: A range of knowledge supplies traffic management knowledge and support learning and visions of different actors. As mentioned, the city association still has not been open to learn the benefits of a peaceful city center, according to the development consultant whose department is more affected by the economic crisis and not like the others experiences the strong sense of common purpose as seen in the vision column on the next page.

Visions/strong sense of common purpose
"We have branded Randers Cycling City pretty hefty with our media strategy and as a result we actually also get some actors completely other places in the city – both private and other municipal institutions – who think: can you use us... can we use each other for something? And in that way we have got it spread so we do not stand alone about thinking new and creative about cycling promotion... actually there are many who will like to play with in making some events or something, right... and we do that in really great extension." [pro: 1407]
"I think they succeeded in pushing it through because they have visited the schools a lot for example and where children and parents and teachers I think could see the relevance... I think maybe it is because that showing consideration for the soft road user is a sympathetic theme, you see, so nobody almost cannot be against it... I think many people think like that". [lei: 2903]
"Our culture historical museum I was <u>really delighted</u> to one summer holiday... it is a couple of years ago where I simply read in the newspaper... well they have arranged a historical cycle tour around... it is possible to see really much more if cycling than walking around in our town center and I also know our nature supervisors <u>they have adopted it also...</u>" [pro: 1580]
"When they have been using the electric bike for two to three years and the battery goes dead then maybe they will <u>buy a regular bike afterwards because, after all, they have built up their muscle mass and cannot do without the fresh air and all that...</u>" [cli: 1109]
"The parents, you see, are also very positive in correlation with it... partly they will of course the best for their children... that they learn to cycle... but also this request for... as some institutions also... partly have been inspired to but also <u>have taken initiative to themselves to make some arrangements and events where we make some cycle rides... some institutions have bikes which are possible for the families to borrow, you see... the Christiania bike to borrow... take with home and try a week if going on a trip somewhere and say: No there we cycle and if the children are not big enough for cycling themselves well then they can jump in the wagon and then cycle along.</u>" [event: 1893]
"We will like, you see, that the nature paths we make... nature cycle paths... that they can be used for audience but if they can be located in a way so they will be a regional cycle route and they also can be commuter paths and school paths and I do not know what else... if we could get as many as possible to cycle from Langå to Randers then we could close down the highways right so we get as many as possible cycling but it is clear... as more cycle friendly the land Denmark becomes as more... it benefits in so many ways so it almost hurts that we are not making something more of it and I think that if people... if the politicians knew how great a benefit it is I think that the speed of making cycle paths in Denmark it would increase to the ten double. It has been shown, you see, that something as e.g. the tourist organizations they have measured which type of tourists lay most money in Denmark... of foreign tourists... and there lie the cyclists far highest... they spend a lot more kroners pr. day than the car tourists... But it is just one thing, you see. There is no doubt that the more of us cycling the more healthy we are. There is neither doubt that the better cycle paths we have also in the nature the easier it is to come out and experience the nature because then you have not the car radio disturbing you but you hear the birds instead when you cycle, you see, and it also means that if you always, almost anywhere you are in Denmark, can take you bike and cycle out in the nature then we all become much more used to it... You can fight a lot of unemployment making all these paths... so I cannot see anything bad about it... so I had almost said: It is just getting on with it. So it is ignorance and then the question is who has then the responsibility that the Danish population and the politicians are kept in the dark... why must we be kept in the dark? Why does it not come forward? There must be some journalists who do not do enough to get this told... <u>It is unimportant who you take...</u> if it is school children who cycle on a secure school way instead of cycle across an intersection where they get killed... so if you provide to better the circumstances of the cyclists in Denmark then it is not just tourists... it is not just school way... it is not just... it is an entire row of things which becomes better... Now there are so good batteries so good motors in the bikes so everybody can participate." [land: 2660]
"I meet it really often when I do exercise supervision that there are <u>great many who will like to cycle to work</u> but especially in the winter when they must cycle when it is dark without cycle path... that they simply do not dare... well and then one can say that it really is a shame it is that minimizing actually getting ones everyday exercise by cycling to work but it is the outside circumstances which does that they do not dare it" [test: 1305]

3.3 Relational resources

This part sheds light on the continuing (ad hoc) cooperation with baseline in five participants in an interdisciplinary path group in-house municipality.

Health test coordinator and borrowers of electric bikes

The first health coordinator Gitte Engstrup from Health – in this report called health test coordinator – is, besides her tasks in her own department and her participation in the path group, continuing engaged some hours by the cycling city project group for the test of participants before, during and after using the borrowed electric bike. In relation to the cycling city project she sees the role of her department:

“... as a natural cooperation partner in correlation with that we work on that we would like to have more healthy citizens, you see... there has cycling an entirely crucial role in it, you see, and it is of course also the reason that I have participated in the path politic work on an earlier time.” [test: 1150]

However she does not see the role of her department as initiative taking but just as selling a contribution to keep resources for the tasks in her own department which she burns for [test: 1261]. She is aware of the importance of interests/competences/relations and stands behind the next and perfect match between her department and the cycling city project group [pro: 1674]:

“To a large extent it is much more about persons and the relations between these persons than it is about a lot of paper so it is much my hobbyhorse that we have too much paper...” [test: 1194]

Figure 10: Building of Health Department etc.

Health event coordinator, teachers, children, parents, fjord race guests and communication people

The next health coordinator Jesper Jakobsen from Health Department – in this report called health event coordinator – is, besides his tasks in his own department – now engaged by the cycling city project group in the spring time to make some two days seminars – also called events – for teachers from the schools and daycares in the area [event: 1876]. He and a colleague have also had a stand together with the cycling city project group at the annual fjord race and communication people are often involved [event: 2243, 2105]. He is educated inside economy as well as health and pedagogy and signals a so strong competence and interest in cycling promotion that the thought of a future cycling city project group can just as well be in a Health Department as in a Road and Traffic Department – just decided by the government money:

“As soon as we talk about cycling we get big ears in the Health Department because the more people we have cycling well the more health in Randers Municipality so in that way we are of course very aware of possible cooperation partners both in the municipality in-house but of course also by private actors when we can see well it is beneficial to the citizens in Randers Municipality. In connection with Randers Cycling City... that the other management became some money so that they could work with it... well then we are in a continuing dialog with different cooperation partners and say: How can we help strengthen this... [event: 1844] If I have some ideas then I am of course outreaching in correlation with creating a cooperation relation because well are we more then we can better lift the task there is... taken in isolation I can not lift it from the chair I am sitting on... I put forward ideas on how to work on it but I must have more actors with me also since the economic part of it is of course also a substantial factor in correlation with this so it is about how we in cooperation with Technics and Environment can create some conditions which are good for cycling and it is of course often in dialog with a school.” [event: 1912]

In the politic of the Health Department there is a great focus on physical activity of children and young people and this fits the cycling city focus very well so they have agreed on the theme about educating instructors in using bikes when playing also including a secondary focus on the parents [event: 1872] [pro: 1437]. The tendency in society is less developed cycling competences in traffic so this underpinning work is necessary before making cycling politics e.g. about the oldest pupils cycling up to 5 km to company visits and so on [event: 1923]. Good habits are wished created with good playing experiences, testing themselves with smile on the face and with the teachers as inspiring role models [event: 1868]. It is about expanding the work:

“Exactly getting started from the ground and it is some employees, you see, some teachers who must take part in leading the way, who must not wave a big stick but must be able to give a carrot because well it is great to cycle so they must take part in supporting all the good things in cycling and not thinking it is a pest for them to cycle and they drive on the scooter next to the pupils cycling... such signals are totally wrong and it is these employees, you see... front employees we must help in this... so it is both from the top the frames must be in place... it is from the ground the employees who are closest to it must see the good things working with this.” [event: 2231]

The health event coordinator mentions that material from Danish Cyclist Federation (CDF), many new balance bikes and some Christiania bikes are means teachers, children and parents benefit from. Fitness bikes have been at a stand in close cooperation with the cycling city project group with whom the health event coordinator has begun extra communication cooperation also because:

“We must have the good story out because it maybe gets in at some level, at any rate if it is repeated or a part of a strategy, and prick people a little... well there is increased focus on something about using bikes when playing (‘cykellege’ in Danish), better conditions for cyclists well yes maybe I as citizen must consider should I take the bike instead. So all this attention to it can help pushing ahead the health in Randers Municipality.” [event: 2097]

Landscape engineer and affected citizens

The landscape engineer Jørgen Mejlø from Nature and Environment Department does also see the greatest cycling visions as mentioned in table x. Besides participating in the path group he has life long experience making paths in the nature:

“It has been a part of... what to say... my life also to make these connection paths... such long-distance-paths for bikes and preferably in some routing of paths on its own so it is possible cycling together with little Peter on three years in peace and quiet on such a railway or another... so it is as far as possible in own routing of a path and in the nature not having the cars at the back of you all the time... it is that kind... it is what I mostly have been working with.” [land: 2295]

Randers Cycling City has completed the route between Randers and Silkeborg and during such a process are good relations to affected citizens important according to the landscape engineer:

“What also is the task is to come out and try to see what they in fact are so unhappy about and if it is something we can set right... planting something between the property and the path or whatever... and it is often you see when they discover that we actually will try to protect them a little... it is clear coming true true far with kindness.” [land: 2548]

Again it is not just waving a big stick like the health event coordinator said. Other initiatives are possible to secure more routes in the future without necessary expropriation and bad relations. Randers Cycling City has namely made reservations for paths not at least where old railway sections are before they are plowed across [Randers Kommune 2014].

Figure 11: Building of Road and Traffic, Communication as well as Nature and Environment Departments etc.

Cycling city project group, business, ambassadors, play pals, area citizen etc.

The members of the organizational core of the Randers Cycling City project – the cycling city project group – have placed themselves in a way so they have the closest possible relation to the Communication Department. Here sits namely the communication contributor Britt Møller of the cycling city project group and handles different communication fields and disperses news so that nothing will be disregarded according to the project leader:

“To get it coordinated she sits where she does and it functions really really fantastic yes.” [pro: 1642]

The two others – the project leader Birgit Berggrein and her colleague – sit in the Road and Traffic Department. Besides all the in-house networks, including also e.g. the ones handling the electric company bikes and the annual campaign We Cycle to Work, the cycling city project group has inter alia networks to bike dealers and, as something totally new, fitness centers. The bike dealers do mobile bike service at the workplaces in the area and learn the pupils at the schools about e.g. bike care [newspaper...]. The fitness centers conduct spinning courses for employees in the area. All in all the bikes and bodies becomes ready for every day cycling in this networking with actors we can call the bike & body network.

Randers Cycling City has, also as something totally new, a network with about 20 cycling ambassadors who e.g. parcel out some electric bikes the borrowers of electric bikes can win and who participate in some

events in the city, e.g. cycling concert using old bike parts on the direction of ambassador and conductor David Riddell. The ambassador network represents different cyclist types, e.g. has one of them started a new club for motion cycling [newspaper...].

The clubs are some of what to call a play pal network of Randers Cycling City who has never had reference groups but just play with on the events people suggest as supplement to own events [pro: 1708]. E.g. some "Gudenå suburb party people" or the culture school wishing a Randers Cycling City stand next to their stand on an event [pro: 1557] [newspaper...]. A web-like formed network morphology can come into being and create common understanding, e.g. Jens Peter Hansen being ambassador, member of Randers DCF (play pal) and also politician. Else it is hierarchical forms and the project functions to some extent in a hub-and-spoke way with many actors referring to the project leader including the other departments:

"In total it has been done more or less project orientated but anyway also very rooted in the single section so it is very, very rooted with Birgit and some of it is also made together." [cli: 777]

"If it has something with cycling city to do then I just ask Birgit, you see... is there in any way we can get this to fit." [test: 1211]

"When our associations say that they would like some running routes then I think of the path project and I know who I have to contact if I have to know something about it... that I think in fact is a substantial thing that I now know that it is Birgit who is doing this." [lei: 2889]

The project is not characterized by conflict but sympathy and success like the other energy projects in Randers, as mentioned. It is single persons complaining once in a while and no big problems. The project leader is aware of that a weak relation is the one to Randers DCF [pro: 1682]. But the two parts agree on meeting when something is relevant, they arrange events together as mentioned in newspapers and on the local homepage they write:

"In Randers we have luckily following wind at the politicians and management what cycling concerns..." [Randers DCF 2014]

It seems like Randers DCF is not so critical after all but a hard relation in the beginning can easily be a result of a long period disregarding cycling in society. Actually has DCF headquarters few years ago selected Randers as The Worst Cycling City of the Year which everyone could see in television [cli: 1056]. DCF members can have so strong feelings for cycling and be (sometimes too) self mobilizing that it is hard to place the power but the cycling city project group has chosen a way with no risks for broken promises, no frustrated reference group, just play pals and in that way naturally secured power in the conflict free organizational core. It is another way than the other Nordic Cycling Cities. [pro: 1738] [Nordiske Cykelbyer 2011]

A last main group of the work of the cycling city project group is young people at a high school but they have only been in focus, in cooperation with Technological Institute, once before the selection as the Cycling City of the Year so here the project leader sees one of the great potentials to work on now and in the future. [pro: 1509]

Leisure consultant and associations

The leisure consultant Birgitte Strøbeck Pedersen from Culture and Leisure Department is, besides her tasks in her own department and her participation in the path group, a good cooperation possibility to the cycling city group, according to among other the project leader:

“We do that [use each other] a lot also in correlation with Culture and Leisure... there I also have an arrangement here later today where we are going out and inspecting a ground because there is some ideas for... we have talked about it earlier about a half year ago that we have an idea for a four cross field and it is never seen before in Denmark as far as I know and there we have an area we are looking at... it is something we are starting up next time in our south city... the South City on Two Wheels, you see... there we are going... there is a large area with mountain bike field and different conditions for leisure cyclism and there we are talking about putting something more on simply in that area... and there are also some people from outside – who has got ideas – with whom we are going to have this meeting.” [pro: 1449]

Identical are often respectively the associations of Leisure and the play pals of the cycling city project group. It gives the possibility of coalitions which crossed individual interests. The leisure consultant explains that they think of mobility in their department. They have a baseline saying that people must move and to move on there must be path connections. [lei: 2888] Leisure has not had the luck in arranging cycling event. They have a supporting role and do what they are good at:

The Culture and Leisure Department does not make events or arrangements as such... we support that the associations can work on it... it is in a way more our role than to do it. [lei: 2960]

Figure 12: Building of Culture and Leisure Department etc.

3.4 Potential relational resources

There is a great potential for expanding the existing relations, e.g. according to suggestions of the health event coordinator about making:

“a great footwork and knock on some doors... gladly some lobbying... involve the actors who must be part of this... I can easily come from the health department and say: Well try and listen here schools I have a bloody good offer for you... if not they just can see the coherence into the principal part of their work then it may well be that I think it is a good idea but then it so a little seen from a... maybe a health perspective but what is important to say is how it goes hand in hand with the principal part of their work and forward-looking it is something maybe having to be aware of in a greater extent in correlation with this... we are so in fact very aware of it in correlation with some other work but we consider in this... it is not so big that we use so much energy on it... we try to do that on other projects. [event: 2054] Yes there is [a behavior for School Department cooperation]... The more we can involve the so primary actors and it is in this instance real much school and institutions, you see... have them with regarding planning of the courses... maybe also yes put some resources in it... either hours for some preparation or some economy well that, despite everything, creates greater ownership and it could be really great to get them in around the table... we have not assessed it being necessary in this project but in the long term it could easily be something that should be included also if we change the way we do it... if we only make offer to one school well then we will make some demands if we are going to invest in it then we will make some demands for that the schools are going to invest in it and that I think... in that way I think that we increase the quality and the focus and involve maybe more employees, more pupils and make the parents even more aware of the importance of that children become good cyclists both from a health perspective but also regarding well-being... security... personal development... being able to get on in the world in a common sense way.” [event: 2033]

The health event coordinator can thus fruitfully get his cycling city work expanded and in that way be involved in fewer transforming areas at the same time. The School Department can be the new participant with reference to the school reform, which expanded schooling begins in august 2014, where new cooperation is highly topical, what e.g. the music schools look forward to: “MUSIC SCHOOL: REFORM IS GREAT CHANCE” [Danmarks Radio 2014]. Actually sport is expanded most of all inclusive e.g. cooperation with sport associations and business. It can be a great chance for cycling. The development consultant brings the missing School Department cooperation up herself:

“What is a bit surprising is that there is no one from Children and School because it also very much is about school roads. It is in focus too. Right now I recall that I do not believe there were some but it could be because it was said on that time... at the moment of making such a group – an interdisciplinary group – an account of the case is made for the management and they are asked: “May we use resources in the respective managements?” And I can imagine that it has been asked in Children and School and on that time Children and School has maybe been overburdened. There have been some things and then it has been said: “They are exempted from the work”. I imagine something like that ...” [dev: 166]

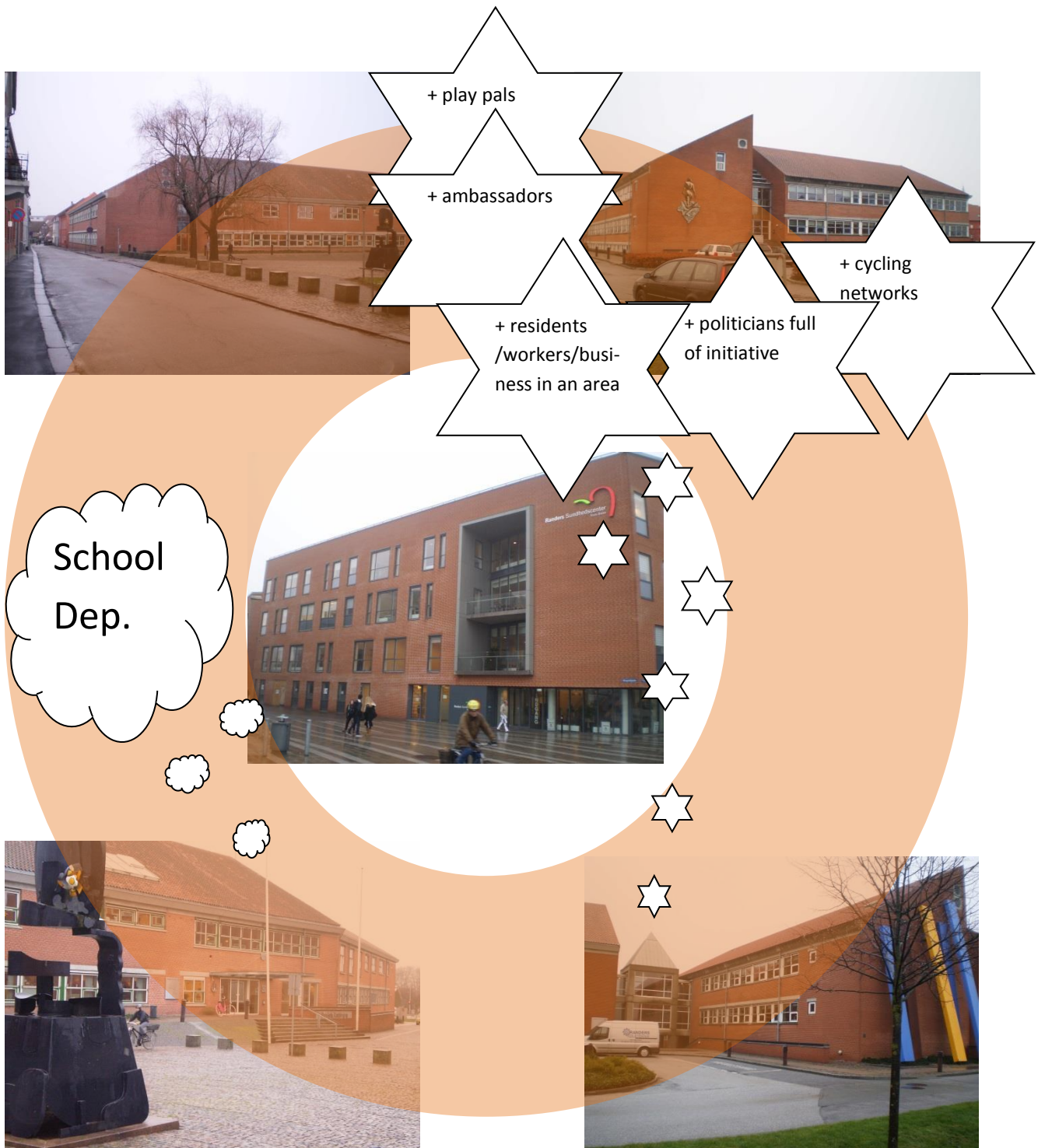
The development consultant and the landscape engineer, as mentioned, do also see the relevance of focus on cycling tourism [dev: 63]. E.g. turist associations and camping sites are potential relational resources. Though there are first and foremost areas in Randers which have not been in focus yet and many young

people, as mentioned earlier in this chapter. It is happening right now in the project *The South City on Two Wheels 2014* [artikel...].

Figure 13: Logo of the Cycling Municipality of the Year 2013 – Randers, where they got lots of hills and now start to cycle on electric bikes

Figure 14: The structure of the analysis around Randers illustrated by the pictures of the departments, their thoughts of involving the School Department and the already involved supporting players luckily coming out of the work initiated in the strategic Climate Plan of the best Danish climate municipality Randers.

4. Mobilization Capacity

This chapter analyzes how the resources are mobilized so that the discourses and practices are affected. It sheds light on how the role of the media is changed – also in relation to the needed reconfiguring of state-economy-civil society relations – and how and which type drivers changes to a new type cyclists on the basis of road user type theory reused from an earlier study report (‘Nærbanebyudvikling – Aalborg Nærbanes status og fremtid’ in Danish) [Holt 2012] This results in development of theory, strategy and illustrations.

4.1 The six road user types

In the transport behavior theory about the six road user types of sociologist Mette Jensen is the 16-70 years old road users classified in two main groups: Car drivers and cyclists/public-users. These two main groups can each be classified in three subgroups primarily dependent on transport behavior, -attitude and income. [Jensen 1997]

Passionate car drivers

In the group of passionate car drivers are often seen men. They love car driving, see the car as a symbol of freedom and the brand of car as reflection of personality and success. They reject big environment problems as a result of car traffic and mention that the public traffic pollutes too. Use of public transport vehicles is completely rejected.

Everyday car drivers

The everyday car drivers see the car as the easiest, fastest and often cheapest transport vehicle. The car creates independence and is furthermore a status symbol. They have understanding of the environmental problems of the car traffic but do not wish to relate these to their own transport behavior. Though are they willing to pay via tax for a more effective and flexible public transport and can then neither exclude to change transport behavior.

Leisure car drivers

To leisure car drivers the car is easy, fast and convenient for shopping, leisure activities and driving with children. The car use is seen as expensive, and the environment problems as real. For that reason the leisure car drivers are also willing to pay more tax for public traffic improvement and then give up the car.

Cyclists/public-users in heart

Cyclists/public-users in heart cherish to cycle and do also emphasize the positive aspects of the public traffic such as the possibility of reading and relaxation. The group can afford car but prioritize different due

to environment concerns. The public traffic is seen as a – presently disregarded – task of society. The group willingly pay hereto – both via tax and personally.

Cyclists/public-users of behavior

Cyclists/public-users of behavior are townspeople – often in larger cities and often young people or relatively young. Their transport behavior is fulfilled without car because they are willing to cycle. The notions of the public traffic are different. The group is concerned about the environment but relates it seldom to own transport behavior and finds concrete solutions difficult to survey.

Cyclists/public-users of need

Common for the group of cyclist/public-users of need is that they cannot afford a car. The group consists of respectively recently established young families, low-paid singles with children and people outside the labour market. The group cycles willingly and has different notions of the public traffic besides very different knowledge about the environment problems of the car traffic. Common for them all is that they are car buyers when or if they can afford it.

The proportion of the road user types

The review of the six road user types points at that there primarily is potential for a more sustainable transport behavior among two of the groups, namely the everyday- and the leisure car drivers. This potential is very clear when the proportion of the road user types, in other words the percentage division of the six road user types, makes up, according to figure 15.

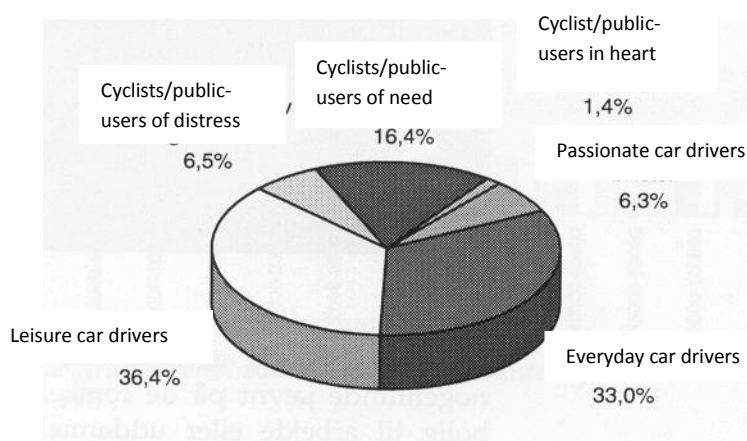

Figure 15: Proportion of the road user types [Jensen 1997]

4.2 Good stories

When the citizens in an area are *involved* and given some *opportunities* new *relationships* and *arenas* can come into being. The story about spinning is an example:

“Dronningborg... there we started with spinning... and spinning it was not something we thought... it was something which showed up by involvement where there was one who was very much like this: I am not going to cycle but I feel like spinning... so if you want me participating then we are going to spin. Okay, we thought, it has not much to do with cycling... not to us... we had not really tried to sit in a spinning room before, you see... it was not the (laughter)... but we thought anyway well now we have asked for involvement and we get some response we actually do not like but if it has to give meaning to the people who sit and try to brainstorm together with us then we must also hear what they say... and that is just one example of... of many examples where those being in the process they affect what we are going to do.” [pro: 1476]

So the citizen did not like to drive a bike and the project group did not like to use a fitness bike but the project group handled this challenge in an *open* and *powersharing* way trying to use a fitness center *arena*. And as they *learned* to use a fitness bike and expanded their range of *networks*, the citizen actually expanded his fitness cycling with road cycling:

“I have never cycled very much and had never tried to spin when I together with my colleagues began a spinning course in the spring. The hours on the bike boosted both the fellowship with my colleagues and my physical well-being and I therefore invested in a racer which could give me challenges on the roads... Earlier I bought once in a while a burger or pizza but it is past now. The many kilometers on the bike do that I simply have desire to eat food of good quality... I love to cycle but it is most funny to have a goal to cycle for” [Randers Amtsavis 04.10.12]

Winning a local second prize in the We Cycle to Work Campaign and training for a half Ironman on a borrowed cycling city mountain bike is some of the goals which motivate this citizen. In this way the citizen both got a new food culture at home and a cycling *culture* at work with sustained fitness cycling and road cycling with colleagues and friends. Cycling success is the new *discourse*:

“Having a case with Søren who would nothing else but spinning we ended having a two pages story in the newspaper about Søren, you see, with the headline: From sofa fan to cycle nerd... and that is his life... that is what it has become for him... it is a development which is totally unique, you see, but where others maybe can see themselves in it... well I also prefer sitting in my sofa eating the one pizza after the other and then maybe see some people pursue sport” [pro: 1603]

The new *practice* linking driving a bike and spinning has a clear signal effect: Cycling makes you fit. Randers has successfully linked the cycling health discourse of Odense and the spinning of the fitness queen Charlotte Bircow – illustrated later in this chapter. In the same time the *state-economy-civil society relations* are reconfigured by e.g. a daycare representing the state, the fitness center representing the economy and the teachers of the daycare representing the civil society. Other examples are school-bike dealers-pupils as well as ambassadors-city association-citizens on a day with reduced prices for all cyclists.

As practice develops in Odense, Randers etc., *theory* does the same because a new type cyclists of body awareness is developed at the expense of the two dominating road user types: Everyday car drivers and leisure car drivers.

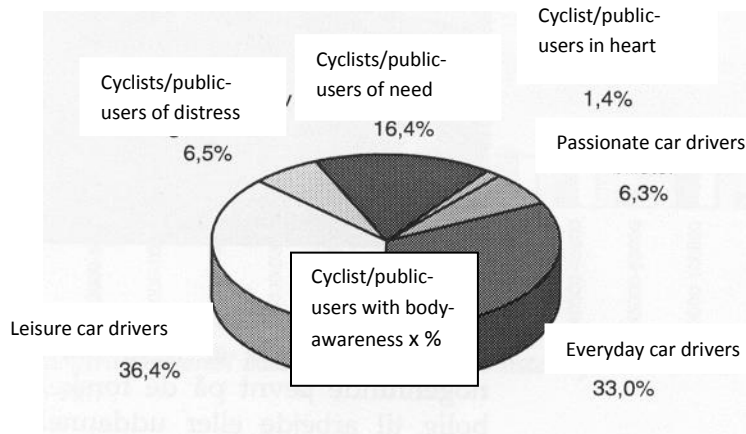

Figure 16: New cycling city focus may also develop traffic type theory. A new group of cyclists/public-users with body-awareness means potential reduced groups of car drivers. [Inspired by Jensen 1997]

4.3 Ownership in-house

Just like some area citizens need content ownership (and supporting play pals need arrangement ownership), some types of *culture* changes can be achieved through other types of ownership. The cycling city project group can need to have the project ownership to burn for and believe in it like the participants from different managements can need to feel that the idea is their own [cli:][dev:]. It can be difficult to see the meaning/importance of ideas/interests of other people if they have not linked it to *the principal part of ones work* [event:]. These participants also need the freedom to contribute in a lower extent and they can be engaged through cycling municipality ownership because it can give a new self-understanding and willingness to maintain and strengthen that side [test:] [lei: 2976]. The more success, participants and close cooperation – walking around to each other in a small *area* – the more embedded project, wide support and cycling *culture* [dev:][cli:?,?][pro:?,(?)][land:]. The politicians need the success ownership because success is necessary to continue in their role as elected representatives [dev: 419].

Actors	Ownership for	Through
Cycling city project group	Cycling city project	<i>we defined the task and then we gave them totally freedom to try to get it realized</i> [cli: 704]
Participants from different managements	Cycling municipality	<i>some contributes a lot and some contributes a little... It is about embracing a little of everything but also about being tactical and try to bear the idea by some people and make them interested. And it is a lot about... yeah, right now I am working on another project which also is going to be interdisciplinary... exactly this about our local councils... and I have to do a set up. In this case it is also a little about letting some of the department leaders feel that it is them self who has got the idea in order to get – how to say – the ownership and the willingness to think that they will be part of a success too – hopefully success right. As you see there is a lot strategy in it when planting a new idea because we are a management which is cut max into the bone.</i> [dev: 209]
Area citizen	Content	<i>all the time follow up on what it is people say to you then it is also what they get. [And then the good story]... Yes it comes then because we have involved us then we actually know the people... we know the stories when they comes into being or when they have come and then we can have them told also drop by drop during the year so that all the time talking cycling.</i> [pro: 1610]
Play pals	Arrangements	<i>we have cooperated with everyone who has expressed that they would something.</i> [pro: 1708]
Politicians	Success	<i>seen strategically... with the economy we got in the municipality I think it is a lot about... in every field... with few means create success... to be a part of Nordic Cycling Cities... get the successes where there is a mayor or a chair of committee... or what it is... who comes and shake hands and get the praise. The successes are important to get it on the agenda... in local politics as well.</i> [dev: 419]

Table 3: Ownership – who and how

4.4 Strategy

Involvement, ownership, good stories have become driver forces in Randers and as long as it is a great success the forces will be put in this work. This means that the current planning strategy potential is overestimated in the introduction of this report. [pro:] [test:] The time is not ripe to much new strategy but has to continue to reach more voluntary cyclists of body awareness. Later it can be more relevant to move the cycle focus to city quality, mobility equality, tourism etc. in a planning strategy. Then a cycling city project group can just as well be in a Development Department. [dev:] Today Randers even cannot offer the cyclists morning and evening cycling in walking streets like in e.g. Odense because still these streets are not in Randers.

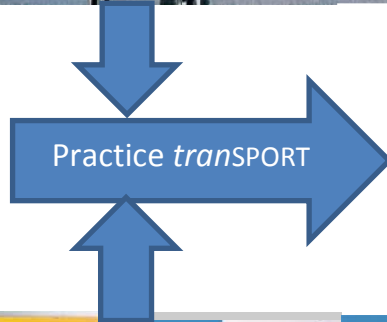
Figure 17: As the analysis of this report shows Randers Municipality has as The Bike Municipality of the Year 2013 showed new ways. Experiments with focus on body and spinning give new opportunities to reach body-conscious target groups. [iMusic 2013] [QXL 2013] [Randers Kommune 2013]

Figure 18: Stories in the media where e.g. a daycare represents the state, the fitness center represents the economy and the teachers of the daycare represent the civil society. Other examples are school-bike dealers-pupils as well as ambassadors-city association-citizens

Bil = Mobilitet I Cykel = mobilitet + sundhed + velvære + oplevelser

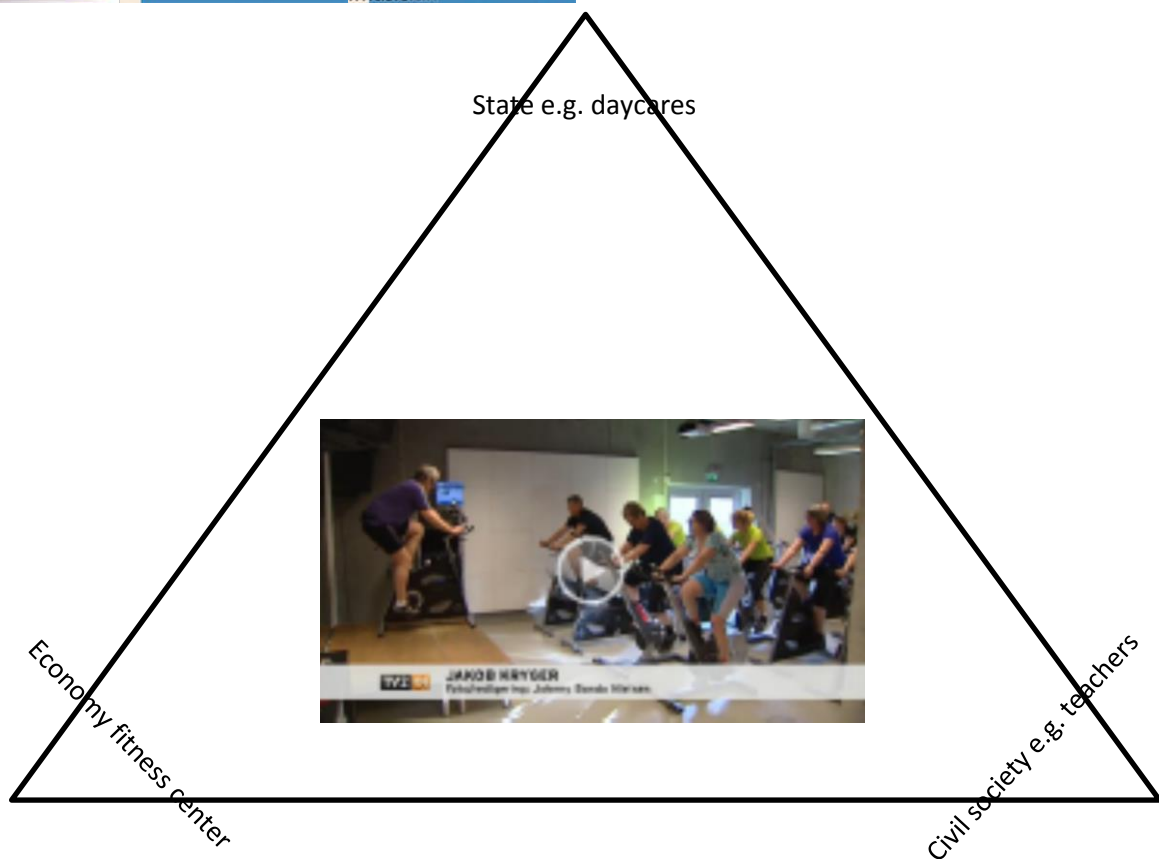
"Car = Mobility I Bike = mobility + health + well-being + experiences" wrote researcher and planner in the first bike city in Denmark. So they *transcribed* welfare factors with high political priority into transport knowledge [Odense Municipality 2004: 79]

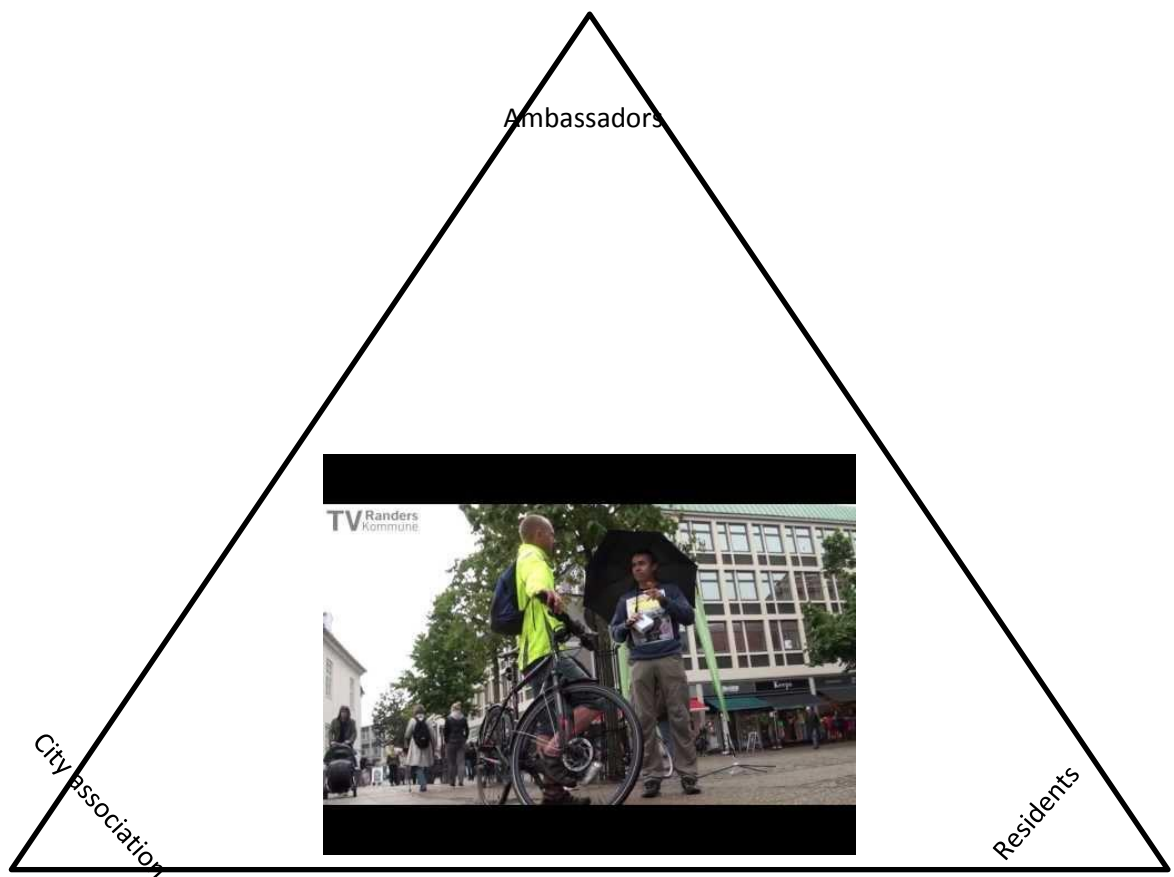
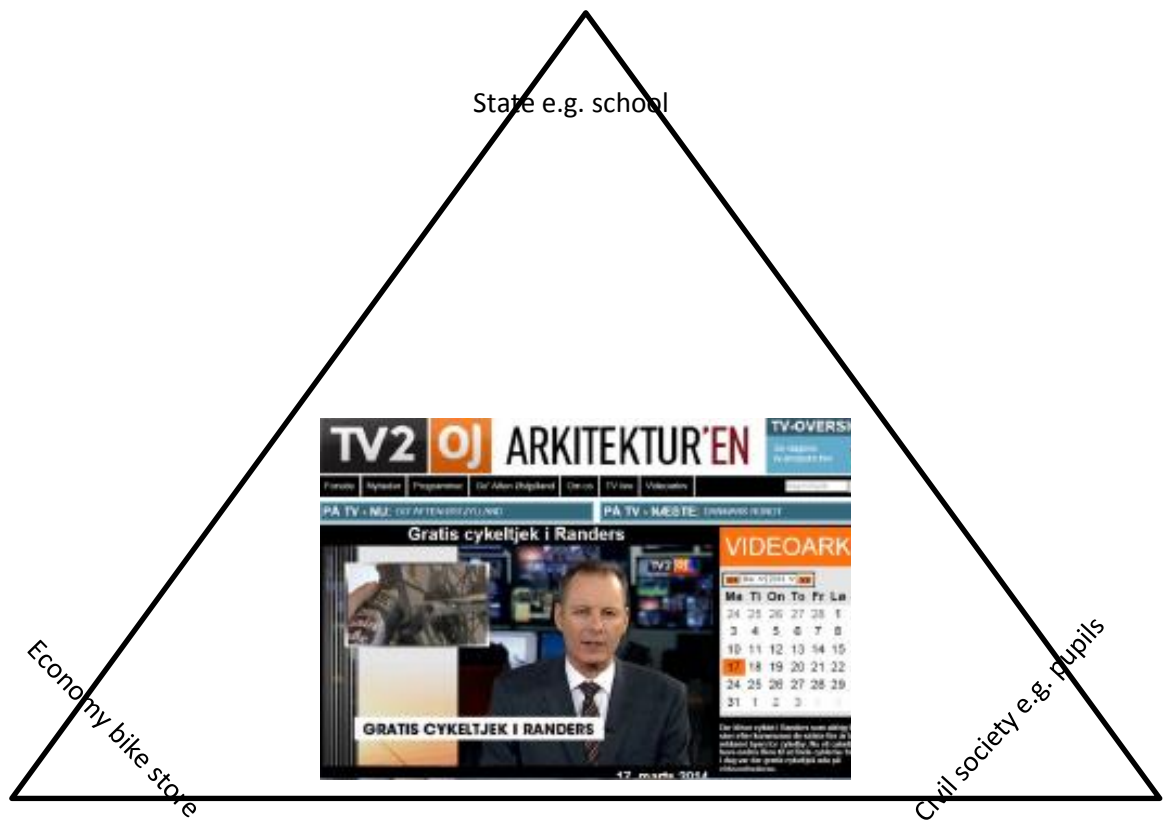

Left bottom: The fitness queen Charlotte Bircow was known by the slogan "Buttocks of steel" and introduced the fitness SPORT spinning in the Nordic countries [Bircow 2013]

Employees in Randers were the first to use spinning as a helping prelude to the campaign "We cycle to work". The winning work place was also the one who, every weekly spinning day, gave their employees closing-time half past an hour earlier. [Rambøll 2013: 31]

...

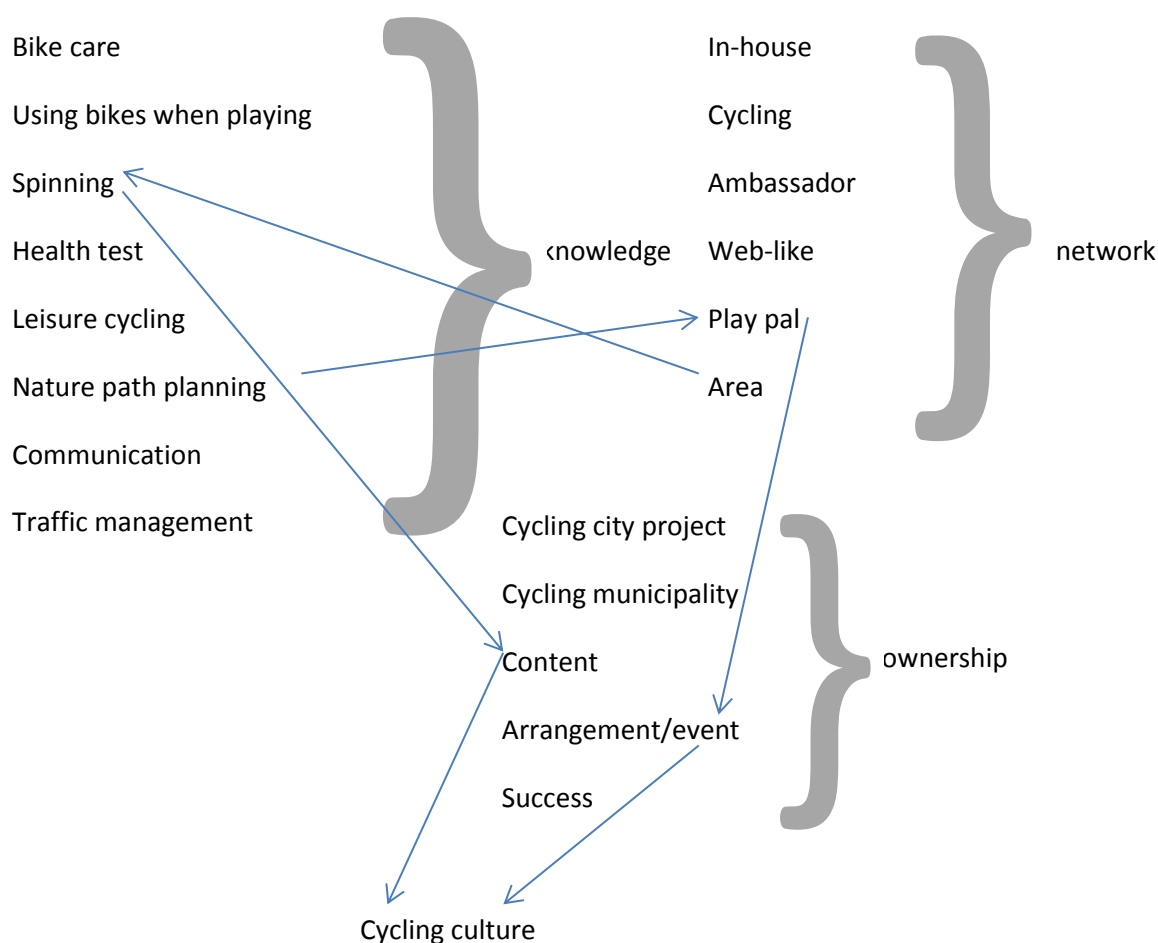

5. Conclusion

This chapter sums up on the ranges of respectively knowledge resources, relational resources and ownerships to answer the research questions about successful governance of strategic cycling city planning including interdisciplinary cooperation and planning strategy work. Following are recommendations to Randers and cycling planning advices for municipalities in general.

5.1 Range of networks, knowledge and ownership with baseline in and sustained focus on success

With baseline in a historical energy success, and a strategic climate plan of the successful Climate and Energy Department, in Randers; the cycling city success started with cycling city network and in-house network – path group and cycling city project group. This means knowledge as different as traffic management, communication, nature path planning, leisure cycling, health tests, events and campaigns. The in-house network sends out good stories *open* for e.g. fitness/electric bikes. *Area* network includes business – bike care and spinning – besides workers/citizens as coming cyclists of body awareness. The cycling city develops using bikes when playing, ambassador networking, play pal networking and *web-like*

networking around engaged politician from a large old party.

The Climate and Energy Department has from the beginning given the cycling city project ownership – also called ‘free hands’ – to the cycling city project group. And then other types of ownerships are shared with other types of networks. E.g. are the stories about the Gudenå races examples of a development from nature path planning to play pal network to event ownership to cycling culture. And the story ‘From sofa fan to cycle nerd’ is an example of a development from area network to spinning knowledge to content ownership to cycling culture with new cyclists of body awareness. As the range of examples grows the cycling municipality ownership is shared in-house and the success ownership is especially for the economic resource powerful politicians. A sustained focus on success, success, success secures the development.

5.2 Recommendations

Sustained – and expanded – good work with baseline in energy planning E1 in-house is the recommendation to Randers Municipality. The highly topical expansion is Health-School cooperation due to the success of the events at the schools and the school reform with focus on the importance of sport. The managements have economic resources, knowledge resources and are the steady place where some employees stay ten times as long as some politicians. This overall strategy possibility makes the mandatory Danish ‘planstrategi’ document a less important tool at the moment. Cycling policy is already placed right in a successful strategic climate plan and not outsources/displaces sideways as English research warns against, mentioned in the introduction.

To help reflecting the success in municipalities in general, the Climate and Energy Department can be supplied with one of the local offices of the Danish Road Directories (Vejdirektoratet in Danish) which inter alia administrates the national cycling city support. Municipals are recommended to link the cycling city to a historical success and define some cycling city strategy in the most successful department, maintain the success focus and copy Randers as much as it is relevant in the place.

6. References

Geirneardt W: *Campagnehandleiding "Met Belgerinkel naar de Winkel"* 2005

Vejdirektoratet: *Cykelpuljen 2009-2011 Status og udvalgte eksempler* 2012

Skov-Petersen et al.: www.bikeability.dk, seen August 2013

Andrade et al.: *Bike Infrastructures* 2012

Government: *Virkemiddelkatalog – Potentialer og omkostninger for klimatiltag* 2013

Bircow C: www.charlottebircow.com/foredrag/foredrag/profilforedragsholder-og-sundhedseksperter/, seen September 2013

Rambøll: *Randers cykelby fase 2 evaluering*, 2013

Jensen M: *Benzin i blodet – Kvantitativ del*. ALTRANS. Danmarks Miljøundersøgelser. 130 s. – Faglig rapport fra DMU, nr. 200, 1997

Aldred, R: *Governing transport from welfare state to hollow state: The case of cycling in the UK* 2012

Randers Amtsavis: *Randers Cykelby er blandt de syv bedste i Danmark* 18.05.2012

Arbner I and Bjerke B: *Methodology for creating business knowledge* 1997

Andersen H: *Videnskabsteori og metodelære Bind I Introduktion* 1990

TV2 Østjylland: *Cykel-millioner på vej* set på <http://www.tv2oj.dk/artikel/169558:Oestjylland--Cykel-millioner-paa-vej> november 2013

Andersen V and Gamdrup P: Om problemformulering og projektarbejde i *Videnskabsteori og metodelære Bind I Introduktion* 1994a

Sehested K: Nye planlæggerroller i byens netværksstyring i *Bypolitik mellem hierarki og netværk* 2003

Flyvbjerg B: *Rationalitet og magt Bind I Det konkrete videnskab* 1991

Yin R: *Case study research – Design and Methods* 2003

Andersen V and Gamdrup P: Forskningsmetoder i *Videnskabsteori og metodelære Bind I Introduktion* 1994b

Robson C: *Real World Research* 2002

Strand A: *Planlægningsteori* 1989

Faludi A: *A Reader in Planning Theory* 1973

Healey P, Magalhaes C, Madanipour A, Pendlebury J: Place, identity and local politics: analyzing initiatives in deliberative governance. In Hajer M A, Wagenaar H: *Deliberative Policy Analysis: Understanding Governance in the Network Society* 2003

Randers Kommune: *Klimaplan 2030 – Strategisk energiplan* 2010

Randers Kommune: *Cykel- og stipolitik – En politik for cyklisme og stier* 2011

Randers Kommune: *Cykel- og stiplan – En handlingsplan* 2011

Randers Kommune: *Cykelregnskab 2012 2013*

Vejdirektoratet: *Cykelpuljen 2013 – Status for evaluering og konkrete eksempler* 2013

COWI: *Evaluering af Randers Cykelby* 2013

Odense Kommune: *Evaluering af Odense – Danmarks Nationale Cykelby* 2004

Ingeniøren: *Ekspert: Sådan får vi mest cyklisme for pengene* 2009

Cycling Embassy of Denmark: Executive Committee <http://www.cycling-embassy.dk/about/board-of-directors/>, set d. 30/5-2014

Randers Kommune: Mailkorrespondance 2014

COWI: *Sydbyen på to hjul – Randers Cykelby fase 3* 2012

Randers DCF: <http://www.cyklistforbundet.dk/Find-din-afdeling/Find-dit-lokale-Cyklistforbund/Midtjylland/Randers/Aktiviteter/Generalforsamling>, set d. 13/5-2014

Nordiske Cykelbyer: *11 byer på 2 hjul i 3 år – Erfaringer og resultater fra Nordiske Cykelbyer* 2011

Danmarks Radio: MUSIKSKOLE: REFORM ER KÆMPE CHANCE, set d. 11/4-2014

Randers Amtsavis: *Fra sofaen til cykelnørd* 4/10-2012

7. Appendices

Interview guide

Intro...

What do you think of the three strategy documents: Cycle Accountancy, Cycle Strategy and Cycle Action Plan? (results, efficiency, procedures) [Frederikshavn Kommune/Nordiske Cykelbyer 2011: 4 *11 byer på 2 hjul i 3 år – Erfaringer og resultater fra Nordiske Cykelbyer*] Advantages/disadvantages?

What are the results of different – in Nordic Cycle Cities-project – participating (Danish) municipals? Why?

Is the Cycle- and Pathpolitics taken into account in other plans? [Randers Kommune 2011: 5 *Cykel- og stipolitik – En politik for cyklisme og stier*] Why/How?

How is an interesting decision substrate – which makes people feel a sense of ownership – made?

Are the strategy formulations attitude processing? Why/how?

How did emerge the organization of an interdisciplinary work group? Advantages/disadvantages?

How did emerge new cooperations?

How are reference groups/DCF/others used before, now and in the future?

How can the Cycle Municipality of the Year-success, which is a unique strength/city competition parameter, be used as a strategy? In the next planning strategy?

What do you think of the opportunity for a Planning-, Sustainability- and Cycle City Strategy? Advantages/disadvantages?

How will non-cyclists react?

What do you think of the combination of a planning strategy and local Agenda 21?

How is future increasing high priority of Randers Cycling City-projects secured?

1 **Interviews**

2 **Interview med planlægger og udviklingskonsulent Hedda Møller, Erhverv og Udvikling**

3 In English planner and development consultant from Business and Development

4 Dato: Fredag d. 6. december 2013

5 Sted: Randers Kommune, Laksetorvet

6 Respondent (R)

7 Interviewer (I)

8 I: ... og undervejs skal du bare afbryde mig hvis spørgsmål skal afklares, kritiseres eller andet. Og jeg håber
9 også det er i orden at jeg afbryder og stiller nye spørgsmål hvis tiden er ved at løbe fra os.

10 R: Ja.

11 I: Så er der altid spørgsmålet om anonymitet for jo mere du fortæller mig jo mere lærer jeg og en mulighed
12 er at du siger at det her vil jeg ikke citeres for eller beder mig slukke diktafonen eller jeg kan sende dig
13 interviewudskriften hvis du synes det bliver relevant.

14 R: Nu må vi se (latter).

15 I: Og så skal jeg høre om du har nogle spørgsmål sådan indledende.

16 R: Ja, for jeg er sådan lidt på bar bund i forhold til præcis hvad fokus er egentlig. Jeg kunne se det var
17 tværgående strategiske projekter.

18 I: Jamen jeg spørger både ind til dokumenterne og lidt om resultater og til organiseringen og så til
19 planstrategi – hvad man kan bruge den til – der står lidt om erhverv og energi og miljø og arbejdspladserne
20 – hvordan man kan arbejde med dem. Så lige nu er det bredt.

21 R: Ja. Men hvad planstrategi – jeg er nemlig lidt i tvivl – for arbejdet med cykelby startede jo i '10 eller
22 sådan noget og er sat i værk under tidligere planstrategi og så lavede vi planstrategi '11 og nu er vi ved at
23 sætte fokus på den næste.

24 I: Ja og det er det jeg synes er spændende at I sætter fokus på den næste og hvad kan man så bruge den til.

25 R: Ja godt.

26 I: Jeg starter med... der er jo tre strategidokumenter fordi I har været med i Nordiske Cykelbyer. Der er
27 cykelregnskab, cykelstrategi – det hedder noget med politik – og så cykelhandlingsplan. Det er det de har
28 kaldt det overordnet i Nordiske Cykelbyer. Der skulle være de tre... jeg kigger meget på... hvad er den
29 bedste måde at gøre det på. Er det at lave de tre forskellige eller er det noget andet og så tænkte jeg om du
30 vil vurdere hvad der er lavet indenfor det samarbejde.

31 R: Jamen jeg har slet ikke været med i det samarbejde, så det har jeg faktisk svært ved at sige. Det er Birgit
32 inde fra Vej og Trafik, der har kørt det. Og jeg har været med i en stigruppe om grundlæggende faktisk
33 vores egen stiplan.

34 I: Ja det er også den som de så bare overordnet kalder handlingsplan.

35 R: Ja den har jeg været med i udarbejdelsen af i en tværgående projektgruppe.

36 I: Ja hun skrev at det både var den der stiplan og det var også politikkerne – den anden sådan en tynd plan.
37 Hun sagde at det var det gruppen skulle lave. Men cykelregnskabet det har hun nok selv...

38 R: Det tror jeg selv hun har siddet med. Det er jo lang tid siden så jeg kan ikke huske det. Det siger mig ikke
39 så meget. Det kan godt være det er mig men jeg har også været på barsel et par omgange – det skrev jeg
40 også til dig så hvor den lige ligger...

41 I: Ja tænk det er fordi jeg har troet at når det var tværfagligt så var det mere oppe på strateginiveau.

42 R: Det har det ikke været.

43 I: Nej, du har haft det mere som om at det var den mere konkrete plan.

44 R: Ja.

45 I: Jamen så er det allerede læring for mig.

46 R: Ja det har nemlig ikke været på... i vores afdeling... det er ikke affødt her... det er affødt i Miljø og Teknik.
47 Og det har ikke været løftet ind her. Jeg har siddet med som repræsentant herfra i forhold til at
48 repræsentere vores bosætningspolitik og vores planstrategi osv. men ikke mere end det.

49 I: Men hvordan kommer Erhverv og Udvikling ind over stier?

50 R: Det gør vi jo egentlig heller ikke andet end nu har man fra deres side i Miljø og Teknik planlagt at få lavet
51 en handleplan – stiplanen ikke – man har valgt der at ville indgå i Nordisk Cykelby. Det er jo der den
52 grundlæggende beslutning er taget. Den er ikke taget her hos os. Den er sikkert affødt i Vej og Trafik og så
53 kørt igennem og selvfølgelig vedtaget i byrådet og så er den blevet plantet hos dem. Vi kører nogle andre
54 projekter, hvor vi laver stier men ikke det her projekt.

55 I: Jamen det er selvfølgelig derfor. I har nogle erfaringer, som de også kan bruge.

56 R: Mange gange så er det jo om at gøre tingene bredt. Det er jo klart at lige præcis cykelstiarbejdet har jo
57 meget at gøre med vores bosætningsstrategier. Hvad er det for nogle områder vi satser på? Hvad er det
58 nogle oplandsbyer vi satser på hvor det giver mening at sætte fokus på cykelstier som til- og fratransport i
59 forhold til arbejde. Og der er selvfølgelig også noget oplevelsesmæssigt – noget turismetænkning – i det og
60 det er der vi kommer ind. The matter is often to do things broadly. Obviously exactly the work regarding
61 cycling lanes has got a lot to do with our settlement strategies. Which areas are at stake? Which suburbs
62 are at stake where it makes sense to get focused on cycling lanes as transport options on the way to work
63 and back home. Of course it also got some experiential – regarding tourism – in it, and that is where it
64 comes to us.

65

66 I: Det lyder interessant det der.

67 R: Ja.

68 I: Ja kender du til de forskellige deltagende danske kommuners resultater... hvorfor er det gået bedre et
69 sted end et andet sted?

70 R: Nej det aner jeg ikke for jeg har ikke fulgt projektet.

71 I: Nej det er fint...

72 R: Men det ved Birgit tror jeg.

73 I: Godt. Tages cykel- og stipolitikken i betragtning ved anden planlægning?

74 R: Nogle af de ting man har prioriteret er jo indarbejdet i vores kommuneplan og har fået vores
75 kommuneplan opdateret i forhold til cykel- og stiplanen. Og der har Birgit også siddet med og givet
76 indspark til det. Derudover – nu skal jeg lige tænke mig om – jeg tror ikke vi havde den med i planstrategien
77 '11. Om vi har haft noget omkring stier kan jeg faktisk ikke huske. Det er jeg sådan lidt i tvivl om. Det er nok
78 her hvor jeg må sige at det gør den nok ikke så meget. Selvfølgelig har vi den med i kommuneplanen men
79 siden dengang er der jo ikke lavet ... vi sidder meget på politikområdet her i Erhverv og Udvikling og der er
80 faktisk ikke blevet lavet noget – hvad kan man sige – opdateret siden den er blevet lavet. Så på den vis har
81 jeg svært ved at sige om det vil indkoperes. Nogle af tankerne i stiplanen læner sig op ad vores
82 bosætningspolitik og... der er nogle ting der er taget med i planen. Nu kan man så sige nu skal vi i gang med
83 en ny planperiode og det er ret interessant at se hvad vores politikere rent visionsmæssigt – nu skal de i
84 gang med visionsarbejdet i det nye byråd fra januar af – om cykelstier er en del af noget af det de vil sætte
85 fokus på. Vores planstrategiarbejde kommer til at ligge rigtig meget op ad visionsarbejdet og processen
86 bliver kørt sammen og bliver meget på visionspræmissier og så må vi se hvad det udmunder i. Det er lidt
87 svært...

88 I: Ja for at få det placeret rigtigt... det kan godt komme til at ligge i en glemt plan og så ikke komme med
89 videre.

90 R: Det er der stor fare for som tingene hænger sammen – desværre.

91 get it stored in the right place... it can end up in a forgotten project and never move on.

92 It is a true danger in the way it works – unfortunately.

93 I: Hvordan laves et interessant besluthningsgrundlag der får folk til at føle ejerskab for det?

94 R: Det er rigtig svært. Og man kan sige den proces der har været omkring cykel- og stiplanen har jo været
95 en måde hvor man har haft nogle cykelambassadører repræsenteret. Man har haft nogle af dem inde og
96 medvirke i arbejdet med stiplanen. Vi har haft nogle åbne borgermøder hvor folk har kunnet møde op men
97 det er jo ikke gud og hver mand der kommer og det er meget meget svært at trække folk til åbne
98 arrangementer. the cycling-and-lane-plan process has been a mode where som cycling ambassadors have

99 been represented. Some of them have been interacting in the cycling-and-lane-plan work. We have had
100 some open citizen meetings where people could attend but it is certainly not every man who shows up and
101 it is very very hard to make people turn up to open arrangements.

102 I: Ja hvad hvis vi tager politikerne?

103 R: Udvalgsformanden på daværende tidspunkt – nu skal jeg lige tænke mig om... hvornår var det – den
104 tidligere udvalgsformand var i hvert fald med og fulgte det og der er også en enkelt politiker som går meget
105 op i at cykle og cykler til alle møder han skal til... han var også repræsenteret... en venstrepolitiker. Men
106 ellers... det er svært... det er rigtig rigtig svært at vinde både politikerne til arrangementer og borgerne og
107 det er jo simpelthen sådan en kunst at få skabt nogle arrangementer, nogle tiltag hvor det giver mening at
108 deltage... og det er lige så meget det... skal det give mening. Og du kan ikke lave et arrangement der dækker
109 hele Randers Kommune hvor det giver mening og du kan få folk til at komme alle steder fra. Jeg tror det
110 handler rigtig meget om at man skal ud...

111 I: Målgrupper.

112 R: Ja og man skal ud lokalt. Vi har ikke lokalråd her i kommunen, som mange kommuner har... som mange
113 kommuner valgte og nedsætte tilbage i '7 ved kommunesammenlægningen ud fra sådan et
114 nærdemokratisk perspektiv. Det har vi ikke haft. Det ønskede man ikke politisk. Og det arbejder vi faktisk
115 på nu, fordi vi kan mærke at det er den eneste måde vi kan komme ud og få fat ordentligt og få en god
116 dialog.

117 there is a single politician too who is very interested in cycling and cycles to every meeting he attends... he
118 was represented as well... a Liberal politician. But else... it is hard... *it is very very hard to win both the*
119 *politicians to arrangements and the citizens and it is absolutely such an art to make some arrangements,*
120 *some initiatives where it makes sense to participate... and it is just as much about that... it has to make sense.*
121 *And you cannot make an arrangement which covers entire Randers Municipality where it makes sense and*
122 *you can make people come from everywhere. I think it is a lot about coming out...*

123 *Target groups*

124 *Yes and coming out locally. We have no local councils in this municipality as many others have... as many*
125 *municipalities chose to set up back in '07 at the municipality consolidation on the basis of a near democratic*
126 *perspective. We have not had that. Politically it was not desired. And we are working on that now actually*
127 *because we can feel that it is the only way we can come out and get a good dialog.*

128 Så der prøver vi at strikke noget sammen nu hvor at det gerne skulle give grobund for at meget af det vi
129 laver kan komme ud de rette steder og vi kan få en dialog ude lokalt om det. Så vi håber vi får en
130 koordinator der ligesom kan køre det og vi får nogle politikere der sidder i en paraplyorganisation men det
131 er stadigvæk noget der ligger sådan... der skal tages beslutning om det nu her i løbet af det kommende
132 halvår. Men det er simpelthen også for at gøre det nemmere for os at få indspark. Det er så kun i
133 landdistrikterne der er fokus på det.

134 I: Er det sådan noget som Dronningborg og Hornbæk?

135 R: Nej de hører så ikke med for de er en del af byen. Men det politikerne har lagt fokus på det er at det er
 136 landdistrikterne så det er nok der den er kommet men jeg vil næsten spå at det på sigt breder sig til byen
 137 også og så vil vores udvalg som vi refererer til her i Erhverv og Udvikling til nytår komme til at hedde
 138 Erhverv- og Landdistriktsudvalget. Og det kan jo så være at de skifter navn igen – hvad ved jeg.

139 I: Ja jeres formuleringer er de sådan holdningsbearbejdende?

140 R: Hvad mener du?

141 I: Det er lidt det samme som med hvordan man skaber et interessant beslutningsgrundlag... hvordan man
 142 får folk til at føle det her ejerskab... hvordan man skaber konsensus... hvordan man skriver det så man får
 143 nogle med.

144 R: Det tror jeg ikke.

145 I: Nej der er vi nok igen oppe i det politikdokument... hvor de kan have arbejdet med det. Hvorimod det
 146 mere konkrete dokument, der...

147 R: Jeg tror ikke der er tænkt så meget over tingene. Jeg tror bare der er skrevet for at være helt ærlig. Og
 148 jeg kan ikke engang huske hvordan processen var med at arbejde med dokumenterne. Altså, vi har haft det
 149 til gennemlæsning men jeg tror egentlig det er meget Birgit og nogle af hendes afdelingsfolk dernede...
 150 nogle af dem hun arbejder sammen med... medarbejdere, der har siddet med formuleringerne. Hvor vi så
 151 bare har screenet det. Og det har været primært rent flueknepperi og selvfølgelig holdninger... eller hvad
 152 kan man sige... sørge for at ting fra diverse politikker er med ikke også... og det i tråd med vores... hver især
 153 vores politikområde. Der har siddet folk med fra Kultur og Fritid og selvfølgelig fra Natur og Sundhed og
 154 heroppe fra. Det der er lidt sjovt det er at der ikke har været nogle fra Børn og Skole for det er jo også
 155 meget skolevej. Det er også det der er i fokus. Og det sidder jeg lige og kommer i tanke om nu at der tror
 156 jeg ikke der var nogle men det kan også være fordi man har sagt på daværende tidspunkt... altså, når man
 157 laver sådan en gruppe – tværgående gruppe – så laver man en sagsfremstilling til direktionen og spørger:
 158 "Må vi bruge ressourcer i de respektive forvaltninger?". Og jeg kan godt forestille mig at man har spurgt i
 159 Børn og Skole og på det tidspunkt har Børn og Skole måske ligget underdrejet. Der har været nogle ting og
 160 så har man sagt: "De fritages fra arbejdet". Sådan kunne jeg forestille mig...

161 We have had it for perusal but I think in fact it is very much Birgit and some of the people from her
 162 department down there... some of them she works together with... employees who have been sitting with
 163 the formulations. Where we then just have screened it. And it has been primarily quite small details and of
 164 course meanings... or how to say... to make sure that diverse politics are represented... and goes in line with
 165 ours... each of our fields of politics. There have been people from Culture and Leisure and of course from
 166 Nature and from Health and from up here. *What is a bit surprising is that there is no one from Children and*
 167 *School because it also very much is about school roads. It is in focus too. Right now I recall that I do not*
 168 *believe there were some but it could be because it was said on that time... at the moment of making such a*
 169 *group – an interdisciplinary group – an account of the case is made for the management and they are*
 170 *asked: "May we use resources in the respective managements?" And I can imagine that it has been asked in*
 171 *Children and School and on that time Children and School has maybe been overburdened. There have been*
 172 *some things and then it has been said: "They are exempted from the work". I imagine something like that ...*

173 I: Ja du er allerede ved at svare på noget af det næste så det er godt. Jeg skriver: hvordan fremkom
 174 organiseringen med en tværfaglig intern arbejdsgruppe. Og det er så simpelthen projektlederen der søger
 175 om at få jer med...

176 R: Ja det er så. Det er jo i tråd med hvordan man ser projektet... hvordan man formulerer det og hvad man
 177 har fået midler til osv. Men fra politisk hold har man så... muligvis... også... det ved jeg jo så ikke i den her
 178 situation... men der kunne jeg godt forestille mig at man har bredt paletten ud og det har været gennem
 179 direktionen først selvfølgelig.

180 I: Ok hvordan bliver folk valgt... dem der så kommer med i gruppen?

181 R: Tid, faglig kompetence og interesse var i hvert fald min tidligere chefs udvælgelseskriterier.

182 I: Det er ikke noget de ovre ved Vej og Trafik kan sådan...

183 R: Jo de kan nok godt sige hvem de godt kunne tænke sig. Sådan har vi det også i nogle ting vi laver... at der
 184 tager man så en dialog med en afdelingsleder og siger at vi kunne godt forestille os den og den person som
 185 har de og de kompetencer og vi har et godt samarbejde men sådan lige umiddelbart tror jeg bare at den er
 186 blevet spyttet ud... kunne jeg forestille mig.

187 Time, professional competence and interest were at least the selection criterions of my old superior.

188 It is not something they at Road and Traffic can...

189 Maybe they can tell who they would like. That is also how we feel about some of the things we do... in
 190 those cases we speak to a leader of the department and suggest this and that person who has got these
 191 and these competences and we have a good cooperation.

192 I: Jeg har så skrevet fordele og ulemper ved at det foregår som det foregår... er det altid de rigtige der
 193 kommer med og...

194 R: Nej det er det ikke for der er mange gange at dem der virkelig har drøn drøn travlt måske er nogle af
 195 dem man godt kunne tænke sig at have med i en arbejdsgruppe. Det er svært for det kommer også an på
 196 hvor godt funderet er man ift. at kende huset. Vi sidder trods alt en del medarbejdere og vi kender jo ikke
 197 alle sammen hinanden. Jeg var ret ny på det tidspunkt jeg indgik i den der arbejdsgruppe. Der var jeg lige
 198 spyttet ud fra universitetet nærmest ikke. Og nogle bidrager meget og nogle bidrager lidt og nogle har tid
 199 og nogle har ikke tid og kommer ikke til møder og deltager ikke og nogle lover en masse men kan ikke holde
 200 det og nogle snakker meget... det er jo ligesom gruppearbejde... man ved godt hvem man gerne vil arbejde
 201 sammen med og hvem man ikke vil arbejde sammen med og nogle gange bliver der altså bare sagt: "Sådan
 202 er det" og sådan er det også her. Man skal sådan kunne rumme lidt af hvert men man kan også være taktisk
 203 og prøve at føde ideen hos nogle og få dem med. Og så handler det meget om... altså, lige nu sidder jeg
 204 med et andet projekt som også kommer til at gå på tværs af hele forvaltningen... netop det her med vores
 205 lokalråd... og skal have lavet et set up omkring det. Der handler det også lidt om og lade nogle af
 206 afdelingslederne føle at det er dem der har ideen for at få – hvad kan man sige – ejerskabet og viljen til at
 207 synes at de også vil være en del af en succes – forhåbentlig succes ikke. Så der er meget strategi i det her
 208 når man skal have plantet en ny idé fordi vi er en forvaltning der er skåret max ind til benet. Vi er jo en af de

209 It is about embracing a little of everything but also about being tactical and try to bear the idea by some
210 people and make them interested. And it is a lot about... yeah, right now I am working on another project
211 which also is going to be interdisciplinary... exactly this about our local councils... and I have to do a set up.
212 In this case it is also a little about letting some of the department leaders feel that it is them self who has
213 got the idea in order to get – how to say – the ownership and the willingness to think that they will be part
214 of a success too – hopefully success right. As you see there is a lot strategy in it when planting a new idea
215 because we are a management which is cut max into the bone.

216 billigst drevne kommuner på det administrative niveau i landet og det kan man godt mærke. Man kan godt
217 mærke at folk siger nej til ting og vi sidder i et kontor herfra hvor vi føder en masse idéer og driften så skal
218 drives et andet sted og det kan også give nogle problemer når man er presset driftsmæssigt ude i
219 organisationen. Så tingene er ikke lette altid på det punkt. Og vi er meget silotænkende. Altså, vi er enormt
220 silotænkende og jeg tror egentlig ikke at vi som personale har lyst til at være det men ledelsesmæssigt er
221 man meget silotænkende.

222 I: Der tænker du sådan at man bliver nødt til at tænke...?

223 R: Ja man tænker meget på sin egen afdeling... sin egen forvaltning. Og det er vi altså ikke kommet fra –
224 desværre. Og det gør at de her tværgående projekter kan være svære... både at få – hvad kan man sige –
225 plantet et ejerskab og prioritering. Og hvordan man kommer ud over det... tja...

226 I: Laver en forvaltning der hedder Tværfaglig Forvaltning (latter)

227 R: Nej for vi sidder jo som stabsfunktion og egentlig skal agere tværfagligt også i den her afdeling. Og jeg
228 ved ikke... jeg tror det er bare en præmis rigtig mange steder... hvis man ikke... for der er jo stor forskel på
229 hvordan man arbejder. Hvis man sidder som sagsbehandler i Miljø og Teknik Forvaltningen så er at køre et
230 projekt en anden side af sagen. Den bliver ofte nedprioriteret for man sidder med sagerne... bunkerne der
231 bare bliver større og større og vi har ligesom lovning på at vi leverer indenfor... altså, der skal være en
232 responstid og vi skal gerne sørge for at der hele tiden er flow i de ting der går ud af huset og den
233 behandling af sager. Og så kan man sige at så er det svært med projekter og der kunne det være interessant
234 for dig at prøve at høre med Birgit for jeg ved ikke hvor meget sagsbehandling hun har. Hun har i hvert fald
235 fået noget skubbet til side ifm. Nordisk Cykelby fordi det er et kæmpe problem.

236 Thinking a lot about one's own department... own management... we have not moved away from that –
237 unfortunately. And it does that these interdisciplinary projects can be hard... both to get... how to say...
238 planted an ownership and priority. And how to change that... well...

239 Make a management which is called Interdisciplinary Management (laughter)

240 No because we are a staff function and must in fact act interdisciplinary in this department too. And I do
241 not know... I think it is just a premise in many places... For a caseworker in Environment and Technics
242 Management then to do a project is another matter. It often becomes disregarded because of the pile of
243 cases on the table getting higher and higher... it is a huge problem.

244 I: Ja man kunne ikke forestille sig en deltidstilling i dén forvaltning og en deltidbeskæftigelse i dén og så
245 sidder man to steder?

246 R: Jo det kunne man jo godt... det er svært at sige... men huset er så lille at det der med alle mulige pladser
247 hist og her det (latter). Altså, noget af det vi har snakket meget om her oppe... vi synes det kunne være
248 rigtig rigtig fedt at arbejde mere projektorienteret men det er svært når du har en lille administration og du
249 ikke har nogle at give af til projektarbejde. Så du hele tiden har folk der sidder og sagsbehandler og sidder
250 med hvert sit og jeg tror at både i Miljø og Teknik og her og alle mulige andre steder er folk meget
251 fokuseret på deres eget fordi det er mit ansvarsområde og det er her jeg er booket fuldtid op så det der
252 med at prøve at se udover er lidt svært – desværre. Så alle de gode intentioner man har i Aalborg med
253 projektarbejde og problemorienteret projektarbejde...

254 I: Det holder ikke helt i virkeligheden.

255 R: Nej det gør det ikke.

256 I: Men bliver der ikke afsat nogle timer og så ved man...

257 R: Det er jo sådan en aftale man gerne skal have, hvis man får... altså, nu er vi ikke ramt herinde af det i
258 samme grad for vi kører meget på projekter og har ikke den sagsbehandling som de andre forvaltninger
259 sidder med. Hvordan de organiserer det det ved jeg ikke... men det er i hvert fald en udfordring at få luft til
260 og det der kunne være interessant også for dig at høre det er også at gå lidt til Birgit og...
261 overlevelsesmuligheden for projektet for når man har en så presset økonomi og en så presset organisation
262 så er det et af de projekter man godt kan smide til højre for det er jo ikke livsnødvendigt... hvordan hun
263 oplever det... om det er en reel risiko. Altså, nu kan vi se nu fik man heldigvis prisen '13 og det har lige givet
264 sådan en... nyt pust... men havde man ikke fået det hvad var der så sket? Det er et af de projekter man i
265 hvert fald i ledelsen kunne forestille sig røg... hvor man kan sige så har du så nogle politikere der gerne vil
266 noget men det er ikke altid tingene hænger sammen... hvad politikerne vil og hvordan økonomien hænger
267 sammen og det skisme er ret interessant specielt for et projekt som det her. Om det ligger til at kunne ryge
268 på et eller andet tidspunkt fordi at det er udsat. Det er min vurdering. Om hun ser det på samme det ved
269 jeg ikke men det er min tanke at man kan godt se det som et presset projekt. Og jeg ved heller ikke hvor
270 langt det er tænkt til at løbe.

271 I: Nu i 2014 så kommer der fase 3 men så er der ikke besluttet mere. Så det er rigtigt... det er lige som om at
272 tiden er til noget nu... med prisen...

273 R: Ja man skal smede mens jernet er varmt.

274 So now we can see luckily we got the award '13 and it has given such a new impetus but if not what had
275 happened then? It is one of those projects one can imagine being dropped at least in the board of
276 directors... so you have some politicians who would like something but it is not always things go together...
277 what the politicians want and how the economy and that is quite interesting to a project like this. If it may
278 be dropped at some point because it is vulnerable. It is my assessment.

279 It is the right moment now... the award...

280 There is a saying that opportunity comes to pass, not to pause.

281 I: Ja det står her.

282 (latter)

283 I: Super vi er enige. Hvordan bliver referencegrupper/Dansk Cyklist Forbund/andre brugt før, nu og
284 fremover?

285 R: Jamen det er jo individuelt fra projekt til projekt og lige præcis det her projekt ved jeg ikke hvad tanken
286 er og hvor meget man bruger dem. Altså, vi brugte dem jo til udarbejdelsen af selve stiplanen. Så har man
287 brugt de der cykelambassadører til nogle ting også... også til at få bredt kendskabet til projektet ud og til at
288 få lavet nogle events... er jo også noget af det der er blevet brugt meget energi på i projektet for at nå ud...
289 og har netop haft fokus på Hornbæk og Dronningborg. Og der tror jeg egentlig successen med politikerne
290 har været okay ... uden at jeg sådan kan sige det... jeg har ikke deltaget i de arrangementer. Men der har jo
291 kørt nogle forskellige aktiviteter... hvordan man har brugt de forskellige ved jeg ikke. Det er selvfølgelig
292 oplagt at når man beslutter sig for at nu kører vi en event så bruger man ambassadør-netværket til at
293 formidle det... man bruger referencegrupperne osv. til at ligesom få iscenesat de aktiviteter man nu... og
294 det har jo været meget aktivitetsbaseret men hvad der er gjort konkret ved jeg ikke. Og jeg ved heller ikke
295 hvad tankerne er fremover.

296 I: Nej det er klart når du ikke er på det mere... Vi har været lidt inde på det... hvordan kan Året
297 Cykelkommune-successen, som er en unik styrke og bykonkurrenceparameter, udnyttes som strategi evt. i
298 næste planstrategi?

299 R: Det kommer an på hvordan man laver sin planstrategi og det ved vi ikke endnu (latter). Vi er faktisk
300 meget inde på at vi vil bruge vores planstrategi som et redskab fremfor et praledokument. Vi vil bruge det
301 for at nå fra vores politikeres visioner til og koble det sammen med politikkerne på de forskellige områder...
302 kommuneplanen også og evt. handleplaner. Så vil vi faktisk bruge strategien til sådan at være mellemløst.
303 Det har vi ikke gjort tidligere. Og sådan lige umiddelbart er tanken at vi vil bruge megen energi på at lave
304 den der: Hvordan vi vil arbejde med det her emne... er tankerne. Og cykelby og hvordan vi sådan kan bruge
305 det ift. strategisk planlægning... det er et godt spørgsmål i bund og grund fordi det kommer fuldstændig an
306 på hvordan politikerne kommer til at prioritere i bund og grund. Men det er da klart fremadrettet, hvis man
307 prioriterer det... nu kan du så sige vi har fået en ny borgmester... det er en venstre-borgmester og fokus

308 ... we will use our planning strategy as a tool rather than a boast document. We will use it to link the visions
309 of our politicians to the politics at the different fields... the municipality plan too and possible action plans.
310 So we will actually use the strategy as the intermediary. We have not done that earlier. And immediately
311 the thought is that we will use a lot of energy on this one: How will we work with this topic... are the
312 thoughts. And cycling city and how we can use it in relation to strategic planning... it is a good question
313 essentially because it completely depends on how the priority of the politicians will be essentially. But it is
314 clear forward-looking if it is a priority...

315 indtil videre ser ud til at gå på rigtig meget erhverv fordi erhverv er det der er med til... altså, arbejdspladser
316 er jo med til at skabe vækst og med til at give mulighed for alt det andet... cykelstier [... ?] osv.

317 I: Sunde arbejdspladser...

318 R: Sunde arbejdspladser...

319 I: Cyklende arbejdspladser (latter)

320 R: Ja det er lidt svært at sige faktisk synes jeg. Selvfølgelig vil man kunne bruge det til at sætte fokus men...

321 I: Hvordan vurderer du muligheden for en plan-, bæredygtigheds- og cykelbystrategi? Det er jo tit plan og
322 bæredygtighed, hvordan...

323 R: Ej det tror jeg ikke holder... det kommer ikke til gå nej... slet ikke med den nye borgmester – desværre.
324 Bæredygtighed nedtones vil jeg tro ret kraftigt. Der er heller ikke ret meget arbejde der går på
325 bæredygtighed. Det er ligesom det var slut halvfemserne start årtusindeskiftet ikke. Det er ikke så meget i

326 It will not come to that no... not at all with the new mayor – unfortunately. Sustainability is downplayed I
327 think pretty hefty. Neither there is so much work in relation to sustainability. It is like it was in the late 90's
328 / beginning of the change of millennium right?

329 fokus længere. Og jeg tror ikke at det kommer til at fylde.

330 I: Der er ellers den der kombination af planstrategi og lokal Agenda 21... hvordan vurderer du ... er det en
331 god kombination eller...

332 R: Nej ubrugbar det er min vurdering. Jeg ser ikke ret mange bruge det aktivt. Det er sådan en der skal med
333 og ligger som et eksternt dokument eller [tillæg?].

334 I: Men det der at det kommer med i strategien... hvilken betydning det har?

335 R: Ingenting – desværre (latter).

336 I: Nu kommer sandheden.

337 R: Det er min vurdering og det kan sagtens være at der er nogle andre der har en helt anden vurdering.
338 Men nu har jeg siddet og været med til at lave sidste planstrategi... ikke taget beslutning om hvordan den
339 skulle se ud, men jeg har bidraget og siddet i arbejdsgruppen og der fylder det ingenting. Og det skal bare
340 være der og det bliver det også i næste omgang. Lokal Agenda 21 fylder ingenting i vores virke i dag. Vi har
341 et klimakontor men det er ikke synligt hvad de laver set herfra. Jeg ved ikke om man har et andet syn på
342 det i Miljø og Teknik... det tvivler jeg lidt på. Man har haft en lokal Agenda 21-medarbejder på et tidspunkt.

343 I have been a part of the last planning strategy work... not taken the decision on what it was going to look
344 like but I have contributed and been part of the work group and there it takes up nothing. And it must just
345 be there and it will be the same also next time. Local Agenda 21 takes up nothing in our function today. We
346 have a climate office but it is not visible from here what they do. I do not know if there is another view of it
347 in Environment and Technincs... I have my doubts.

348 Det fylder ikke mere. Det er ligesom om, at den tid... det er passé. Nu er det innovationen og... det er de der
349 busswords der er oppe i tiden.

350 I: Så er det med at få de ting koblet og hvordan gør man det for det er jo svært men det hænger jo
351 sammen.

352 R: Ja det gør det men det er jo forskellige fokus man alligevel har og der må vi jo sige at vores politikere er
353 jo dem der bestemmer i bund og grund og er vores bestyrelse og det er lidt op til dem hvordan tingene
354 ender. Selvfølgelig... oplæg fra forvaltning og hvad siger loven... hvad er det vi foreslår... hvad ser vi som det
355 der skal til for at skabe udvikling i planstrategisammenhæng men det kan sagtens ende i en helt anden grøft
356 end vi ser. Et eksempel er vores sidste visionsproces... en af visionerne for Randers Kommune var helt så
357 konkret som at vi skal have et julemarked inde i byen... det er måske ikke sådan så visionært, altså... det er
358 måske der vi er nede i en handling i bund og grund så det der med at få tingene placeret... her er visionen...
359 her er strategien... her er politikken... her er handleplanen... det er ikke altid det sådan helt kører efter
360 skema... vil jeg sige. Og det er udfordrende når man sidder og prøver at lave strategier, planer osv.

361 ... our politicians are basically the ones who decide and they are our board and it is more or less up to them
362 where things end up. Of course... proposals from management and what does the law say... what are we
363 proposing... what are we pointing out as necessary in order to create development in planning strategy
364 context but it can easily end up in a totally different ditch than we expect. An example is our last vision
365 process... one of the visions for Randers Municipality was as concrete as we want a Christmas marked in the
366 city... it is maybe not that visionary... maybe it is more like an action basically so it is about getting the thing
367 placed... here is the vision... here is the strategy... here is the politic... here is the action plan... it is not
368 always perfectly going according to scheme... I will say. And it is challenging when you are trying to make
369 strategies, plans etc.

370 I: Ja så har du næsten også været inde på: hvordan vil ikke-cyklister reagere hvis det blev en mulighed med
371 en plan-, bæredygtigheds- og cykelbystrategi?

372 R: De vil ikke sige noget for der er ingen der opdager det. Det er virkeligheden. Der er ingen der ser
373 planstrategien... der er ingen der forholder sig til den blandt borgere. Det er ikke sådan det vilde hypede
374 dokument.

375 I: Jeg tænker også politikerne... de skal jo vedtage?

376 R: Jamen det er jo dem der vil tage beslutningen om det vil ende sådan og hvad min forventning er... der
377 tror jeg aldrig vi kommer hen. Det tror jeg ikke. Det er Randers ikke stor nok til. Der er ikke nok unge
378 mennesker. Man mangler universitetsmiljøet til ligesom og skabe den verden for her... jamen altså her
379 tager folk jo bilen. Altså, sådan er det og det er altså forskellen på bystørrelser. Og selvom vi er landets
380 sjette største by så er det ikke... så hårdt arbejdes der heller ikke for cyklisterne... det gør der altså ikke for
381 så skulle der være flere penge med det projekt Birgit sidder på. Der skulle være flere penge til cykelstier.
382 Altså, det er der ingen tvivl om og de midler de har fået søgt hjem til projektet... jamen det er jo ikke anlæg
383 af cykelstier man lige kan kaste efter det nødvendigvis... det er alle de der aktiviteter med at sætte fokus på
384 cyklisme... og det er jo for at italesætte det. Der hvor du reelt begynder at handle... sådan virkelig virkelig
385 handle... det er jo når du begynder at anlægge cykelstier og du begynder at tvinge folk på cyklerne... tvinge
386 folk... bilerne ud af midtbyen og lave nogle foranstaltninger som gør det endnu sværere at køre i bil. Og her
387 i byen har vi en kæmpe kæmpe løbende diskussion af om midtbyen skal være bilfri eller ej. Og nogle

388 ... the resources they have sought to the project... well it is not for new cycle paths necessarily... it is all the
389 activities on setting focus on bicycling... and it is verbal persuasion, you see . Where you actually begin to
390 act... like really really act... it is when you begin to make new cycling lanes and you begin to force people on

391 the bikes... force people... cars out of the city center and make some arrangements which make it even
 392 harder to use the car. And in this city we have a huge ongoing discussion if the city center must be car free
 393 or not.

394 politikere synes at det skal den fordi så får vi et federe bymiljø og et attraktivt bymiljø er også med til at
 395 skabe vækst... det er også en af de der ting det er godt at have ikke. Men omvendt har man en
 396 handelsstandsforening som ikke ønsker bilerne væk fra midtbyen fordi så kan de jo ikke handle... så skal de
 397 jo til at gå... selvom der ikke er ret langt. Så det er den der... der mangler noget styrke... politisk... noget
 398 politisk vilje til at sige: "Nu gør vi det". Det er man ikke moden til endnu. Jeg håber... lige præcis med
 399 midtbyen... at det kommer i den kommende periode men jeg ved det ikke... det har været til diskussion
 400 meget længe.

401 I: Hvordan sikres en i fremtiden stigende højprioritering af Randers Cykelby-projekter?

402 R: Det er svært. Jeg vil sige man... strategisk set... med den økonomi man har i kommunen så tror jeg det
 403 handler rigtig meget om... og det gør det jo på alle områder... for få midler at skabe succeser... at være
 404 med i Nordiske Cykelbyer... få succeserne hvor der er en borgmester eller en udvalgsformand... eller hvad
 405 det nu er... der kommer og trykker hånd og får rosen ikke. Succeserne er vigtige for at få det sat på
 406 dagsorden... politisk lokalt også. Vi kører et projekt lige nu der hedder Naturpark Randers Fjord. Vi startede
 407 i 2010 og har kørt uden... og vi fik 50.000 til at starte op for... opstartsmøde og hvad ved jeg... nu har vi altså
 408 fået skabt 9 mio. uden om vores eget budget eksterne midler til at lave stier... til og lave formidling... til og
 409 lave alt muligt. Det der så skal ske er at vi gerne vil – hvad kan man sige – certificeres som naturpark. Og
 410 tanken... projektet er affødt her... tanken er så at alle de her midler de skal være med til at gøre det muligt
 411 at blive certificeret og så der få driftstilskud af byrådet i bund og grund... at de skal gå ind og bevillige penge
 412 når vi skal til og i drift... til et projekt der kan gå hen og blive et rigtig stort projekt. Men vi har fået skaffet 9
 413 mio. uden om byrådet.

414 I: Hvordan er det lykkedes?

415 R: Jamen fonde, ministerier osv. ikke. Så det er hele vores lokale Aktionsgruppe [Park?] Randers. Så det er
 416 hele tiden det der med at sige hvor kan vi skabe succeserne og så få politikerne til at... de vil ikke gå glip af
 417 af være en del af en succes... og på den måde få plantet en god succes de ikke kan sige nej til efterfølgende.
 418 Det er sådan meget strategien herfra.

419 I will say... seen strategically... with the economy we got in the municipality I think it is a lot about... in every
 420 field... with few means create success... to be a part of Nordic Cycling Cities... get the successes where there
 421 is a mayor or a chair of committee... or what it is... who comes and shake hands and get the praise. The
 422 successes are important to get it on the agenda... in local politics as well. We have a project right now
 423 which is called Nature Park Randers Fjord. We started in 2010 and have been without... we got 50.000 DKR.
 424 to start with... start-up meeting and so on... now we have created nine millions besides our own budget off-
 425 site means for making lanes... for making dissemination... for making a lot. What is going to happen is that
 426 we would like to... how to say... have a nature park certification. And the thought... the project is borne
 427 here... the thought is that all the means are going to make it possible to have a certification and then get
 428 operating support from the city council basically... that they will appropriate money when we come into

429 operation... for a project which can become a real big project. But we have created nine millions besides
430 the city council.

431 How did it succeed?

432 Well funds, ministries etc. So it is all our local action group. It is about all the time asking where can we
433 make the success and get the politicians to.... they will not miss being a part of a success... and in that way
434 get planted a good success so they can not say no subsequent. It is the strategy from here.

435 I: Det var nok et rigtig godt eksempel. Det kan være det kan bruges på den anden type projekter også.

436 R: Ja lige præcis.

437 I: Hvem udarbejder planstrategien?

438 R: Det gør jeg... i denne omgang... og en kollega. Så lige pt. er det os der sidder med forarbejdet. Hvordan
439 selve udarbejdelsen bliver... om den bliver tværfaglig ved jeg ikke... det er ikke sikkert. Det kan godt være

440 Who makes the planning strategy?

441 I do... this time... and a colleague. So right now it is us who have got the preparatory work. How the
442 elaboration will be... if it will be interdisciplinary I do not know...

443 den bliver sådan meget tæt sluttet om mig og en kollega – som har siddet i vores plankontor – som rykker
444 herover pr.1/1. Og det er faktisk også ud fra et ressourcemæssigt perspektiv både herfra men også fra... i
445 Miljø og Teknik Forvaltningen især. Men det kan godt være den bliver bredere... det ved vi ikke endnu [...?].

446 I: Og det har altid været her?

447 R: Den har været forankret her ja men i tæt samarbejde med planafdelingen. Og den tidligere planstrategi...
448 nu skal jeg lige tænke mig om... hvem havde vi med der... der var to fra planafdelingen... så var vi to herfra
449 Erhverv og Udvikling... så havde vi... ved du hvad... jo jeg tror vi havde en med fra Kultur Forvaltningen... vi
450 havde en med fra Vej og Trafik – en af Birgits kollegaer – vi havde en med fra Natur med mener jeg også...
451 det havde vi også... en landskabsarkitekt og så havde vi vores lokale Agenda 21-mand med.

452 I: Dvs. du var med til at skrive den sidste gang.

453 R: Ja.

454 I: Godt. I den her strategi 2017 står at der skal udvikles erhverv indenfor energi, natur og miljø. Hvordan
455 vurderer du en eventuel sammenhæng til cykelbyprojekter?

456 R: Svær. Meget svær. Der må vi jo sige (latter) planstrategien vi lavede i sidste omgang var ikke så
457 anvendelig har vi fundet ud af efterfølgende... at det grundlag den blev lavet på og den metode vi brugte
458 var ikke sådan superfantastisk. Og hvad man ender med at arbejde med i de fremtidige år hænger altså
459 rigtig meget sammen med hvad man kan få midler til – eksternt. Fx nu kommer der en pulje inde fra
460 regionen hvor det er muligt at søge til miljøforanstaltninger med kraftvarmeværker så vil det være her vi
461 siger jamen så er det her vi sætter fokus fordi nu er der mulighed for at få midler til det – eksternt.

462 What to end up working on in the years forward depends very much on what is possible to get means for –
 463 off-site E.g. comes now a pool from the region where it is possible to apply for environment arrangements
 464 concerning heat and power stations so it could very well be here we will be focusing.

465 I: Ok det er det I vil have som fokus næste gang.

466 R: Det ved jeg ikke om det vil være... det jeg prøver at sige... det er egentlig at du kan godt sidde i 2011 da vi
 467 skrev planstrategien og have en eller andet idé om hvad er det vi gerne vil og du kan jo ikke sige nej til
 468 noget af det vi skriver i en planstrategi fra 2011... altså, det er jo waay... fedt alt sammen. Virkeligheden er
 469 bare nogle gange lidt en anden og det er sådan lidt... skal man tale sig selv op eller skal man lave et
 470 realistisk billede af hvor er vi og hvad vil vi... altså, hvad kan vi. Og der må man nok tilstå at planstrategien
 471 fra 2011 er talt lidt op for Randers' vedkommende. Det er min vurdering. Det man arbejder med afhænger
 472 rigtig meget af hvor man kan få finansieringen og dermed hvor kan man få støtte og få succeserne til at
 473 politikerne begynder at prioritere det.

474 I: Ja det er det du ønsker mere fokus på... det er den kritik du har af den gamle planstrategi at... altså, der er
 475 så mange gode formuleringer i den egentlig...

476 R: Den er skidegodt formuleret og det er også det der har været vores fokus... den skulle skæres ind til
 477 benet... den skulle være kort, præcis, rigtig skarp.

478 I: Og godt formuleret. Men alligevel så manglede den midler.

479 R: Ja altså, det er jo bare en strategi kan man sige. Men det er jo de langsigtede ting man arbejder hen imod
 480 og selvfølgelig vil vi da rigtig gerne have et erhvervsliv der har fokus på miljø og ressourceforhold osv. osv.
 481 klimatilpasning – hvad ved jeg. Lige nu kan vi bare ikke være kritiske... lige nu har vi bare et erhvervsliv der
 482 går en vej og det er ned ad bakke... altså, vi mister arbejdspladser... vi er en by hvor vi ikke har så højt et
 483 uddannelsesniveau... vi er en arbejderby... der er ikke råd til at være meget kritisk om noget...

484 I: Tænk, jeg troede ellers det var nogle fantastiske formuleringer og det var bare det man skulle og det var
 485 det der skabte ejerskab og alle kunne se... selvfølgelig skal det være sådan.

486 R: Ja men hvis du spørger en anden kan du også få et andet svar. Min vurdering er bare... ja det er godt så...
 487 mit ønske er at den næste strategi vi laver bliver mere... i bund og grund realistisk. Men man kan også sige
 488 at der er sket noget... i Randers er det politiske klima meget specielt... meget fløjkrig og nedsmeltning.

489 I: Hvad mener du?

490 R: Man kan godt sætte en proces i gang... fx har vi en proces i gang omkring udflytning af vores havn sådan
 491 at vi kan byomdanne på den nuværende havn men ting kan gå fuldstændig i stå fordi man begynder at køre
 492 blokpolitik i meget grov stil. Det er et meget hedt politisk klima og det er også med til nogle gange at sætte
 493 tingene i stå.

494 ... in Randers the political environment is very peculiar... war between the two sides and meltdown.

495 What do you mean?

496 E.g. we have a process going on concerning relocation of our harbor so that we can city transform on the
497 present harbor but things can completely get stuck because of block politic in very crude style.

498 I: Ok så hvis vi tænker på det i relation til cykelbyprojekter... er der nogle du synes der kunne være rigtig
499 gode at snakke med af politikerne?

500 R: Af politikerne... jamen der er Jens Peter Hansen som er en af dem der har flaget fremme når vi snakker
501 cyklisme og cykelstier... venstremand... han har også fulgt projektet så han vil være en god person at få fat i.
502 Derudover så er det spørgsmålet om... jeg kan ikke engang huske hvornår det er sat i gang... har du styr på
503 det... hvornår projektet blev søsat?

504 I: Altså, det har været tre år... det må være '10, '11 og '12 det har kørt og så pause i '13 og så i gang med
505 fase tre.

506 R: Ja men spørgsmålet er om det er besluttet i '9 før valget.

507 I: Nåh ja det er jeg ikke lige klar over.

508 R: Nej det er jeg nemlig heller ikke fordi jeg sidder og tænker på at jeg synes jeg har set den gamle
509 udvalgsformand, til noget af det, som var der til november '9... men jeg synes ikke jeg har set den
510 nuværende udvalgsformand fra Miljø og Teknikudvalget repræsenteret... han har været repræsenteret... jo
511 han har nok været mødt op til nogle ting... men Jens Peter Hansen vil være et godt bud også fordi...

512 I: Og så den kritiske vinkel?

513 R: Ja hvem kan det være... bum bum... hvem kan være imod cykelstier... hvem kan være imod et
514 cykelbyprojekt... der ville jeg gå ind og finde byrådets beslutning og se om der er nogle der har stemt
515 imod... og der vil jeg tro man er tilbage i '9. Det har Birgit styr på... det kan godt være hun har en
516 fornemmelse... hun har også måske referencer fra – hvad kan man sige – diskussionen omkring det i
517 byrådsalen i Miljø og Teknikudvalget... det vil nok give en indikation på hvem der kunne være... men Jens
518 Peter Hansen vil helt klart være en for-politiker.

519 Who can be against a cycling city project... I would find the decision of the city council and see if anyone
520 have voted against... and I think it is back in '9. Birgit knows... she might have a sense... and maybe
521 references from... how to say... the discussion on it in the city council chamber in Environment and Technics
522 Committee... it will probably give an indication of who it could be... but Jens Peter Hansen is definitely a for-
523 politician.

524 I: Jamen så skal jeg vel bare spørge... hvordan har samarbejdet med arbejdspladserne været ifm.
525 cykelbyprojekterne?

526 R: Jamen det er også Birgit der har stået for det faktisk... jeg har været med til at skabe nogle kontakter... få
527 fat i vores – hvad hedder det – dem der er vores erhvervsservicefor... operatører... få dem til at skaffe nogle
528 kontakter... og dem formidlede jeg til Birgit og det var sådan set det jeg havde med det at gøre... altså, det
529 er Birgit der har kørt projektet rigtig meget.

530 ... I have contributed to create some contacts... make our... what is it called... the people who are our
531 industry service... operators... get them to obtain some contacts... which I conveyed to Birgit and in a way it
532 was all I had to do with it...

533 I: Ja hvordan kunne du udvælge dem?

534 R: Jamen det var sådan lidt... fik jeg ikke nogle idéer eller [?] vi nogle muligheder: hvem kunne være
535 interessant og så ud fra sådan en bruttoliste tror jeg vil lavede... jeg kan ikke huske det... det er lang tid
536 siden.

537 I: Ja det er lang tid siden. Er der noget jeg ikke har spurgt om som du ønsker at gøre opmærksom på?

538 R: Nej ikke sådan... jo det der med at... du siger det der med at... i planstrategien... at du havde en helt
539 anden opfattelse af det... jeg tror det er meget gængs... jeg tror det er meget gængs at man er tilbøjelig til
540 og lave tingene lidt mere pæne end de i virkeligheden er... og der er man meget naiv ude i den lille verden
541 tror jeg. Og nogle ting ved man godt står i en politik men det rører man ikke ved... der er ikke det politiske
542 ejerskab... og det er noget af det vi i den næste planperiode arbejder meget med at sige... de har måske 13
543 politikker som de kskal tage politisk ejerskab til og en masse handleplaner – det kan de ikke. Så spørgsmålet
544 er om man skal blive bedre til at sige... jamen så lægger vi det i kommuneplanen... nogle af
545 politikområderne og udvider dem i kommuneplanen... og ligesom gøre kommuneplanen til noget mere end
546 den måske rent praktisk er... og supplere med nogle handleplaner... jeg ved det ikke... men det er noget af
547 det vi diskuterer rigtig meget lige i øjeblikket ifm. den kommende planstrategi og visionsproces og
548 erfaringsopsamling på visionspolitikkerne... at det er udfordrende for politikkerne at tage ejerskab til det...

549 I think it is very prevalent making things a little nicer than they really are... and being very naive out there in
550 the small world I think. And knowing something is in a politic but not touching it... there is not the political
551 ownership... and it is one of the things we in the next plan period are working on saying... they maybe have
552 13 politics which they are going to create political ownership of and a lot of action plans – they can not. So
553 the question is if it is about improving saying... well then we will put it in the municipal plan... some of the
554 politic fields and expand them in the municipal plan... and kind of make the municipal plan to something
555 more than it maybe purely practically is ... and supply with some action plans... I do not know... but it is
556 something we discuss very much right now with reference to the upcoming planning strategy and vision
557 process and experience gathering of the vision politics...

558 nu skal vi huske på at det er over fire år de sidder og – hvad kan man sige – vedtager nogle politikker og
559 nogle har stort ejerskab til nogle ting og nogle har ikke en skid interesse for noget andet... men altså det er
560 jo klart at vi arbejder alle sammen ud fra at vi ønsker et stort politisk ejerskab fordi det er den måde vi
561 kommer længst. Nu har vi fået et erhvervsudvalg... det gør... dem tager vi meget i ed i procestænkningen...
562 altså, undervejs med processen... hvor man kan sige det gør man jo ikke hvis man kører direkte til
563 økonomiudvalget og byrådet... at så er det ikke så meget... de har flere sager at behandle og diskussionen
564 er ikke så dybtgående fordi de har jo en lang dagsorden hver gang ikke. Og det kunne være interessant for
565 dig også at snakke med Birgit omkring stiplanen... hvor meget Miljø og Teknikudvalget har været inde over
566 og været med til at forme processen og har været en del af processen og har været med til indholdsdelen...
567 det er egentlig lidt... hvor meget har de bidraget med som politikere der... det synes jeg egentlig er ret
568 relevant... også for at have den der fornemmelse for hvordan står man fremadrettet. Det skal så siges at

569 Miljø og Teknikudvalgets sammensætning i dag er anderledes... eller hvad kan man sige... der er flere af
570 dem der er røget ud til næste periode... det kan jo også influere... at hvis det er dem der har taget ejerskab
571 til projektet... at så er der jo i hvert fald... hvad jeg ved... sådan lige hvad jeg kan huske... er der i hvert fald
572 to af medlemmerne fra det nuværende Miljø og Teknikudvalg som ryger ud og det betyder jo også noget...

573 I: Det er to som... det ville være godt de fortsatte eller hvordan?

574 R: Det ved jeg ikke men det er bare to der har været med til måske skabe projektet ikke også... alt efter om
575 de har den følelse som politikere... det ved jeg ikke. Jeg sidder og tænker om Jens Peter Hansen har siddet i
576 Miljø og Teknikudvalget... det tror jeg han har... jeg er ikke sikker... jo det tror jeg han har.

577 I: Ved du om han fortsætter?

578 R: Jamen det gør han... hán gør men der er to andre der i hvert fald ryger ud... eller ér røget ud. Men det jeg
579 ikke kan huske er hvornår har man taget beslutningen... har det været tilbage i '9 eller har det været i '10.
580 Jeg har en fornemmelse af at det har været i '9 at man har taget beslutningen og dermed er det jo så det
581 tidligere Miljø og Teknikudvalg og hvordan har man skabt et ejerskab i det nye udvalg. Det er sådan nogle
582 ting jeg egentlig synes kunne være interessant for dig men sådan den helt strategisk tværgående del er
583 sådan lidt... du kan godt høre der er lidt... luften går lidt ud af ballonen.

584 I: Må jeg ringe hvis det bliver nødvendigt...

585 R: Det må du meget gerne.

586 I: Du har givet mig en masse at tænke over.

587 R: (Latter) Jeg håber ikke det er helt skidt.

588 ...

589 **Interview med klimakoordinator Lars Bo Jensen, Klima og Energi**

590 In English climate coordinator from Climate and Energy

591 Dato: Mandag d. 9. december 2013

592 Sted: Randers Kommune, Laksetorvet

593 Respondent (R)

594 Interviewer (I)

595 I: ... Er der andre spørgsmål?

596 R: Nej nej, det er fint.

597 I: For en god ordens skyld skal jeg først bede om navn, stilling og uddannelsesmæssige baggrund.

598 R: Ja jeg hedder Lars Bo... Jensen. Jeg er klimakoordinator og min uddannelse er... jeg er cand.mag.
599 oprindelig i historie og middelalderarkæologi... så har jeg en journalistisk tillægsuddannelse og så har jeg en
600 coach i forandringsledelse også ved siden af så...

601 I: Spændende.

602 R: Egentlig arbejdet med folkeoplysning... det er på den måde jeg er havnet i miljø- og teknikområdet. Det
603 var fordi jeg har været med i så mange år... jeg fylder 60 år næste gang så da jeg startede på
604 arbejdsmarkedet da var miljø næsten et nyt ord og en miljøminister var en man lige havde fået for ti år
605 siden så det var ret nyt. Og det at involvere borgere i miljøarbejde... det var helt nyt... det kendte man
606 ikke... altså, det var myndighedskasketter og ting og sager når man var ansat... så min opgave var egentlig at
607 skabe kontakt til borgere og foreninger og få dem med i den her nye proces hvor vi alle sammen skulle tage
608 vare om miljøet... ja det var folkeoplysning og der var man nødt til at skulle bruge en humanist til det så det
609 er min vej ind i det her oprindelig og nu er jeg så blevet hængende og nu er jeg blevet mere og mere nørdet
610 og ved rigtig meget om klima og energi og sådan noget men det er jo noget man kan fordi man har en
611 højere uddannelse... man er god til at sætte sig ind i nye ting selvfølgelig.

612 I: Ja det du så arbejder med... er det at forebygge eller afbøde klimaforandringer?

613 R: Det er faktisk begge dele. Egentlig er jeg glad for at forebygge... jeg synes det er mest spændende at
614 arbejde med de lange planer og de tiltag man kan få ud af det. Forbyggelse [nej R må mene afbødning] er
615 sådan lidt mere en nødværge, en beredskabssituation og det er såmænd også spændende nok men det er
616 mere kompliceret, meget mere teknisk... det egner sig ikke så godt til sådan en type som mig... det er mere
617 specialister man har brug for og ikke så meget generalister... men jeg har faktisk ansvaret også for
618 klimatilpasningsplanen i kommunen som projektleder af den... og der har jeg kunnet se mine
619 begrænsninger... sådan vil jeg sige det. Det handler jo rigtig meget om om man forstår kort og man kan
620 jordbundsforhold, geologi, geografi og... ja meget mere ovre i...

621 I: Men det er der så andre i gruppen der er uddannet til.

622 R: Ja så har vi hjælp af dem og jeg kan se at de også er tæt på at komme til kort så det er ret kompliceret i
623 virkeligheden alt det der har med klimatilpasning at gøre...

624 I: Men det er også mere forebyggelse vi er ovre i så det er fint... rigtig fint. Hvad karakteriserer Randers
625 mht. klimamål og klimamåls opnåelse, hvis vi skal sammenligne...

626 R: Jeg plejer at sige at den måde vi kom i gang med arbejdet på det var egentlig ved at vi har en historie der
627 rækker rigtig rigtig langt tilbage... Randers startede som den første by i Danmark der arbejdede med
628 kollektiv trafik... transport... altså, med togfabrikken Scandia der byggede tog her til Danmark i hundrede år
629 inden at vi begyndte at sende dem til Italien og få problemer med dem der nede fra. Byen har allerede
630 tilbage i 80'erne skullet lave de første miljøvurderinger af deres tog fra vugge til grav på IC3-togene i sin tid
631 så allerede der begyndte man at få fokus på den del af det. Da så krisen kom i starten af 80'erne så blev der
632 arbejdsløse ingeniører... det er en smedebym... der har været rigtig rigtig mange smede i den her by... vi har
633 haft et stort jernstøberi og vi har haft Dronningborg Maskinfabrik og en masse andre smedevirksomheder
634 men de blev arbejdsløse mange af de her smede og hvad kastede de sig ud i... jo, såmænd at bygge elbiler
635 så der kom så næste element... den første egentlige elbil sådan for alvor i Europa hvor man tænkte... det
636 skal være en [?]bil... en lille nem elbil hvor man nemt at komme frem og tilbage... det var bare 30 år for
637 tidligt ikke... det er først nu det er ved at slå igennem. I samme periode så satte nogle ingeniører sig også
638 ned og byggede vindmøller i det der hed Micon dengang som så senere kom til at hedde Vestas og som så
639 også fik hovedkontor her og er nu er en af verdens førende på vindmølleindustrien og vi havde
640 hovedkontoret her indtil for få år siden. Alt i alt nogle succeshistorier omkring vedvarende energi, klima
641 som har haft et erhvervsflow her i byen og det har jo gjort at politikerne har sagt: Vi vil gerne arbejde med
642 vores successer. Så da sådan verden blev mere og mere bevidst omkring CO2-udslip og klima så sagde
643 politikerne her at det må vi også kunne gøre noget ved her i Randers for vi er faktisk allerede godt i gang og

644 *All in all some successful experiences about renewable energy, climate which have had a business flow in*
645 *this city which is the reason why the politicians have said: We would like to work with our successes and*
646 *then when the world got more and more aware of CO2-emissions and climate our politicians said that we*
647 *also should be able to do something about it here in Randers because in fact we already started out well.*

648 det var så dem der faktisk dikterede visionerne om at vi skulle nå nogle mål på det her område og de
649 spurgte så os i administrationen: Kan I hjælpe os med og definere nogle mål som er realiserbare. Og vi kom
650 frem til at det vi syntes var mest sandsynligt var nok at vi kunne sikkert godt reducere vores CO2-udslip
651 med 75 % henover en 20-25 årig periode og vi kunne også nok omlægge til vedvarende energi... hele vores
652 energiproduktion i kommunen... den kunne godt omlægges sådan at 75 % kom fra vedvarende energikilder.
653 De sidste 25 % havde vi lidt problemer med at kunne se at vi kunne nå fordi vi jo også har transporten som
654 vi ikke har helt så megen indflydelse på så vores mål blev 75 %'s reduktion og 75 %'s omlægning til
655 vedvarende energi og vi kastede os ud i det der fra 2006 af og fik vores første klimaplan i december 2009

656 We were unsure if we could reach the remaining 25% because it also depends on transport and we do not
657 have quite as much influence on that so our goal was a 75% reduction and a 75% conversion into
658 renewable energy and we threw ourselves into it from 2006 and had our first climate plan in December
659 2009.

660

661 lige op til klimatopmødet og siden da har vi jo så brugt rigtig megen tid på at lave planer fordi for at få
662 sådan noget til at lykkes så er man nødt til at have planerne på plads først. Så vi kastede os ud i at lave
663 vindmølleplaner, biogasplan, infrastrukturplan, cykel... transportplaner osv... vi har en lang række planer...
664 planer for solceller... det kom så efterfølgende... det havde vi egentlig ikke regnet med vi skulle tage så
665 tidligt men der kom nogle tilskudsordninger som gjorde at vi var nødt til at kaste os over det. Så vi er gået
666 fra egentlig at have et CO2-udslip der hed 7,9 i 2007... det første regnskab vi fik lavet over kommunens
667 samlede CO2... altså, det hele... alle industrier, landbrug, transport... det hele er med... 7,9 tons pr.
668 indbygger. Vi skal ned på 2 for at nå vores mål og nu er vi nede på 3,5 så siden 2007 og så frem til 2011,
669 hvor vores seneste regnskab er fra, der har vi altså mere end halveret vores CO2-udslip så det er rigtig godt.
670 Det går den rigtige vej.

671 I: Det er godt men du siger at trafikken har I ikke så megen indflydelse på...

672 R: Nej, jo ikke som kommune. Det vi kan det er at vi kan lave nogle kampagner... lave nogle bedre forhold
673 for cyklister fx eller vi kan give bedre adgang til kollektiv transport... styrke den del af det men vi kan jo ikke
674 få folk ud af deres benzinbiler eller dieslbiler... vi kan ikke lave om på pendlermønstre og arbejdspladser...
675 hvor de forsvinder hen eller hvor de kommer... det er begrænset hvad vi har af redskaber... knapper at
676 skruer på i forhold til den del af det. Vi havde sådan set ikke særlig ambitiøse mål i forhold til det der med
677 transport i vores klimaplan fordi vi faktisk mente at vi havde for lidt redskaber at gøre med så vi regner med

678 not as a municipality. What we can do is to make some campaigns... make some better conditions for
679 cyclists for example or we can provide better access to public transport... strengthen that part of it but we
680 can not get people out of their petrol-or diesel-powered cars... we can not change commute patterns and
681 workplaces... to where they disappear or where they appear... it is limited tools we got... buttons to press in
682 relation to that part of it. We did not have really ambitious goals when it comes to transport in our climate
683 plan because we in our opinion did not have enough tools to work with.

684 at vi kan få 10 % ud af bilerne og over på cyklerne... det er et relativt lille mål men også realistisk mener vi...
685 det kan nok nås... altså, et eller andet sted men jeg kan ikke engang huske om det var 5 eller 10 % men det
686 var i hvert fald nede i en størrelsesorden som er rimelig realiserbar. Og det skulle ske ved at vi skulle skabe
687 bedre forhold for cyklisterne i byen og så havde vi nogle forventninger om at transporten i det hele taget
688 ville blive bedre... altså, de biler vi kører i ville køre længere på literen så det ikke gør helt så meget at der er
689 biler der kører... vi havde mål om at bil nummer to måske ville kunne erstattes med en elbil på sigt og det
690 også skulle give nogle besparelser men det store hug... de virkelige ting der batter i forhold til CO2-udslip og
691 vedvarende energi... det er jo og bruge biomasse til kraftvarmeproduktion i en overgangsperiode... måske
692 de næste 20 år og så noget mere vedvarende end egentlig træmasse eller træflis som jo også karakteriseres
693 som vedvarende energi men som er en ressource som kræver meget planlægning og kommer meget pres
694 på hvis alle bruger det og så få nogle vindmøller op og få nogle biogasanlæg op... måske udnytte nogle
695 andre energikilder... det kan være fra vandet eller solen... det er så også det vi har de [bedste?] planer for...
696 det er det der flytter mest.

697 I: Hvad så med jeres rolle i forhold til cykelbyprojekter... jeg tænker klimagruppens rolle?

698 R: Jamen altså, vi har jo været i dialog med hinanden da vi lavede planen og vi har valgt... og det er meget
699 positivt ment overfor vores vejfolk... der valgte vi at sige at de kunne så meget i forvejen i den afdeling at vi

700 egentlig ikke syntes at de skulle... altså, vi definerede opgaven og så gav vi dem totalt frie hænder til at
701 prøve at få den realiseret.

702 we have been in dialogue with each other when we made the plan and we have chosen... and it is very
703 positive meant towards our road people... that we chose to say that they had so many abilities already in
704 that department that we did not find it necessary for them to... well, we defined the task and then we gave
705 them totally freedom to try to get it realized.

706 I: Hvornår er det du taler om og lige præcis hvilken plan?

707 R: Jamen i forhold til klimaplanen [henter den og slår op på side 21]... der har vi hvis vi tager
708 transportområdet... den er bygget op ud fra at vi har fået lavet en kortlægning af vores energiforbrug helt
709 ned i detaljer og så for at nå vores mål... for at kan komme i hus med at nå de her reduktionsmål for CO2 og
710 vores vedvarende energi så har vi simpelthen opgjort forbruget og så kigger vi jo lidt på hvor meget det
711 giver... de forskellige ting... i CO2-reduktioner hvis vi fx får... det var så 5 % og ikke 10 % som jeg sagde men
712 5 % af personbiltransporten flyttes over til cykel eller gang... det giver 6200 tons CO2-reduktion hvis det
713 lykkes og det har så været vores politiske mål om at det er de her ting vi skærer 5 % af biltrafikken flyttes
714 over i bus og 15 % flyttes over til tog... det er med udgangspunkt i letbanen som vi får... vi regner med vi kan
715 få ret meget af det her nedbragt... at vi i 2030 har ca. 50 % af bilparken som er eldrevet... det forventer vi
716 det vil ske og det giver alt sammen nogle CO2-tal som du kan se og så har vi sat nogle handlinger på... flere
717 cykler og der står her: "I 2010 udarbejdes en sektorplan for udviklingen af det kommunale stinet. Planen vil
718 bl.a. fokusere på mulighederne for udbygning af cykelstierne i et sammenhængende net,
719 cykelservicestationer mm" og det er så det vi faktisk har gjort men der har vi så valgt at sige at det er ikke
720 noget vi har ansvar for i Klima-Energi... det er noget vores vejfolk... vores vejafdeling har fået ansvar for. De
721 har så lavet infrastrukturplanen og stiplanen og de har stået for de her projekter med at lave
722 cykelservicestationer og sådan noget. Her har vi så også skrevet: "Der deltages i internationale
723 cykelprojekter med henblik på udbygning af bedre forhold for cyklisterne i Randers. Fremkommelighed for
724 cyklister skal prioriteres højt." Og det viste sig så ikke bare at blive ét EU-projekt men faktisk to projekter.
725 Og så har vi skrevet: "Der igangsættes et projekt der skal fremme brugen af elcykler". Og det har de så også
726 kørt udelukkende på egen hånd, hvor de havde... var det 30 cykler de havde ude at køre i en periode. Og

727 Then we have suggested different actions... more bikes and here it says: "In 2010 a sector plan for the
728 development of the municipal path network will be composed. The plan will among other be focused on
729 the possibilities for expansion of the cycle paths in a coherent network, bike service stations etc. and it is
730 actually what we have done but in this case we have decided that it is not our responsibility in Climate-
731 Energy... it is something our road people... our road department is responsible for. Then they have done the
732 infrastructure plan and the path plan and they have been behind those projects about making bike service
733 stations and that kind of stuff. Here we have as well written: "We will participate in international cycle
734 projects in order to expand better conditions for cyclists in Randers. Accessibility for cyclists must get a high
735 priority". And it turned out not only to become one EU project but actually two projects. And here we
736 wrote: "A project will be initiated to promote the use of electric bikes". And as well they have been running
737 that one solely on their own.

738 stadigvæk kører der nogle derude så vidt jeg er orienteret om så...

739 I: Ja hvordan har samarbejdet været... det I har skrevet og det de har gjort?

740 R: Det har vi jo siddet og snakket om inden... det foregik sådan set lidt topstyret kan man sige... vi havde en
741 direktør dengang som syntes det var rigtig vigtigt at vi havde fokus på klima... det var op til... den her blev
742 lavet i 2009 op til klimatopmødet i København... og hun gjorde simpelthen det... i processen da vi lavede det
743 her der samlede hun sine sektionsledere for alle sektionerne og vi drøftede de her handlingsinitiativer
744 igennem sammen og vi fik så til ansvar for hver især og få dem udført og selvfølgelig også drøftet hvad det
745 var for nogle initiativer vi skulle tage så vi ikke fik for meget eller for lidt eller forkert i forhold til de
746 ressourcer vi nu har... så alle var ind over... og der kunne man måske godt have valgt at sige jamen det kan
747 være tre store opgaver for en Vej og Trafikafdeling som ikke er vant til [?]. de har brug for hjælp og vi skal
748 have nogle fra nogle andre afdelinger til det... men der vurderede vi at de faktisk var så gode de to piger der
749 sidder dernede at det kunne de godt køre...

750 it was kind of controlled from the top... we had a manager at that time who believed it was very important
751 that we had focus on climate... it was just before... this one was made in 2009 just before the climate
752 summit in Copenhagen.. and what she did was... in the process as we were doing this she united her section
753 managers from all the sections and we discussed these action initiatives together and each of us got the
754 responsibility to get them done and of course we discussed which initiatives to take in order to not getting
755 too much or too little or wrong in relation to the resources we got... everybody was participating... it would
756 maybe have been an option to say that it could be three major tasks for a Road and Traffic department
757 which is not used to... they will need help and we will have to take some people from other departments to
758 do it... but we evaluated that they actually were that good those two girls down there that they would be
759 able to do it...

760 I: Birgit og...

761 R: Birgit og så Britt som også hjalp med dengang og så fik man en ekstra ind ude fra i afdelingen til og tage
762 sig af det... som var ind over... jeg kan ikke... det må du spørge Birgit om... jeg kan ikke huske hvad hun hed
763 men der var noget kommunikation ind over i hvert fald på et tidspunkt... og så har de haft hjælp også
764 selvfølgelig fra samarbejdspartnere i projektet bl.a. Energitjenesten tror jeg som var inde over det ene af
765 dem... var det Trendy Travel eller var det Nordiske Cykelbyer... det kan jeg ikke huske... et af de to projekter
766 var de inde over. Så alt i alt så er det sådan foregået lidt projektorienteret men alligevel også meget
767 forankret i den enkelte sektion så det er meget meget forankret ved Birgit og nogle af tingene er også
768 blevet til i fællesskab... altså når vi skriver det her med internationalt cykelprojekt så er det ikke noget vi har
769 opfundet... det er også noget vi har hørt... at jamen der var faktisk de muligheder... fik vi at vide... at vi
770 kunne godt tænke os at søge ind på det... så skriver vi det jo ind i planen... jamen så lad os prøve at
771 fastholde det og se om vi kan få det med og det er så lykkedes.

772 Birgit and also Britt who was helping back then and the department got one extra from outside to take care
773 of... who was a part of... I can not... you will have to ask Birgit about that... I can not remember her name
774 but there was some communication as a part at least at one point... and they got help also of course from
775 cooperation partners in the project among others The Energy Duty (In Danish Energitjenesten) I think
776 participated in one of them... was it Trendy Travel or was it Nordic Cycle Cities... I can not remember... they
777 were participating in one of the two projects. *In total it has been done more or less project orientated but*
778 *anyway also very rooted in the single section so it is very, very rooted with Birgit and some of it is also made*

779 *together... like when we write this about international cycle project it is not something we have invented...*
 780 *it is also something we have heard... like there actually was that kind of possibilities... we were told... that*
 781 *we would like to apply... then we write it in the plan... well let us try to maintain it and see if we can get it*
 782 *and we actually achieved it.*

783 I: Hvad hed direktøren som så ikke er her...

784 R: Hun hed Pernille Blak? Hansen... det var hende den tidligere miljøordfører fra socialdemokratiet der sad i
 785 folketinget og som så valgte at sige... hun bor nemlig her i området... i nærheden... valgte så åbenbart på et
 786 tidspunkt der lige inden kommunesammenlægningen i 2005-6-7-stykker... 6 var det vist ikke... valgte at
 787 søge stillingen som direktør her og fik den. Så vi gik jo lidt fra at være en kommune hvor det grønne det var
 788 det der hang i julepynten til og miljøet det var fliserne oppe i midtbyen til at få sådan lidt mere fokus på de
 789 lidt større linjer... altså den store natur, det store miljø... selvfølgelig også den anden tekniske del som jo

790 Her name was Pernille Blach Hansen... it was the former environment spokesman from Social Democratic
 791 Party who was in the parliament and who chose to say... because she lives here in this area... near... chose
 792 apparently at some point just before the municipal merger in 2005-06-07... 06 I think it was... decided to
 793 apply for the position as director here and got it. Then we went from being a municipality where the green
 794 was only a part of the Christmas decoration and the environment was the pavement downtown to getting a
 795 little more focus on the bigger lines...

796 også ligger i en kommune... kloaker og fliser og midtbyen og sådan noget men vi fik det her nye fokus og
 797 det lå jo også meget i tiden... det gjorde alle kommuner i øvrigt også. Men hun var rigtig dygtig til at holde
 798 fast i at det var det hun ville med hændes gerning her.

799 I: Godt. De der dokumenter som de så har lavet ovre i Birgits afdeling... tre strategidokumenter...
 800 cykelregnskab, cykelstrategi og cykelhandlingsplan... det hedder noget med sti- og cykelplan... hvordan
 801 vurderer du at det bliver gjort på den måde... rent strategisk... er det?

802 R: Jeg synes faktisk det er ganske udmærket. Det der er vigtigt for mig det er at opgaven bliver samlet op...
 803 det er mere vigtigt i virkeligheden at opgaven bliver samlet op i de afdelinger der har ansvaret for den end
 804 det blot er en opgave de føler de skal levere for at vi kan vise et samlet billede i forhold til hvor langt er vi
 805 nået med klimahandlingsplan og sådan noget... det er rigtig rigtig vigtigt at man selv påtager sig et ejerskab
 806 af de der projekter man har... at man ikke bare gør det for andres skyld... så derfor har jeg det helt fint med
 807 det... at det er foregået på den måde.

808 it is really, really important that you yourself assume ownership of the projects you work on... not only be
 809 doing it for other peoples sake... that is why I am perfectly fine with it... that it was done that way.

810 I: Du mener det er fint de har ligesom deres egne dokumenter... det skal ikke proppes ind i en klimaplan
 811 eller...

812 R: Det er jo en del af den klimaplan men det er det her med om man bare er udfører af andres opgaver...
 813 det er aldrig særlig sjovt at være udfører i sig selv...

814 I: Det er interessant det der.

815 R: Det er meget mere spændende at have ejerskab til de opgaver man laver selv. Selvfølgelig har jeg brug
816 for at kunne dokumentere at der er skred i noget i forhold til det her men det er ikke sådan at jeg har brug
817 for at de skal levere det i en bestemt form... altså, jeg kan godt leve med hvis de har ejerskab på det og jeg
818 kan se det flytter noget så har jeg ikke behov for at dokumentere det meget stringent i forhold til mit... nu
819 har jeg også nogle andre veje til at undersøge det på... det er jo så også det jeg gør som de ikke gør... fx så
820 følger jeg lidt med via Danmarks Statistik på, hvordan ser det ud med bil nummer to i Randers fx... jeg kan
821 se... nå ja men okay vi er et af de få steder hvor man kan se at cykelkampagnerne har slået igennem... altså,
822 her er bil nummer to ikke steget... slet ikke overhovedet... vi er faktisk faldet i privatbiler... og det er vist mig
823 bekendt den eneste af de større byer i Danmark hvor det er sket og det er ikke pga. at der er blevet flere
824 lokale arbejdspladser her for det er der faktisk ikke... det er nok mere et udtryk for at folk er hoppet på
825 cyklen end noget andet og det kan vi jo også se på tællinger... at der er en sammenhæng.

826 It is very exciting to have ownership to the tasks you are doing. Of course I need to be able to prove that
827 there is a development in correlation with this but it is not like I need them to deliver it in a certain form...
828 well, I can live with it if they got the ownership on it and I can see something is developing then I do not
829 need to prove it very rigorous in correlation with mine... I also got other ways to investigate it... that is also
830 what I do which they do not... for example I keep up with it via Danish Statistics on how it goes with car
831 number two in Randers for example... I can see... oh yeah but all right we are one of few places where you
832 can see that cycle campaigns have broken through... here has car number two not increased... not at all...
833 actually we decreased in private cars... and as far as I am informed it is the only of the bigger cities in
834 Denmark where it has happened and it is not because we now have got more local jobs because that is not
835 how it is... it is more a reflection of people have started to use the bike than anything else and as well we
836 see it on counts... that there is a connection.

837 I: Ja. Er der ikke sådan lidt for og imod... hvor man så skal placere... altså, hvor man så skal skrive det
838 henne... i hvilke dokumenter... jeg tænker på hvor mange kender den der cykelpolitik... den tynde af dem...
839 hvor mange kender den og bliver den så brugt i andre planer...

840 R: Ja det kunne man måske godt frygte at det bliver lidt for sektionsopdelt men sådan oplever jeg det
841 faktisk ikke... altså, vi kan jo i hvert fald se at det får politisk fokus når man laver ting som har succes og det
842 smitter også af i andre afdelinger... vi kan se vores planafdeling... de har jo også fokus på det... altså, når
843 man laver nye byudviklingsområder... jamen så sørger man for at kigge på, hvordan kan vi binde fx en ny

844 you might well fear that it gets a little too much divided in sections but in my experience it actually is not...
845 well, in any case we can see that it gets political focus when doing things that are successful and it is also
846 reflected in other departments... we can see our planning department... they also focus on it... when doing
847 new urban development areas...

848 bydel der ligger ret langt væk fra centrum her... hvordan kan vi binde den sammen med centrum sådan at
849 de ikke kommer til at ligge og skrive til hinanden i hver deres ende af en by... det er ikke særlig godt for det
850 kan også give... altså, vi har jo set problemer med de her indkøbscentre som altid ligger i udkanten af
851 byerne... at folk er nødt til at hoppe i biler for at kunne komme ud og handle ind... det er jo lidt en skidt
852 taktik hvis man klimaet som mål at man er nødt til at proppe folk i biler for at de kan komme ud og handle
853 ind... de kan faktisk ikke engang tage en bus...

854 I: Det er et andet rigtig interessant spørgsmål... jeg er bange for at jeg bruger al din tid (latter) fordi du har
855 meget at fortælle... megen erfaring.

856 R: Ja men det er bare sådan noget med at de ting er man begyndt at tænke sammen nu... altså, når vi taler
857 letbane... den skal selvfølgelig gå igennem derude i det nye område... den må ikke gå udenom... den skal gå
858 igennem... plus at vi skal sikre nogle stiforbindelser hvor cyklisterne har bedre adgang og det ville jo aldrig
859 være sket for bare få år siden så jeg er sikker på at selvom det er delt lidt op så lykkes det alligevel og det er
860 måske også fordi vi er et lille... du siger der er mange lokaler... det er der også... men vi sidder helt tæt her
861 og det gør at... bare det at hvis de nu havde et eget hus et andet sted i byen som man ser i andre
862 kommuner af samme størrelse hvor de har delt det hele op... jamen så taber man simpelthen kontakten og
863 det gør vi ikke...

864 we are near each other here which means that... imagine simply if the case was that they would have their
865 own house somewhere else in the city as you see in other municipalities of the same size where they got
866 the whole thing split up... well simply you lose the contact but we do not...

867 I: Jeg kan godt lide det her. Men kan man gøre et eller andet... både at de få ejerskab der hvor de laver det
868 óg at det ligesom bliver set mere i andre planer. Kunne man gøre et eller andet...

869 R: Jamen det gør vi allerede... vi projekter på stort set alle planer vi laver... altså, det er at vi er nødt til at
870 hjælpe hinanden og gå ind i de projekter... så når vi laver ny byudvikling fx... jamen så er det ikke bare vores
871 planfolk der sidder og laver det alene... der er vejfolk med og der er klimafolk med og der er naturfolk med
872 og der er... altså, vi peger nogle medarbejdere ud, sætter dem sammen og så kører de lige fra start af i
873 virkeligheden... så har vi nogle screeningskemaer vi går igennem, hvor vi prøver at vende alle de sten der
874 måtte være på vejen inden vi laver projekterne og planerne og det er jo sådan en procedureting som
875 egentlig er ret simpel men virker godt.

876 we run projects on virtually any plans we are doing... well, it is that we need to help each other and go into
877 the projects... like when we are doing new urban planning e.g. ... well then it is not only our planning staff
878 who are doing it on their own... there are road experts and there are climate experts and there are nature
879 experts and there are... like, we point some people out, put them together and they work together from
880 the beginning... we got some screening forms we go through, where we try to look up any detail before we
881 do the projects and the plans and it is just a procedure thing which is really quite simple but works well.

882 I: Kunne det så lade sig gøre at sætte de andre dokumenter ind... måske bare forsiden og henvise så man
883 hele tiden får et overblik over planerne... jeg har snakket med nogle og oplevet at så kender de ikke lige den
884 plan...

885 R: Nej men det tror jeg at uanset hvordan man gør det og hvor meget fokus der er på det og hvem det er
886 man skal nå ud til... det vigtigste af alt er i virkeligheden kommunikation men kommunikation er en rigtig
887 rigtig svær størrelse for for at ramme ind i folk så er du nødt til at målrette din kommunikation næsten
888 direkte til mennesker... altså, vi har brugt rigtig meget krudt og været masser af gange i medierne og
889 fortælle fordi vi har de her succeshistorier på klimaområdet og energiområdet og har nået så langt som
890 ingen andre overhovedet i Danmark... vi er Danmarks mest... laveste CO2-udslip per indbygger overhovedet
891 og vi overgår Samsø og [Vestjylland?...] dem alle sammen per indbygger... der er ingen der rigtig ved det og

892 siger: Hvorfor informerer I ikke om det? Jamen det gør vi altså også men der er bare ikke nogle der
 893 nødvendigvis hører det fordi det er så vigtigt at man rammer ind direkte i folks... hjerte næsten ikke... fordi

894 the most important thing is in reality communication but communication is a really, really severe thing
 895 because in order to reach into people you have to target your communication almost directly to people...
 896 like, we have spent a lot of strength and been plenty of times in the media to inform because we have
 897 these success stories regarding climate and energy and got further than anyone in Denmark... we are
 898 Denmark's most... lowest CO2 emissions per capita and we are beyond Samsø and [West Jutland?] ... all of
 899 them per capita... nobody knows and says: Why are you not informing about it? Well, we do but not
 900 necessarily anyone hear it because it is so important to hit directly into people's... heart almost, right...

901 jeg har lige været ude ved en gymnasieklasse og fortælle om det her og så siger de: Hold da op, vi er
 902 egentlig stolte over at vi bor her og det er da egentlig flot at vi kan det og hvorfor fortæller I ikke noget
 903 mere om det. Jamen det gør vi også... det er derfor jeg står her og fortæller det til jer og vi er også i
 904 medierne ret tit og fortæller om det men det er svært at komme igennem... kommunikation er virkelig en
 905 svær øvelse.

906 I: Kan man udvikle nogle nye forsider eller hvad kan man gøre der kan skabe overblik?

907 R: Jamen folk læser ikke planer så vi kan lave nok så mange forsider og planer... vi kan lægge dem ud på
 908 vores hjemmeside... det gør vi også men...

909 I: Jeg tænker også planlæggere og politikere der er det heller ikke alle der har styr på samtlige planer.

910 R: Nej det tror jeg er en utopi at forestille sig at man kan få det... det er ikke nemt... det kræver også
 911 forståelse at læse planerne nogen gange... man skal være meget inde i dem... det kan jeg i hvert fald sige
 912 med klimatilpasningsplanen... hold da op, hvor har det været svært... også fordi det selvfølgelig er et svært
 913 område... der er megen teknik i det... men også når der er mange forskellige scenarier der skal spilles ud...
 914 ja, hændelser der sker en gang hver halvtredsenstyvende år, hver hundrede år, hver tiende år og når det så
 915 sker i 2050...

916 I: Nu bliver det for teknisk for mig (latter).

917 R: Ja der kan du se der står du allerede af.

918 I: Jeg skriver også... hvordan laves et interessant besluthningsgrundlag der får nogle til at føle ejerskab, fx
 919 politikerne?

920 R: Jeg tror man skal gøre det så simpelt som overhovedet muligt... altså, det er det nemmeste at forholde
 921 sig til også for politikerne... altså, vi skal huske vores politikere er folkevalgte... de kommer fra alle mulige
 922 forskellige baggrunde og har ikke tid til at sætte sig ind i alt... de bliver præsenteret for jeg ved ikke hvor
 923 mange planer på de møder de skal til og der er det vigtigt at det ikke bliver for kompliceret og for svært og
 924 det kan vi som embedsmænd godt have svært ved at forstå for det er jo vores arbejde... vi sidder jo og
 925 prøver at dygtiggøre os så meget som overhovedet muligt og vil gerne kvalificere dem på bedste vis men
 926 igen... det er igen ordet kommunikation der kommer til at... altså, hvor dygtige er vi til at lære dem... at
 927 præsentere dem for nogle planer eller nogle dokumenter som de så kan prioritere og træffe de rigtige
 928 politiske beslutninger ud fra og det er altså... det er svært... det er rigtig rigtig svært og det kræver en meget

929 meget dygtig ledelse og det kræver også at ledelsen ikke bare er økonomisk velfunderet og forstår økonomi
 930 og sammenhænge men faktisk også er fagligt stærke og det er en kombination som ikke er sådan helt... det
 931 er ikke så nemt at finde faktisk. Så det handler om at være lige på og hårdt og få det skrevet ned til nogle
 932 forståelige sætninger og ikke gør det alt for kompliceret for vores politikere så de kan træffe den rigtige
 933 beslutning og så handler det også om at politikerne er i stand til at stole på forvaltningen... at det de
 934 it is again the word communication which will... well, how good we are to teach them... to introduce them
 935 to some plans or some documents which they can prioritize and make the right political decisions based on
 936 and it is really... it is hard... it is really, really hard and it takes a very, very skilled board of directors and it
 937 also requires that the board of directors is not only being economical well doing and able to understand
 938 economy and contexts but actually also being academically strong and that is a combination which not is ...
 939 it is not so easy to find indeed. It is about being straight and hard and get it written in understandable
 940 sentences and not complicating it for our politicians for them to be able to make the right decision and it is
 941 also about the politicians being able to trust the management.
 942 kommer med det ikke er for at føre dem bag lyset men faktisk får... de bedste råd og den bedste vej og det
 943 er selvfølgelig sådan noget der i perioder kan gå lidt op og ned alt efter hvordan
 944 I: Tænk, det er jeg slet ikke inde i hvordan og hvorledes...
 945 R: Jamen det er jo sådan det politiske system fungerer, kan man sige... det er jo at man spørger...
 946 I: Altså, at man får nogle til at mene noget som de faktisk ikke mener.
 947 R: Neej men man kan jo nogle gange være... altså, partier kan jo have forskellige budskaber men når man så
 948 sidder i realpolitikken og skal realisere det så kan man nogle gange være langt fra sin ideologiske holdning
 949 og der er det min oplevelse at de gode politikere er dem der søger forståelse og søger resultater...
 950 pragmatikerne som lytter og forhandler sig frem og der kan der være perioder, fx lige når der er valgt et nyt
 951 byråd... jamen så kan man godt komme ind med nogle meget meget store ideologier man gerne vil have
 952 ført ud i livet og forstår måske ikke helt sammenhængen endnu og når man så har siddet her i tre-fire år og
 953 it is my experience that the good politicians are those who seek understanding and search results...
 954 pragmatists who listen and negotiate and there can be periods, e.g. right after a new City Council has been
 955 selected... well, then someone can be selected with some very, very huge ideologies and would like to
 956 make it real but does not understand completely the context yet
 957 næsten er ved at komme på valg igen så har man måske forstået hvordan tingene hænger sammen og så
 958 bliver man måske ikke genvalgt og det er selvfølgelig lidt en udfordring for især ledelsen her i huset fordi
 959 det kræver jo meget at lære nye politikere op til at forstå hvordan virkeligheden rent faktisk er bygget
 960 sammen... man kan ikke bare... altså, ideologier er jo en fin ting men det er bare ikke nok fordi praksis... det
 961 kan være noget andet.
 962 I: Er der nogle formuleringer... nogle strategiformulering der er bevidst holdningsbearbejdende?
 963 R: I forhold til hvem tænker du?
 964 I: Både politikere og borgere.

965 R: Altså, vi prøver faktisk at undgå... altså, det der med pegefingre... det prøver vi at undgå meget synes jeg
 966 men politikere har jo også pegefingre og vi er jo bare tjenere i det politiske system os der sidder i
 967 forvaltningen og skal arbejde for politikerne så hvis de ønsker en pegefingre... det kan være på
 968 sundhedsområdet fx eller det kan være på... ja på klimaområdet eller noget andet hvor politikerne så siger:
 969 Vi vil det her... så er det klart at vi... så hvis det kræver en pegefingre så bruger vi den selvfølgelig som
 970 holdningsbearbejdning... der er jo også nogle teknikker... man kan præsentere det på lidt forskellig vis men
 971 det er ikke noget vi... altså, det er noget vi gør i overensstemmelse med vores politikere... det er meget
 972 vigtigt at vi fungerer i det system som det nu er skuet sammen... det synes jeg... det er vi gode til... altså,
 973 det lærer man jo ret hurtigt når man er i en kommune at det er i sådan et system man er men er du ung og

974 we are just like servants in the political system us from the management who work for the politicians so if
 975 they wish a pointing finger... could be in the health area e.g. or it could be... well, the climate area or
 976 something else where the politicians say: We want this... then of course we... if it takes a pointing finger
 977 then of course we use it as attitude processing... there are also some techniques... you can present it in
 978 different ways but it is not something we... well, it is something we do in accordance with our politicians... it
 979 is very important that we function in that system like it is made.. I believe so... we are good at it... well, you
 980 learn that quite fast when you work in a municipality that it that kind of system you work in

981 kommer ind i det... jeg var i mange år ansat i Århus Amt i sin tid... det første år jeg var der der foreslog jeg at
 982 man byggede en gummicelle nede i bunden af kælderens hvor man så kunne gå ned og råbe og skrike når
 983 man var frustreret over politikerne fordi det er man i perioder hvor man synes at man har arbejdet hårdt og
 984 længe og man er ung og man har gåpåmod og man kan se at tingene skal bare flytte sig i en fart og så
 985 kommer politikerne og siger: Nej det vil vi ikke. Eller lige pludselig skifter de hest midt i [?] og det lærer man
 986 når man bliver så gammel som mig og har været i det politiske system så længe... at sådan er politik bare...
 987 sådan er politikere... man kan ikke... det er man nødt til at agere i det der felt af forskellige beslutninger der
 988 kommer og man er også nødt til at have tålmodighed og tingene kan godt tage lang tid.

989 I: Men eller indenfor... de bruger meget kampagner indenfor cykelbyprojekter... bliver der tænkt meget i at
 990 bearbejde holdninger?

991 R: Ikke så meget... ikke hvis du spørger mig... jeg ser det ikke men det kan godt være du får et andet svar fra
 992 Birgit... jeg ved ikke hvor meget de har brugt...

993 I: Ja du har været inde på meget af det... jeg spørger, hvordan fremkom organiseringen med en tværfaglig
 994 intern arbejdsgruppe... og det har du så fortalt hvordan I gør og hvordan I lægger det videre til dem og...

995 R: Ja altså, jeg vil sige vi har været meget... altså, i forhold til det her der har jeg jo været klar over at de har
 996 været meget selvhjulpne... altså, de er meget dygtige de folk der har været inde over det og har arbejdet
 997 med det i mange år... jeg ved Birgit har jo haft fokus på det her... hun er dén i den afdeling som jo faktisk
 998 altid har haft rigtig meget fokus på den del og vi har før kørt nogle kampagner sammen bl.a. den her ABC-
 999 cykelkampagne for børn og vi har kørt Vi cykler til arbejde-kampagne sammen i flere år inden så jeg var helt
 1000 tryk ved at jeg skulle ikke bruge mine kræfter på cykelkampagne der... jeg skulle bruge mine kræfter på
 1001 nogle andre områder hvor vi var dårligere bemandede og dårligere [forsynet?] så jeg har brugt meget mine
 1002 kræfter her de første år på at lave planer først og fremmest men også hjælpe Peter inde ved siden af med
 1003 vores egne bygninger for der var også et stort problem med energirenovering af vores bygninger og han

1004 sidder ene mand og havde brug for noget hjælp der så det har noget at gøre med at prioritere sine
1005 ressourcer og der vidste jeg at det var i sikre hænder dernede ved Birgit og det er jeg også bare blevet
1006 bekræftet i.

1007 I: Ja og hvis der bliver brug for noget nyt samarbejde... hvordan fungerer det så?

1008 R: Jamen altså, der prøver vi så igen og der er også ting som falder mellem to stole... det sidste nye som er
1009 faldet mellem to stole... det er jo sådan noget omkring det med elbilerne... vi har valgt i denne her...

1010 I: Ej så bruger jeg al din tid... det gør jeg desværre hvis vi ryger for meget ud over cykel...

1011 R: Ja okay men der vil jeg bare sige at det er noget af det som vi faktisk ikke rigtig kan få placeret nogle
1012 steder i kommunen og det er jo lidt sjovt altså... det er en ny opgave som ikke rigtig er [etableret?] nogle
1013 steder.

1014 I: Ja men det er da interessant når vi snakker tværfaglighed... at det lige præcis... Hvordan kan den her
1015 succes Årets Cykelkommune som er en unik styrke og bykonkurrenceparameter... hvordan kan den
1016 udnyttes som strategi fremover?

1017 R: Jamen jeg tror egentlig jeg vil sige det samme som jeg startede med at sige i forhold til politikerne... jeg
1018 tror altså det der med at have en succes det giver mod på at arbejde videre med successen [jf. s.2 nok]
1019 fremfor at tage fat i de allerallersværeste udfordringer vi står overfor... altså, hvis man står med noget man
1020 har lidt nederlag på i mange år så kan det godt være det der ligesom er drivkræften... nu skal jeg lave om på
1021 det men det er rigtig rigtig svært hvorimod hvis man tager fat i noget der allerede er en succes så er det

1022 I think that having success is what give courage to keep on working with that success [see. page2 ?] rather
1023 than grabbing the worst challenges we face... well, if you got something which you have been suffering
1024 defeat at during years then it is possibly the driving force behind... now I am going to change it, but it is
1025 really, really hard

1026 meget nemmere at komme næste skridt og...

1027 I: Ja men kunne det bruges i planstrategien eller kommuneplanen?

1028 R: Det kunne det sagtens... og jeg kunne også sagtens forestille mig at det bliver et element i det... netop
1029 fordi det har vist sig at være en succes og så er det meget nemmere at introducere sådan et sted så det
1030 kunne jeg sagtens forestille mig. Det har jo også været brugt faktisk allerede inden...

1031 could it be used in the planning strategy or the municipality plan?

1032 R: It could easily... and I can also easily imagine that it will be an element in it... exactly because it has
1033 proven to be a success and then it is much easier to introduce in such a place so I could easily imagine. It
1034 has also been used even before...

1035 I: Har du nogen indflydelse på dét... for hvis nu de sidder i en anden afdeling og skriver planstrategien og
1036 egentlig ikke synes at...

1037 R: Nej men igen på samme måde... vi laver den jo i et fælles projekt så der sidder... Birgit vil formodentlig
1038 være med i planstrategiarbejdet som hun var sidst og jeg vil også være med og der vil være repræsentanter
1039 fra alle afdelinger.

1040 we are doing it in a common project... Birgit will probably participate in the planning strategy work like last
1041 time and I will also participate and there will be representatives from all departments.

1042 I: Godt, hvordan vurderer du muligheden for en Plan-, bæredygtigheds- og cykelbystrategi?

1043 R: Pas. Jeg ved ikke hvad jeg skal svare på for det er ikke mig der kommer til at lave den og jeg ved ikke
1044 engang om der skal laves sådan en så den kan jeg ikke lige svare på men det tror jeg igen Birgit kan for hun
1045 ved mere i detaljer...

1046 I: Godt det er også spørgsmålet hvordan ikke-cyklister vil reagere hvis man gør s'å meget ud af den succes
1047 man har fået... at man ligesom laver det til en overskrift.

1048 R: Ja altså, jeg ved det ikke... jeg synes egentlig... på en måde er det jo lidt flot at Birgit nåede så langt med
1049 dét her projekt for det var egentlig lidt med at man startede med bunden fordi vi var for ikke så mange år
1050 siden blevet kåret som Årets dårligste cykelby af Dansk Cyklistforbund med dårlige cykelstier og der var TV-
1051 indslag... og det var selvfølgelig en motivationsfaktor for Birgit og prøve at se om hun kunne gøre noget ved
1052 det men der var ikke særlig meget politisk fokus i kommunen på at cykler cykler cykler var ikke særlig
1053 interessant men så fik vi et nyt byråd og fik en ny direktør og ja så vender det jo lidt... fik sat en masse
1054 millioner af til at lave nye cykelstier og gøre det bedre for cyklister.

1055 in a way it is well done that Birgit got so far with this project because actually it started out from the
1056 bottom because we were only a few years earlier elected to The Worst Cycling City of the Year from Danish
1057 Cyclists Federation with bad cycle paths and there have been television spots... and it was obviously a
1058 motivating factor for Birgit to try if she could do something about it but there was not a lot of political focus
1059 in the municipality on bikes, bikes, bikes was not very interesting but then we got a new City Council and a
1060 new director and then it turns a little... a lot of millions was allocated to make new cycle paths and make it
1061 better for cyclists.

1062 I: Hvordan vurderer du kombinationen af planstrategi og Lokal Agenda 21?

1063 R: Jamen det er jo det samme element... altså, vi... Lokal Agenda 21 den er jo næsten væk i dag... der er jo
1064 ikke... altså, vi skal lave den i planstrategisammenhæng og det gør vi også men det handler rigtig meget om
1065 Klima-Energi. Alle de medarbejdere der sidder og arbejder med det... jeg har også selv været Agenda 21-
1066 medarbejder inden... og det er jeg vel stadigvæk... inden det kom til at hedde klimakoordinator og hvad det
1067 nu ellers hedder men vi er blevet meget meget bedre... altså, der er sket rigtig meget i vores forvaltning
1068 rundt omkring... det er ikke bare her hos os men også i andre kommuner kan jeg mærke at
1069 naturafdelingerne... de blev større da vi blev sammenlagt med amtet... alle har fået lidt mere eksperter ind
1070 så nu er man meget bedre i stand til at lave fx biodiversitet eller sociale ting, sundhedsting... alt det som
1071 Agenda 21... det skulle jo rumme det hele... hele verden lå på vores skuldre næsten... det er man blevet

1072 we have become much better... well, a lot of things has happened in and around our management... it is
1073 not only here but also in other municipalities I notice that the nature departments... the grew bigger when

1074 we were merged with the county... everyone has got more experts and now we are much better in e.g.
 1075 making biodiversity or social stuff, health stuff... everything what got to do with Agenda 21... it had to
 1076 embrace everything... almost the whole world was placed on our shoulders...

1077 meget bedre til at placere ude i forvaltninge[rne?] og det er kun hvert fjerde år når vi skal lave planstrategi
 1078 at vi så prøver lige og finde ud af hvordan samler vi det her i et overordnet ord der hedder bæredygtighed,
 1079 hvordan får vi det defineret, hvad er det vi vil med det... det prøver vi igen næste gang. Sidst lavede vi

1080 it is only every fourth year when we are doing planning strategy that we try to find a way to unify this in
 1081 one word called sustainability, how can we define it, what do we want to do with it... we try again next
 1082 time.

1083 sådan en pixiudgave af en planstrategi... den her gang der bliver det nok lidt mere et handlingskatalog... det
 1084 andet var sådan meget en strategi som det jo også skal være men... ja det varierer lidt... jeg tror også vi fik
 1085 lidt kritik fra Landsplanafdelingen om at vores var lidt for pixiagtig men vores politikere var rigtig glade for
 1086 den og de kunne rigtig fint arbejde med den fordi den netop var meget meget [ens?]
 ... altså, en halv side i

1087 I also think we were criticized by the country planning department that our was a little too simple but our
 1088 politicians were really glad about it and worked really well with it

1089 en lille bog om hvad er det vi vil som overligger for vores kommuneplan... det var de faktisk glade for men
 1090 nu laver vi en... der har været ønske om at den skulle være lidt mere detaljeret så det bliver den nok næste
 1091 gang.

1092 I: Men du er altid med til planstrategien.

1093 R: Altså, det har jeg været før, og det regner jeg med, jeg også er den her gang.

1094 I: Ja så har du også været inde på: Hvordan sikrer man en fremtidig stigende højprioritering af Randers
 1095 Cykelbyprojekter... hvor du snakker om at man skal lave succeser og så er det til at komme videre med...

1096 R: Ja altså, vi har jo nogle udfordringer med bakkerne og det vil blive ved med... jeg tror... mit svar til det det
 1097 er at vi bliver flere og flere ældre især i Randers... der har vi svært ved at holde på de unge fordi vi ikke har
 1098 nogle uddannelsessteder... sådan større uddannelsessteder... universiteter... og de ældre har sværere og
 1099 sværere ved at komme op og ned ad bakkerne... de har nogle knæ der begynder at knirke og de bliver for
 1100 tykke og sådan noget så vi satser meget på... eller min idé det er at vi skal satse meget mere på elcyklerne
 1101 for de er jo geniale i forhold til bakker og det kan godt måske være det der starter folk når de har været to-
 1102 tre år på elcyklen og batteriet går død så kan det være man køber en almindelig cykel bagefter fordi man
 1103 trods alt har fået opbygget sin muskelmasse og man kan ikke undvære den friske luft og alt det her... så

1104 that we become more and more elderly people, especially in Randers... there it is hard for us to keep the
 1105 young because we do not have any education centers... like bigger education centers... universities... and
 1106 the elderly people have a harder and harder time getting up the hills... they got knees beginning to creak
 1107 and they become too thick and stuff like that so we are very focused on... *or my idea is that we should focus*
 1108 *a lot more on electric bikes because they are brilliant in correlation with hills and it could be the way to get*
 1109 *people started and when they have been using the electric bike for two to three years and the battery goes*

1110 *dead then maybe they will buy a regular bike afterwards because, after all, they have built up their muscle*
1111 *mass and cannot do without the fresh air and all that...*

1112 både og... men det handler meget om – synes jeg – om at få introduceret elcyklen og få skabt nogle gode
1113 forhold for folk der gider at tage elcyklen.

1114 I: Er der noget jeg ikke har spurgt om som du ønsker at gøre opmærksom på?

1115 R: Nej det tror jeg egentlig ikke.

1116 I: Må jeg om nødvendigt ringe og stille flere spørgsmål hvis det bliver nødvendigt?

1117 R: Ja det er du velkommen til.

1118 I: Jeg vil sige tusind tak.

1119 R: Det var så lidt.

1120 ...

1121 **Interview med sundhedskoordinator Gitte Engstrup, Sundhed**

1122 In English health coordinator from Health

1123 Dato: Mandag d. 6. december 2013

1124 Sted: Randers Sundhedscenter, Biografgade 3

1125 Respondent (R)

1126 Interviewer (I)

1127 I: ... og så skal jeg høre om du har nogle spørgsmål?

1128 R: Det vil vise sig.

1129 I: Ja det kommer hen ad vejen... det er bare i orden... og så skal jeg også spørge for en god ordens skyld om
1130 navn, stilling og uddannelsesmæssige baggrund.

1131 R: Gitte Engstrup og jeg er i den her sammenhæng sundhedskoordinator og af uddannelsesmæssige
1132 baggrund der har jeg... den der nok er mest relevant her er at jeg har en master i [idræt og
1133 velfærd(/adfærd)?]... der er den seneste uddannelse jeg har fået og en coachuddannelse... den bruger jeg i
1134 alt hvad jeg laver... også [?].

1135 I: Godt har du deltaget i cykelbyprojekter siden cykel- og stiplanen og -politikkerne? Har du været med i
1136 noget sidenhen... jeg har nemlig talt med én... hun var faktisk kun med til at lave de første planer og så har
1137 hun ikke været med sidenhen fordi så er det blevet mere sådan ad hoc samarbejde.

1138 R: Nå... jamen det jeg har været med i... det har været udelukkende elcykler og den del i det som er testning
1139 af deltagerne før, under og efter. Det har primært været det jeg har været med i de sidste... år for jeg har

1140 ... electric bikes and that part of it which is test of participants before, during and after.

1141 jo... jeg printede faktisk de her testrapporter ud til dig fordi jeg tænkte at dem kunne du måske bruge til et
1142 eller andet... og der kan man faktisk... der har været fire hold... og vi startede i... det første hold sluttede i
1143 maj '11 og det sidste hold sluttede i februar '13... så dem tror jeg gerne du må få... altså, det er jo noget vi
1144 har lavet for Birgit Berggrein og jeg kunne ikke forestille mig at der var noget hemmeligt i det.

1145 I: Godt det er rigtig spændende det med at I har taget elcyklerne så meget ind for så sker der noget.

1146 Hvordan ser du sundhedsafdelingens rolle i forhold til cykelbyprojekter?

1147 R: Jamen jeg tænker som en naturlig samarbejdspartner i forhold til at vi jo arbejder med at vi gerne vil
1148 have sunde borgere... der har cykling jo en helt afgørende rolle i det og det er selvfølgelig også derfor at
1149 jeg har været med i stipolitikarbejdet på et tidligere tidspunkt.

1150 ... as a natural cooperation partner in correlation with that we work on that we would like to have more
1151 healthy citizens, you see... there has cycling an entirely crucial role in it, you see, and it is of course also the
1152 reason that I have participated in the path politic work on an earlier time.

1153 I: Okay ja du var godt nok med der men så snakker du så om at nu er det mest elcykler.

1154 R: Ja lige nu har jeg sådan set ikke noget med cykelby at gøre.

1155 I: Men du var også med til at skrive sådan et lille politikdokument og det der stidokument?

1156 R: Ja. Ja. Men det er jo længe siden... det kan jeg ikke engang huske hvor længe siden det er.

1157 I: Ja nemlig godt. Hvordan vurderer du de tre strategidokumenter som kom ud af det der samarbejde
1158 Nordiske Cykelbyer... altså, cykelregnskab, cykelstrategi... det kalder I så politik...

1159 R: Dem kender jeg ikke.

1160 I: Cykelregnskabet kender du ikke fordi det har de nede i trafikafdelingen... og de andre to har vi allerede
1161 været inde på... dem var I sammen om til at starte med.

1162 R: Ja. Ja.

1163 I: Hvad synes du om den måde at gøre det på... at det skal være de dokumenter og ikke inde i nogle andre
1164 dokumenter eller...

1165 R: Det har jeg ikke noget forhold til for det er jo et arbejdsredskab til dem der skal have det overordnede
1166 overblik i forhold til at køre det her så hvis det har fungeret for dem så tænker jeg fint med det for det er jo
1167 ikke et redskab jeg bruger i hverdagen så det kan jeg ikke vurdere.

1168 I: Nej ved du om cykel- og stipolitikken tages i betragtning ved anden planlægning?

1169 R: Det er jeg sikker på. Den gør det i hvert fald også når vi snakker sundhedspolitik.

1170 ... it is a work tool, you see, for them who must have the overall overview in correlation with working at the
1171 project so if it is good functioning for them I think fine because it is not a tool I use in the everyday, you see,
1172 so I can not assess it?

1173 No do you know if the cycle- and path politic is taken into account when other plans are made?

1174 I am sure. At any rate it do it also when we talk health politic.

1175 I: Ja jeg tænker bare... dem som ikke lige kender den... for så ligger der lige et dokument der og så...

1176 R: Jamen der findes jo uhyggeligt mange politikker og måske også for mange hvis du spørger mig men det
1177 er jo noget med at have det med i tankerne når man laver de andre politikker så man ikke sidder og laver
1178 dobbeltarbejde hvilket jeg tror man gør nogle gange...

1179 I: Ja jeg kan ikke lade være med at tænke på hvor man får den placeret bedst så alle husker det og...

1180 R: Ja det (latter) hvis man kunne svare på det så tror jeg man kunne blive rigtig rig i kommunal spørgsmål
1181 for det er jo lige præcis det der er problematikken tænker jeg også... at der er alt for mange politikker og
1182 hvem har fat i hvad og hvorfor og hvordan ikke mindst. Det er et helt andet område... det er et kæmpe
1183 spørgsmål i virkeligheden.

1184 You see, it is exactly the problem I also think... that there are too many politics and who has got hold of
 1185 what and why and how not least. It is a totally other field... it is a huge question in reality.

1186 I: Ja kender du til de forskellige deltagende danske kommuners resultater?

1187 R: Nej det ved jeg ikke noget om.

1188 I: Fordi hvis nu det er alle der har gjort det godt ligesom Randers... næsten lige så godt... så er det måske en
 1189 god metode hvorimod hvis de er meget meget forskellige byerne... men det ved Birgit sikkert.

1190 R: Det er jeg sikker på at det ved Birgit ved alt om.

1191 I: Hvordan laves et interessant beslutningsgrundlag der får nogle til at føle ejerskab?

1192 R: Langt hen ad vejen så handler det meget mere om personer og de relationer der er mellem de personer
 1193 end det handler om en masse papirer så det er meget min kæphest at vi har alt for meget papir... så jeg tror

1194 *To a large extent it is much more about persons and the relations between these persons than it is about a*
 1195 *lot of paper so it is much my hobbyhorse that we have too much paper...*

1196 på at der er rigtig meget der kan lykkes ved at folk de snakker sammen og så i øvrigt prøver at nedtone at
 1197 der er [?] administrationsopgaver.

1198 I: Ja netværke...

1199 R: Ja.

1200 I: Det er godt du siger det for det har jeg...

1201 R: Det sluger en frygtelig masse energi at det skal være så nedskrevet og så 'politikket'... det er i hvert fald
 1202 noget af det der kan dræne min energi totalt... altså, lad os nu komme i gang.

1203 I: Ja. Strategiformuleringerne er de bevidst holdningsbearbejdende?

1204 R: [Tænke?]?... det ved jeg ikke for det er ikke mig der har formuleret det men...

1205 I: I var nogen stykker ikke... fire-fem?

1206 R: Joo og vi har da sikkert tænkt over det... det kan jeg ikke huske hvordan det blev formuleret men i hvert
 1207 fald så det... tanken var i hvert fald at det skulle være så mange vedkommende som muligt så det ikke bare
 1208 blev et stykke papir. Men det er faktisk for længe siden til at jeg sådan for alvor kan huske det... det må jeg
 1209 jo så indrømme.

1210 I: Ja men sådan jeres kommunikation ellers... er det sådan at I tænker over hvordan I skal...

1211 R: Jeg tænker bare... hvis det har noget med cyklisme at gøre... *hvis det har noget med cykelby at gøre så*
 1212 *tænker jeg bare Birgit... så spørger jeg bare Birgit jo... er der på nogen måde her vi kan få det her til at passe*
 1213 *sammen.*

1214 I: Fordi hvis man kan få mange mennesker til at skifte transportform så må man næste have et eller andet...
 1215 en eller anden måde at kommunikere på som... jeg ved ikke...

1216 R: Næ og det ved jeg heller ikke... altså, det har jo ikke været... det har jo været Birgits funktion så jeg
 1217 tænker at... og så har hun nok fået hjælp... nu gætter jeg... i vores kommunikationsafdeling... det går jeg ud
 1218 fra... det får vi jo alle sammen... der sidder jo professionelle journalister og kommunikationsmedarbejdere
 1219 der som [hjælper med/ved noget om?] det.

1220 I: Godt fin pointe. Hvordan fremkom organiseringen med en tværfaglig intern arbejdsgruppe?

1221 R: Det ved jeg ikke... det må du også spørge Birgit om... det kan jeg ikke huske men vi har jo sikkert tænkt
 1222 hvad for nogle afdelinger... hvad for nogle forvaltninger der ville være relevante at have med og så fundet
 1223 de personer der passede i forhold til det.

1224 I: Ja kompetence og interesse og tid... det hele.

1225 R: Ja det er bare sådan noget man skal og det skal der jo findes tid til når der skal laves politikker.

1226 I: Hvordan fremkommer nye samarbejder... det er fordi jeg hører at der er en mere med fra
 1227 sundhedsafdelingen nu... hvordan styrer I det... der det fordi så mangler der lige én... [?] Jesper.

1228 R: Jesper... jeg kan ikke huske... hans rolle har mere været i nogle events i forbindelse med cykelby så det
 1229 har været nogle helt konkrete ting han skulle få til at løbe af stablen.

1230 I: Hvordan bliver referencegrupper, Dansk Cyklistforbund og andre brugt før og nu og fremover?

1231 R: Det ved jeg ikke.

1232 I: Det er Birgit... Hvordan kan Årets Cykelkommune-successen som er en unik styrke og
 1233 bykonkurrenceparameter... hvordan kan den udnyttes som strategi... så der smedes mens jernet er varmt?

1234 R: Jamen det ved jeg sådan set ikke... jeg tænker at det er noget vi hele tiden har fokus på og det havde vi i
 1235 øvrigt også før der var noget der hed cykelby ikke... at vi gerne vil have borgerne til at bevæge sig så meget
 1236 som muligt så jeg ved ikke om... hvad spurgte du om?

1237 I: Hvordan man kan bruge den succes at nu er I faktisk de bedste i landet i år... kan I bruge den I jeres
 1238 planstrategi eller jeres kommuneplan eller...

1239 R: Ja sikkert... alt sådan noget planstrategi er noget der foregår ovre på Laksetorvet... det har vi jo ikke som
 1240 sådan noget at gøre med her men sikkert ja... man skal huske at fejre sine successer og bruge det til noget
 1241 fremadrettet.

1242 Successes must be celebrated and used for something forward-looking.

1243 I: Nu siger du det foregår på Laksetorvet... hvorfor er I placeret her... der er også noget sundhed dernede...
 1244 hvorfor er I ikke med i... ligesom de forskellige afdelinger dernede de bliver draget ind i planstrategi og
 1245 sådan noget... hvorfor...

1246 R: Jamen det er jo fordi... grunden til vi er her det er fordi vi også har nogle borgerrettede tilbud... altså,
1247 tilbud hvor borgerne kommer ind og får motionsvejledning og [?] og sådan nogle ting her i huset derfor er
1248 vi sådan en... ja du kan kalde det en satellit i forhold til de andre...

1249 I: Så sundhedsafdelingen er todelt simpelthen.

1250 R: Nej... jo (latter) men sundhedsafdelingen bor både på Laksetorvet og her men de tunge drenge de sidder
1251 på Laksetorvet.

1252 I: Dem der... skriver.

1253 R: Ja og dem som er cheferne.

1254 I: Ja og de bliver ikke inddraget i sådan noget strategiarbejde?

1255 R: Jo men det bliver jo typisk uddeligeret til dem der så sidder i konsulentniveauet. De skal jo selvfølgelig
1256 sige god for det og det gør de også... de synes jo også det er en god idé at der skal være sammenhæng på
1257 tværs af forvaltningerne også i forhold til det her. Så bliver det jo typisk en konsulent eller... heroppe
1258 hedder vi så koordinator men det er jo ligegyldigt... det er jo det samme vi i virkeligheden gør.

1259 I: Ja dvs. hvis nu I er nogle heroppe der gerne vil lave nogle flere cykelbyprojekter fordi det er bare noget
1260 der virker så skal I tale med...

1261 R: Nej for det vil ikke være os der opfinder det... det er ikke den slags opgaver vi tager på os simpelthen...
1262 altså, så vil det være omvendt... så vil det være dem på Laksetorvet der typisk spørger os om vi vil være
1263 med til [?]. Men i den her sammenhæng med elcyklisterne... der har de købt os på timebasis til at lave de
1264 her tests. De har også købt Jesper til og lave de her events så der kan man sige at vi er sådan set bare... eller
1265 bare... de har bare købe en ydelse hos os.

1266 I: Okay og I kunne så ikke vælge at sælge jeres ydelse til dem... altså, det her vil vi gerne lave.

1267 R: Jo det kunne vi godt hvis vi havde tid til det (latter) og det er også derfor vi sælger vores ydelse... det er
1268 fordi vi kan jo ikke lave noget andet mens vi laver det her.

1269 I: Nej. Jamen hvordan vurderer du så muligheden for en plan-, bæredygtigheds- og cykelbystrategi... bare
1270 sådan lige din holdning til... er det noget du tror der kan lade sig gøre... men laver jo tit planstrategi i
1271 kombination med lokal Agenda 21 og... ville det være noget der kunne...

1272 R: Igen alt for meget papir hvis du spørger mig men det er jo min helt personlige holdning og det er ikke
1273 xxx
1274 xxx
1275 xxx

1276 I: Jeg tænker bare så tværfagligt som det er skal det så ikke ind i et af de øverste dokumenter?

1277 R: Jamen men alle... man kan sige dem som arbejder med tingene synes jo altid at deres område er vigtigst.

1278 I: Ja men er det her ikke mere tværfagligt og sådan... det er jo det planstrategien skal kunne eller
1279 kommuneplanen... den skal få tingene til at hænge sammen.

1280 R: Det ved jeg ikke nok om kommuneplanen til... altså, for mig er det bare sådan et dokument der er et eller
1281 andet sted... det er ikke noget jeg forholder mig til i min hverdag for det betyder ikke noget for hvordan jeg
1282 udfører mit job i hverdagen.

1283 I: Nej det er også et spørgsmål egentlig hvor mange det betyder noget for... det er det jeg prøver sådan lidt
1284 at finde ud af ved at snakke med jer... hvor meget betyder det...

1285 R: Ja det er også her hvor jeg tænker i forhold til hvor mange timer... årsværk der bliver brugt på at få lavet
1286 alle de der stykker papirer... hvor meget det så rykker... det kan jeg godt have en tvivl omkring.

1287 I: Ja godt og hvordan tror du ikke-cyklister vil reagere hvis det begynder at fylde så meget... der er nogle
1288 gange konflikter imellem de forskellige trafikantgrupper... hvis en vej skal indsnævres så er bilister ikke
1289 meget for det for de vil gerne have pladsen... altså, indsnævres til cykelstier og sådan... og så er det jeg
1290 tænker hvis man finder ud af at cykeltrafik det er simpelthen så sundt og godt og alt muligt vil der så
1291 komme nogle konflikter ud af det... altså?

1292 R: Det kan godt være men det er ikke... så er det igen nok også Birgit de henvender sig til men umiddelbart
1293 så tænker jeg ikke at der er nogle der kan have noget imod at der bliver lavet bedre forhold for cyklisterne...
1294 det har jeg i hvert fald aldrig hørt nogle der har brokket sig over.

1295 I: Nej det er godt. Hvordan sikres en fremtidig stigende højprioritering af Randers Cykelbyprojekter?

1296 R: Altså, jeg tror meget det handler om at vi skal forkæle cyklisterne og få bygget de der sidste stykker
1297 cykelstier som mangler mange steder i vores kommune stadigvæk så både børn og voksne har mulighed for
1298 at cykle i skole og på arbejde fordi der er rigtig mange der gerne vil cykle men hvor der så stadigvæk
1299 mangler cyklestier og det er for farligt at begive sig ud og specielt her om vinteren når der ikke er
1300 cykelstier... det møder jeg rigtig tit når jeg laver motionsvejledning at der er rigtig mange der gerne vil cykle
1301 på arbejde men specielt i vinterhalvåret når de skal cykle hvor det er mørkt uden cykelsti... det tør de
1302 simpelthen ikke... altså, og så kan man sige at det er rigtig ærgerligt at det er det der begrænser at man
1303 faktisk kunne få sin hverdagsmotion ved at cykle på arbejde men at det er de ydre omstændigheder der gør
1304 at de ikke tør gøre det.

1305 *I meet it really often when I do exercise supervision that there are great many who will like to cycle to work*
1306 *but especially in the winter when they must cycle when it is dark without cycle path... that they simply do*
1307 *not dare... well and then one can say that it really is a shame it is that minimizing actually getting ones*
1308 *everyday exercise by cycling to work but it is the outside circumstances which does that they do not dare it.*

1309 I: Men hvor langt vil du så sige at Randers er nået... for der er blevet bygget her de sidste år.

1310 R: Ja men jeg kan da nævne de første ti steder hvor der stadigvæk mangler cykelstier så der er da lang vej
1311 endnu.

1312 I: Ja. Er der noget jeg ikke har spurgt om som du ønsker at gøre opmærksom på?

1313 R: Jeg synes det ligger meget meget langt væk alt det her og jeg kan faktisk ikke engang huske hvor mange
1314 år siden det er at vi lavede stiplanen.

1315 I: Det må have været omkring '9-'10... Det kørte i tre år og så har der været pause her i 2013 og så kommer
1316 så det der fase 3 nu her i '14.

1317 R: Ja som jeg ikke engang ved hvad handler om altså.

1318 I: Sydbyen... fordi det første var Hornbæk og det andet var Dronningborg og så kommer hele Sydbyen.

1319 R: Nå det er fase 3... de er så rimeligt privilegerede i forhold til cykelstier den vej ud tænker jeg i forhold til...
1320 altså, lige så snart du kommer lidt længere udenfor bykernen så begynder det at knibe... så er der rigtig
1321 mange steder der mangler cykelstier.

1322 I: Ja det er godt du nævner det. Må jeg om nødvendigt ringe og stille flere spørgsmål hvis det bliver
1323 nødvendigt?

1324 R: Ork ja og du kan se der på [visitkortet der indledningsvist blev udleveret sammen med testrapporter]

1325 I: Godt jeg vil bare sige mange tak.

1326 R: Ja velbekom'.

1327 ...

1328 **Interview med projektleder Birgit Berggrein, Vej og Trafik**

1329 In English project leader from Road and Traffic

1330 Dato: Tirsdag d. 10. december 2013

1331 Sted: Randers Kommune, Laksetorvet

1332 Respondent (R)

1333 Interviewer (I)

1334 I: ... og så skal jeg høre om der er nogle spørgsmål?

1335 R: Nej jeg tror vi fik dem afklaret inden vi gik i gang.

1336 I: Godt og for en god ordens skyld skal jeg starte med at bede om navn, stilling og uddannelsesmæssige
1337 baggrund.

1338 R: (latter) Jamen jeg hedder Birgit Berggrein og jeg er ingeniør... projektleder på Randers Cykelby... ja det er
1339 vel det.

1340 I: Ingeniør... hvilken?

1341 R: Ja diplomingeniør hedder det vel i dag.

1342 I: I trafik.

1343 R: Neej fra Horsens... egentlig en bygningsingeniørbaggrund.

1344 I: Okay ja. Hvordan vurderer du de tre strategidokumenter der kom ud af Nordisk Cykelbysamarbejdet –
1345 cykelregnskab, cykelstrategi, cykelhandlingsplan – at det bliver gjort på den måde?

1346 R: Jamen jeg synes i det hele taget at Nordiske Cykelbyprojektet det var et fantastisk projekt fordi at det på
1347 den måde med dokumenterne fik cykling på dagsordenen og fik et rigtig godt grundlag for at arbejde med
1348 cykling i en kommune så jeg har kun ros til at det er et rigtig godt udgangspunkt... og næsten nødvendigt...
1349 et nødvendigt udgangspunkt fordi man ved ikke hvad man taler om rigtigt før man har sit første
1350 cykelregnskab og man har nogle politikker for hvor vil man gerne hen og man har en handlingsplan der
1351 siger: hvordan gør vi så det.

1352 I: Okay og det at de så står som tre forskellige dokumenter og... eller skulle man skrive det ind i noget andet
1353 eller...

1354 R: Det har jeg egentlig ikke reflekteret sådan dybere over om det kunne gøres på en anden måde men der

1355 I think that, in general, Nordic Cycling City Project was a fantastic project because it in that way with the
1356 documents got cycling on the agenda and got a real good substrate for working with cycling in a
1357 municipality so I have only praise for it as a real good baseline... and almost necessary... a necessary

1358 baseline because not knowing what talking about before having the first cycle account and having policies
 1359 on where to go and having an action plan which says: How to do it.

1360 Okay and the fact that they are three different documents and... or writing it into something else or...

1361 In fact I have not deeply reflected on if it could be done in another way...

1362 findes jo afarter af det... alle kommuner er jo forskellige så der står noget forskelligt men vi kalder det
 1363 stadigvæk det samme så det kommer jo fuldstændig an på kommunen og hvad man måske har arbejdet
 1364 med i forvejen når man laver det og hvor bredt det skal være... hvor tværfagligt ens syn på cyklisme bliver.
 1365 Egentlig oprindeligt var vores tanke at lave en stiplan men via samarbejdet med Nordiske Cykelbyer så fik vi
 1366 jo øje for at det skulle være noget helt andet.

1367 I: Ja er der nogle fordele og ulemper ved de forskellige dokumenter der?

1368 R: Altså, for os kan det godt være svært at adskille helt politik og... altså, man vil altid gerne snakke mere
 1369 handling end politik måske så det kan være svært og ikke komme over i handling før man har lavet
 1370 politikken.

1371 I: Okay... det er måske forskelligt fra person til person men det er godt at have handlekraft... det er jo...

1372 R: Ja ja det er fint man skal bare hele tiden holde sig for øje... hvad er det for en overordnet målsætning
 1373 man har så man måske ikke giver los på at det enestes saliggørende det er at få flest mulig cykelstier for det
 1374 er måske ikke nok til at få flere til at cykle.

1375 Just all the time bear in mind... what is the overall goal so not maybe let loose on that absolutely the only
 1376 thing is to have as many as possible cycle path because it maybe is not enough to have more people cycling.

1377 I: Godt. Hvordan er de forskellige deltagende danske kommuners resultater?

1378 R: Orv jamen pas det kan jeg slet ikke svare på... altså, vi har alle sammen... næsten uden undtagelse... lavet
 1379 alle dokumenterne... jeg tror der er en enkelt kommune der ikke lavede det... Mariestad... men ellers så har
 1380 vi handlingsplaner og politikker og cykelregnskaber ja.

1381 I: For det kunne være interessant at se... virker det bare alle steder eller er der nogle som bare kan og nogle
 1382 som bare ikke kan selvom de egentlig bruger samme metode men...

1383 R: Ja... altså, vi er jo meget forskellige... dem der samarbejdede i Nordiske Cykelbyer...

1384 I: Ja man kan bruge dokumenterne forskelligt.

1385 R: Ja men der var meget små kommuner og så nogle større kommuner hvor... vi arbejdede egentlig på
 1386 forskellige måder men der er ikke noget der er dårligere end andet synes jeg ikke... det er også... i den
 1387 sammenhæng har det været meget et ressourcspørgsmål også... selvom man gerne politisk har villet det
 1388 så kan den hverdag som nogle mindre kommuner har haft godt spille ind på hvor meget har de så reelt
 1389 kunnet lægge i det her arbejde.

1390 There was very small municipalities and some larger municipalities where... we worked in fact in different
 1391 ways but there is not something more bad than other I think... it is also... in that connection it also has been

1392 very much a resource question... although wanting it politically the everyday of some smaller municipalities
 1393 can have a role to play in how much they really have been able to work with this.

1394 I: Ja godt jamen det er en fin pointe at størrelsen har meget at sige.

1395 R: Ja det tror jeg den har.

1396 I: Ja tages cykel- og stipolitikken i betragtning ved anden planlægning?

1397 R: Ja den er jo indarbejdet i vores kommuneplan.

1398 I: I hvor høj grad synes du... er det tilstrækkeligt den bliver brugt?

1399 R: Ja det er i hvert fald mit indtryk og så har vi jo brandet det der hed[der?] Randers Cykelby ret så kraftigt
 1400 med vores mediestrategi eller vores pressestrategi så på den måde så får vi faktisk også nogle der sidder
 1401 fuldstændig andre steder i byen – både private og andre kommunale institutioner som tænker: kan I bruge
 1402 os... kan vi bruge hinanden til et eller andet? Og på den måde har vi fået bredt nogle ringe i vandet som gør
 1403 at vi står ikke alene med og tænke nyt og kreativt indenfor cykelfremme... der er faktisk rigtig mange der vil
 1404 gerne lege med eller spille med på og lave nogle events eller et eller andet ikke... og det gør vi i rigtig stor
 1405 udstrækning... jeg tror ikke jeg kan huske en eneste gang hvor vi har sagt nej til nogle men vi har sådan
 1406 nogle steder kunnet set os bedre end andre steder ikke også.

1407 *We have branded Randers Cycling City pretty hefty with our media strategy and as a result we actually also*
 1408 *get some actors completely other places in the city – both private and other municipal institutions – who*
 1409 *think: can you use us... can we use each other for something? And in that way we have got it spread so we*
 1410 *do not stand alone about thinking new and creative about cycling promotion... actually there are many who*
 1411 *will like to play with in making some events or something, right... and we do that in really great extension... I*
 1412 *do not think I remember one only time where we have said no to anyone but we have some places seen*
 1413 *ourselves better than others, right.*

1414 I: Hvordan det?

1415 R: Jamen altså, det er jo ikke altid vi har ressourcerne til at gå ind lige på det tidspunkt hvor folk har brug for
 1416 det men stort set alle gange er det lykkedes ja.

1417 I: Kan du nævne nogle eksempler hvor det ikke...

1418 R: Jamen det var en forholdsvis lille event med noget skulpturelt og... en idé hvor der var en masse
 1419 kunstnere... hvor arrangørerne egentlig så at der kunne godt være noget cykling ind over og det var meget
 1420 utydeligt hvad vores rolle skulle være og hvordan vi lige var der og så havde vi sådan set ikke mulighed for
 1421 og deltage i den weekend hvor det var så det kan også være sådan nogle praktiske ting der egentlig lige
 1422 siger... jamen der er ingen af os... vi sidder en gruppe på tre personer og hvis der ikke er nogle af os der har
 1423 mulighed for at kunne tage på arbejde den weekend så har vi ikke flere og trække på på den måde.

1424 I: Men så læste jeg at så var der nogle der henvendte sig – Dansk Cyklistforbund – om pædagogisk cykling...
 1425 løbecykler og sådan noget... og så lige pludselig så havnede den ovre ved sundhedsafdelingen og det er jo
 1426 smart at I bruger hinanden så. Er det noget I har gjort meget sidenhen?

1427 R: Jamen vi har hele tiden et samarbejde omkring vores elcyklister hvor de er til sundhedstjek på
 1428 sundhedscentret før, under og efter... de låner vores cykler et halvt år ikke også... og så har vi et samarbejde

1429 We have all the time a cooperation concerning the people who borrow electric bikes where they are going
 1430 to health check at the health centre before, during and after...

1431 hvert år til noget der hedder fjordløbet hvor de sidste... tre gange... tre år tror jeg det bliver til... der er
 1432 sundhedscentret også til stede med at tage BMI og fedtprocenter og forskellige ting og sidste gang der
 1433 havde vi vores kondicykler derude så man kunne få taget en konditest... og sundhedscentret laver jo så
 1434 også kurser for det der hedder instruktører i cykellege og det er Jesper Jakobsen der uddanner pædagoger
 1435 både i SFOer og daginstitutioner.

1436 Taking BMI and fat percents and different things and last time we had our fitness bikes out there so fitness
 1437 tests could be taken... and the health centre also makes courses for instructors in using bikes when playing
 1438 ('cykellege' in Danish) and it is Jesper Jakobsen who educates teachers.

1439 I: Jeg er lige ved at tro at det var det I først var blevet spurgt om hos Trafik og Veje og så fordi I havde fuld
 1440 gang i noget andet så lykkedes det at få den ind ved de andre men det er også lige meget men der var et
 1441 eksempel på at man kan bruge hinanden sådan.

1442 R: Ja men det gør vi meget også i forhold til Kultur og Fritid... der har jeg også et arrangement her senere i
 1443 dag hvor vi lige skal ud og besigtige et terræn fordi der er nogle idéer til... vi har talt om det tidligere for et
 1444 halvt års tid siden at vi har en idé til en four-cross-bane og det er ikke set før i Danmark så vidt jeg ved og
 1445 der har vi i det område vi kigger på... det er jo noget vi skal i gang med næste gang i vores sydby... Sydbyen
 1446 på to hjul... der skal vi... der er et stort område hvor der er mountainbikebane og forskellige forhold for
 1447 fritidscyklisme og der taler vi om og lægge noget mere på simpelthen i det område der... og der er også
 1448 nogle udefra – som har nogle idéer – som vi skal have det her møde med.

1449 ... We do that a lot also in correlation with Culture and Leisure... there I also have an arrangement here later
 1450 today where we are going out and inspecting a ground because there is some ideas for... we have talked
 1451 about it earlier about a half year ago that we have an idea for a four cross field and it is never seen before in
 1452 Denmark as far as I know and there we have an area we are looking at... it is something we are starting up
 1453 next time in our south city... the South City on Two Wheels, you see... there we are going... there is a large
 1454 area with mountain bike field and different conditions for leisure cyclism and there we are talking about
 1455 putting something more on simply in that area... There are also some people from outside – who has got
 1456 ideas – with whom we are going to have this meeting.

1457 I: Godt. Hvordan laves et interessant beslutningsgrundlag der får nogle til at føle ejerskab?

1458 RI: Involvering... simpelthen involvering fordi mange steder så ser man at man kommer med en købt
 1459 kampagne... okay nu deltager I så i en eller anden kampagne og så når kampagneperioden er overstået så
 1460 er der ikke mere... der er ikke mere at fortælle om... der er ikke mere at snakke om egentlig... det var bare
 1461 det der var i de der to måneder eller to uger eller hvad det nu var man fik sig hevet op på men ved vores
 1462 pressestrategi så kan vi holde den kørende meget længere... vi laver noget involvering hvor vi starter... vi
 1463 startede der i 2012 med Dronningborg... der startede vi med spinning... og spinning det var ikke noget vi
 1464 tænkte... det var noget der kom op ved involvering hvor der var en der sådan meget sådan: Jeg skal ikke

1465 cykle men jeg gider godt at spinne... så altså, hvis I vil have mig med så skal vi have noget spinning op. Okay
1466 tænkte vi det har ikke ret meget med cykling at gøre... ikke for os... vi havde jo så ikke rigtig prøvet at sidde i
1467 et spinninglokale før... det var ikke sådan den (latter)... men vi tænkte alligevel jamen nu har vi bedt om
1468 involvering og vi får noget respons vi faktisk ikke kan lide men hvis det skal give mening for de mennesker
1469 der sidder og prøver og brainstorme sammen med os så skal vi også høre hvad de siger... og det er bare et
1470 eksempel på... af mange eksempler hvor at dem der er med i processen de påvirker processen... hvad er det
1471 vi kommer til at lave.

1472 Involvement... simply involvement because many places seeing bought campaigns ... okay now you
1473 participate in one or other campaign and then when the campaign period is over there is no more... there is
1474 no more to tell about... there is no more to talk about in fact... it was just what it was in these two month or
1475 two weeks or what it was but by our media strategy we can keep it rolling much longer... we do some
1476 involvement where we start... we started in 2012 with *Dronningborg*... *there we started with spinning... and*
1477 *spinning it was not something we thought... it was something which showed up by involvement where there*
1478 *was one who was very much like this: I am not going to cycle but I feel like spinning... so if you want me*
1479 *participating then we are going to spin. Okay, we thought, it has not much to do with cycling... not to us...*
1480 *we had not really tried to sit in a spinning room before, you see... it was not the (laughter)... but we thought*
1481 *anyway well now we have asked for involvement and we get some response we actually do not like but if it*
1482 *has to give meaning to the people who sit and try to brainstorm together with us then we must also hear*
1483 *what they say... and that is just one example of... of many examples where those being in the process they*
1484 *affect what we are going to do.*

1485 I: Ja og vil I bruge det igen det eksempel?

1486 R: Det vil vi fordi vi har fundet ud af at spinning det gør jo faktisk at man får en rigtig god form.

1487 ... we found out that spinning it actually gives a real good shape, you see.

1488 I: Men også at få folk til at koble det... fitness og cykling det er jo det samme... der er nogen der siger: du
1489 dyrker jo ikke motion – du cykler kun... og de har jo ikke forstår at det faktisk er to sider af samme sag.

1490 R: Ja det er lige præcis det at man faktisk godt kan bruge cykling som sin fitness og så er den koblet...
1491 inden man kommer hjem fra arbejde så har man faktisk dyrket sin motion når man tager den til og fra
1492 arbejde.

1493 I: Ja vil man kunne bruge den endnu videre... altså, unge piger der helt vildt gerne vil bare se perfekte
1494 smukke modelagtige ud... kan man bruge det i kampagner... er det noget I gør?

1495 R: Nej ikke endnu (latter) vil jeg sige men vi havde jo en event på Tradium sidste år sammen med
1496 Teknologisk Institut... der var vi derude og fik masser af spændende vinkler på hvad der kunne få dem til at
1497 cykle... det var egentlig deres case... det var hvad skulle der til for at de blev motiverede til at cykle og nogle
1498 ville flyve... altså, helt klart flyve.

1499 I: Flyve?

1500 R: Ja en flyvende cykel... altså, det skulle jo bare være så nemt som muligt... man skulle komme direkte fra A
1501 til B... det kunne få dem til og... de er jo dovne... de er jo rigtig dovne så... og så tog vi dem egentlig lidt på

1502 ordet... så sagde vi: Så skal I være vores kommende elcyklister. Drengene ville gerne det her med
1503 konkurrence... der skulle være meget mere konkurrence ind over så gad de godt at cykle. Det var egentlig
1504 ret spændende... der kom også det her med kalorier og hvor meget man forbruger og hvor mange kager
1505 eller hvad man nu har lyst til som ung kvinde og få... altså, den kobling mellem hvor meget energi man
1506 bruger og hvor meget man så egentlig kan spise ved siden af for vi vil jo godt have lidt sødt osv. men
1507 hvordan får man det regnskab til at gå op... og det var der nogle af pigegrupperne der var meget hooked
1508 på... at det skulle vi brande noget mere.

1509 We had an event at Tradium [high school] last year together with Technological Institute, you see... we was
1510 out there and got a lot of interesting angles on what could make them cycling... it was in fact their case...
1511 what could make them motivated to cycle and some would fly... absolutely fly.

1512 Fly?

1513 Yes a flying bike... it had to be as easy as possible... coming directly from A to B... that could make them...
1514 they are lazy, you see... they are really lazy so... and then we in fact took them a little at their word... then
1515 we said: Then you must be the next ones to borrow our electric bikes. The boys would like competition...
1516 much more competition then they felt like cycling. It was in fact fairly exiting... also this about calories and
1517 how much consuming and how many cakes or what you like to have as young woman... the link between
1518 how much energy to use and how much extra eating because we will like to have a little sweet etc., you
1519 see, but how to get that account right... and some of the girl groups were very hooked on... that we must
1520 brand it more.

1521 I: Ja kunne I bruge Charlotte Bircows "Baller af stål"-slogan?

1522 R: Jamen altså alt egentlig... alt... vi jo vores cykelambassadører også hvor... de er jo indenfor forskellige
1523 faggrupper så alt kan bruges og det er det... hvor vi bruger vores presse til og sige... jamen vi skal have en ny
1524 vinkel på... der skal være noget nyt at fortælle hver gang altså... man gider ikke høre den samme historie
1525 men en ny twist af det samme så kommer det i medierne.

1526 We have our cycle ambassadors too, you see, where... they are inside different professions so everything
1527 can be used and it is that... where we use our media for saying... well we must have a new angle on... there
1528 has to be something new to tell every time... people do not like to hear the same story but a new twist of
1529 the same then it comes in the media.

1530 I: Okay ja bare det at du kalder det twist... altså, man kan høre at det er noget der virker.

1531 R: Ja det er ikke nødvendigvis den helt nye opfindelse eller noget men det bliver ved med... så på den måde
1532 at vi kan fortælle en ny historie om hvordan nogle har det med at cykle og hvis man har arbejdet med
1533 kampagner og hvad der virker indenfor kampagner så er det det der med at målgruppen hele tiden kan se
1534 sig selv i det... der er ikke nogen løftet pegefinger... der er ikke... altså, man taler ikke ned til folk på nogen
1535 måde men fortæller egentlig bare en historie om... det er i hvert fald det vi gør... fortæller en historie om
1536 nogle der er rigtig glade for at cykle og hvad de så gør.

1537 ... we can tell a new story about how some feel about cycling and if working with campaigns and what is
1538 working in that correlation then it is that the target group all the time seeing themselves in it... there is no

1539 raised finger... there is no... not talking down to people in any way but in fact just telling a story about... it is
1540 what we do at any rate... tell a story about some people who are really happy to cycle and what they do
1541 then.

1542 I: Kan du give mig overskrifterne på historierne fra start og så frem til nu?

1543 R: Der var for eksempel... jamen der er så mange fordi vi har haft 250 bare alene i år... medieindslag... så det
1544 kan jeg ikke men selvfølgelig har der været rigtig meget omkring at vi blev kåret til Årets Cykelkommune...
1545 og så har der været vores Gudenåløb... vi havde en tur sidste år fra Randers til Silkeborg for ligesom og
1546 markere at vi havde åbnet et langt stykke ny cykelsti i Randers Kommune og det har vi så brugt til og lave
1547 en helt ny rute som vi kan lave et 27 km langt cykelløb på og det er sammen med nogle lokale aktører i
1548 Stevnstrup – en forstad til Randers... og der har de jo sådan en byfest så de har alle faciliteter i forvejen i
1549 den her weekend hvor Gudenåløbet så finder sted og så kan man cykle med sin familie hele vejen rundt
1550 der... og der var jo så vi heldige at få transportministeren på besøg samme dag som det cykelløb det skulle
1551 være... der viste vi ham rundt på alle steder... det giver også presse og så var han ude og skyde det her løb i
1552 gang... der havde vi så 400 deltagere... det var noget over forventning fordi det var første gang vi holdt det
1553 her. Så til skolernes motionsdag der cyklede 7. 8. 9. klasserne... der cyklede de også rundt på samme rute
1554 og vi havde noget musik og noget på start- og målstedet og nogle gode præmier fra forskellige butikker.

1555 Then there has been our Gudenå Race... we had a tour last year from Randers to Silkeborg to like indicating
1556 that we had opened a long piece new cycle path in Randers Municipality and we have used it for making a
1557 totally new route which we can have a 27 kilometres long cycle race on and it is together with some local
1558 actors in Stevnstrup – a suburb to Randers... and there they have such a city party, you see, so they have all
1559 the facilities beforehand in this weekend where the Gudenå Race is and then cycling with their family all
1560 the way around there... and there we were lucky, you see, to have the transport minister visiting us the
1561 same day as the cycle race... there we showed him around on all places... it also gives media...

1562 Then he was out start shooting this race... there we had 400 participants... it was over expectation because
1563 it was the first time we arranged this. Then at the sports day of the schools cycled the 7. 8. 9. Classes...
1564 there they cycled around on the same route also and we had some music and something at the start and
1565 goal area and some good prizes from different stores.

1566 I: Godt. Er strategiformuleringerne bevidst holdningsbearbejdende?

1567 R: Vi er ude i noget med adfærdsændring så jeg er egentlig ikke interesseret i at folk de ændrer holdning...
1568 jeg tror de fleste de har den holdning at de ved godt at cykling er sundt... det vi skal have dem til det er også
1569 at prøve det... de skal faktisk have en sjov oplevelse med en eller anden tur hvor de har grinet lidt og syntes
1570 det har været vældig sjovt og cykle derfor laver vi også historiske cykelture... vi laver temature... vores
1571 kulturhistoriske museum blev jeg rigtig lykkelig over en sommerferie... det er et par år siden, hvor jeg
1572 simpelthen læste i avisen... nå de har arrangeret en historisk cykeltur rundt... man kan nå og se rigtig meget
1573 mere hvis man er på cykel end hvis man går rundt i vores bymidte og jeg ved også at vores naturvejledere
1574 de har også taget det til sig... de laver også nogle ture hvor det foregår på cykel så kommer de længere
1575 rundt i hele [Hvorup?] Enge og [Veget?] Enge... de kan nå noget mere og der er nogle interessante steder...

1576 It is something about changes of behavior so I am in fact not interested in people changing attitudes... I
1577 think most people have that attitude that they do know that cycling is healthy... what we must have them

1578 to do it is to try it also... they must actually have a funny experience with one or another tour where they
1579 have laughed a little and thought it has been tremendous funny to cycle so that is why we also arrange
1580 historical cycle tours... we arrange theme tours... *Our culture historical museum I was really delighted to*
1581 *one summer holiday... it is a couple of years ago where I simply read in the newspaper... well they have*
1582 *arranged a historical cycle tour around... it is possible to see really much more if cycling than walking*
1583 *around in our town centre and I also know our nature supervisors they have adopted it also... they also*
1584 arrange some tours where it takes place on bike so they come more around...

1585 altså, rigtig mange interessante steder... rækkevidden bliver lidt større... så det handler ikke om at man
1586 cykler... der står måske sådan som en lille bemærkning: Alle kan være med... altså, det går ikke hurtigere...
1587 vi cykler ikke hurtigere på de her ture end at alle kan være med. (A la lok små ind i go vane=pædagogikhyde)

1588 I: Så hvad karakteriserer jeres ordvalg når I sådan... er det... er det bare positivt... er det... hvad tænker man
1589 når man skriver på... ja jeg kommer videre til: Hvordan bliver kommunikationsuddannede brugt... det er
1590 noget med at I har en kommunikationsafdeling... er det sådan at det er dem I får til og...

1591 R: Ja det er det... altså, via Randers Cykelbyprojekt der har vi jo så tænkt at markedsføring var en rigtig
1592 væsentlig del af det... og med markedsføring mener vi sådan set også noget kampagnelignende som jeg har
1593 lige været lidt inde på... altså, det at have en case med Søren der, der ikke ville andet end at spinne der
1594 endte vi jo med at have en to-sides historie i avisen omkring Søren under overskriften: Fra sofafan til
1595 cykelnørd... og det er hans liv... det er det blevet til for ham... det er jo en udvikling som er helt unik men
1596 hvor at andre måske godt kan se sig selv i det... jamen jeg kan egentlig også bedst lide at sidde i min sofa og
1597 spise den ene pizza efter den anden og så måske se nogle dyrke sport... men det der med at man er inde og
1598 arbejde med... vi tager ham på ordet... okay spinning... hvad kunne du tænke... jamen jeg kommer ikke til at
1599 cykle til arbejde men jeg gad egentlig godt hvis jeg havde mulighed for at køre mountainbike i
1600 weekenderne... okay du låner en mountainbike af os... altså, sådan hele tiden følge op på hvad er det folk
1601 de siger til dig så er det også det de får.

1602 Through Randers Cycling City project we have thought, you see, that marketing was a really significant part
1603 of it... and with marketing we also mean something campaign alike as I already mentioned... *having a case*
1604 *with Søren who would nothing else but spinning we ended having a two pages story in the newspaper about*
1605 *Søren, you see, with the headline: From sofa fan to cycle nerd... and that is his life... that is what it has*
1606 *become for him... it is a development which is totally unique, you see, but where others maybe can see*
1607 *themselves in it... well I also prefer sitting in my sofa eating the one pizza after the other and then maybe*
1608 *see some people pursue sport... Working with... we take him at his word... okay spinning... what could you*
1609 think... well I will not cycle to work but in fact like if I had the opportunity to drive mountain bike in the
1610 weekends... okay you borrow a mountain of us... so all the time follow up on what it is people say to you
1611 then it is also what they get.

1612 I: Og så den gode historie det er det der er...

1613 R: Ja den kommer så fordi vi har involveret os så kender vi faktisk også de mennesker... vi kender
1614 historierne når de opstår eller når de er kommet og så kan vi også få dem fortalt drypvis hen over året
1615 sådan at man hele tiden snakker cykling.

1616 I: Men hvad så når politikerne skal beslutte noget ud fra hvad I har skrevet er det så lige diskuteret hvordan
1617 det er skrevet og hvordan det [?] med kommunikationseksperter?

1618 R: Nej ikke nødvendigvis... ej altså, alt er ikke omkring de her kommunikationsfolk.

1619 I: Måske strategi... politikken I skrev og...

1620 R: Nej fordi det kom faktisk mere på banen efter... altså, handlingsplanen, politikken var noget af det første
1621 og skete egentlig inden vi havde den her strategi for selve cykelbyprojektet... det er skabt i kølvandet på at
1622 vi havde de andre dokumenter.

1623 I: Kan du sige sådan hvor meget I bruger dem så... hvor ofte?

1624 R: Jamen det gør vi jo altid ved budgetforhandling... det har der lige været... det er der hvert efterår i
1625 byrådet så diskuterer de hvor vil de gerne lave næste cykelsti... det sker også i forbindelse med
1626 cykelpuljeansøgninger... så er der en politisk vinkel på det hvor man skal lave en beskrivelse på et
1627 cykelbyprojekt og sådan nogle ting så det er der det er vigtigt at have sådan et dokument så man ikke kun
1628 lytter til hvad folk de råber højest om.

1629 We do that always at budget negotiations... which has just been there... it is every autumn in the city
1630 council then they discuss where they will like to make next cycle path... it happens also in connection with
1631 cycle pool applications... then there is a political angle on it where making a description of a cycling city
1632 project and such things so there it is important to have such a document so not only listening to what
1633 people yell highest about.

1634 I: Hvém bruger I... hvis det bliver relevant for mig at tale med en kommunikations...

1635 R: Det er en der hedder Britt Møller.

1636 I: Som du sidder på kontor med?

1637 R: Nej hun sidder i kommunikationsafdelingen og det er et bevidst valg... det er godt nok vores projekter
1638 der finansierer hendes løn men for at have det der overblik over hvad rører der sig ellers i kommunen og
1639 få... det kan ikke nytte noget at vi kommer med en historie i den uge hvor der kommer en anden vigtig
1640 historie fra kommunens side... så hele det der... for at få det koordineret så sidder hun hvor hun gør og det
1641 fungerer rigtig rigtig fantastisk faktisk ja.

1642 She is sitting in the communication department and it is a deliberately chose... it is our projects financing
1643 her salary but to have that overview of what else happening in the municipality and get... it is not good if
1644 we tell a story in that week where another important story from the municipality is told... so all that... *to get*
1645 *it coordinated she sits where she does and it functions really really fantastic yes.*

1646 I: Ja godt. Hvordan fremkom organiseringen med en tværfaglig intern arbejdsgruppe? Det læste jeg at det
1647 var ikke alle Nordiske Cykelbyer der gjorde det på den måde.

1648 R: Ja det er noget med at huske tilbage, hvordan var det lige det var... og jeg kan egentlig ikke helt huske
1649 hvad der kom først... om det var en opfordring fra Nordiske Cykelbyer allerede ved noget af det indledende

1650 arbejde eller det var noget vi havde gjort os af tanker i forvejen selv... det kan jeg ikke helt huske det må jeg
1651 indrømme.

1652 I: Men er det sådan at I kan udvælge den og den og den vil bare være super på det her projekt... er det
1653 sådan I kan vælge...

1654 R: Nej altså, det jeg kunne gøre det var og sige... ja og jeg tror faktisk at det var sådan det var... Nordiske
1655 Cykelbyer har sagt... jo for først så havde vi egentlig tænkt os det var bare den her stiplan vi skulle lave... vi
1656 skulle finde ud af hvilke stier fra A til B på hvilke veje skulle der laves og det var en helt almindelig opgave i
1657 vores Miljø og Teknik-udvalg... så var vi med i det her Nordiske Cykelbyprojekt hvor man tænker det noget
1658 bredere og siger: Der er også en sundhedsvinkel, der er noget CO2, der er noget trængsel... trængsel var vi
1659 godt klar over men der er de der tre parametre og så blev det bredt noget mere ud så gik jeg tilbage og
1660 sagde: Jeg vil godt have nogle fra den og den og den afdeling med... og så fik jeg at vide hvem det var.

1661 What I could do it was to say... yes and I think actually it was so it was... Nordic Cycling City has said... yes
1662 because first we had in fact thought it just was this path plan we should make... we should find out of which
1663 paths from A to B on which roads should be made and it was a totally normal task in our Environment and
1664 Technics committee... then we participated in this Nordic Cycling City project where it is thought more
1665 broad and say: There is also a health angle, there is some CO2, there is some crowd... crowd we knew about
1666 but there is the three parameters and then it was spread more out so I went back and said: I will like to
1667 have some people with from these departments... and then I got to know who it was.

1668 I: Og hvad så senere hen med det nye interne samarbejder sådan som sundheds... Jesper Jakobsen...

1669 R: Jamen det kom til fordi Gitte Engstrup som egentlig var med i hele processen der og som... så har hun
1670 sagt: Jamen det er bedre med en anden kollega. Og jeg har også haft en der sad i sundhedscentret med på
1671 Nordiske Cykelbyprojekt til en start... en der hedder Rie Andersen... hun var med til nogle møder og rejste
1672 med mig til Norge og sådan nogle ting så der har været mange flere aktører end lige dem jeg har nævnt
1673 overfor dig – også internt.

1674 Gitte Engstrup who was a part of the whole process and who... then she has said: Well it is better with
1675 another colleague. And I have also had one who sat in the health centre with on Nordic Cycling City project
1676 for a start... one named Rie Andersen... she participated in some meetings and traveled with me to Norway
1677 and such things so there has been many more actors than just them I have mentioned for you – in-house
1678 too.

1679 I: Hvordan bliver referencegrupper, Dansk Cyklistforbund og andre brugt før, nu og fremover?

1680 R: Altså, det er nok der hvor vi er svagest i virkeligheden... altså, vi har haft noget samarbejde med Dansk
1681 Cyklistforbund lokalt... det har så været en af vores få modspillere... har det føltes som i hvert fald.

1682 It is possible there where we are weakest in reality... we have had some cooperation with Danish Cyclist
1683 Federation locally... it has been one of our few opponents... it has felt like at any rate.

1684 I: Det skal jeg lige have igen.

1685 R: Modspillere... den lokale afdeling af Dansk Cyklistforbund... hvorimod hovedkontoret i København har
1686 givet rigtig rigtig konstruktiv feedback på vores handlingsplan og sådan noget hvor lokalafdelingen var
1687 meget mere aggressiv i sin formulering i hvert fald fordi det var sådan mere take-it-or-leave-it-vi-har-de-
1688 vise-sten-agtigt sådan kom-til-kamp (latter) hvor at det var mere sådan hovedkontoret kom med: Vi tror
1689 faktisk godt på hvis I kan den her handlingsplan så kan I nå langt – så kan I godt sætte barren højere med
1690 hvor mange flere cyklister I får fordi det er en handlingsplan som vil flytte noget ja. Og det var konstruktivt
1691 synes jeg og hvor vi også fik hævet vores målsætning til noget mere så vi kom til at ligge med en
1692 målsætning lidt mere i nærheden af de byer hvor der cykles allermost.

1693 ... aggressive in their formulation at any rate because it was more take-it-or-leave-it-we-have-got-the-
1694 wisdom-alike like come-to-fight (laughter)... From the headquarters it was: We actually think that if you can
1695 do this action plan then you can go far – then you can put the bar higher on how many more cyclists you
1696 get because it is an action plan which will move something yes. And that was constructive I think and where
1697 we also got our goal a little more near the cities where people cycle most of all.

1698 I: Jeg har bare ikke helt forstået hvor meget samarbejde I så har med de forskellige?

1699 R: Jamen de forskellige... når du siger referencegruppe, hvad tænker du så fordi...

1700 I: Det er igen noget jeg har læst i forbindelse med Nordiske Cykelbyer at der var nogle der var trætte af at
1701 de ikke havde tid til at bruge dem noget mere fordi der var en stor interesse men det kan være det ikke har
1702 været tilfældet hos jer fordi I har samarbejdet når der var nogle der ville samarbejde.

1703 R: Ja det er det vi har egentlig.

1704 I: Og det er derfor det er gået godt.

1705 R: Ja det kan man sige... vi har ikke været ude sådan og søge nogle til en referencegruppe af forskellige
1706 interessenter der kunne være... altså, den øvelse har vi ikke lavet hos os men vi har samarbejdet med alle
1707 der har ytret at de ville et eller andet.

1708 We have not been out searching some for a reference group... that exercise we have not done here but we
1709 have cooperated with everyone who has expressed that they would something.

1710 I: Så I har sådan set ikke haft en referencegruppe.

1711 R: Nej.

1712 I: Det har været det som nu...

1713 R: Ja dem der har ytret sig om cykling de har egentlig samarbejdet med os...

1714 I: Nå det var fint jeg fik det at vide for sådan var det ikke helt beskrevet... der har nok været stor forskel.

1715 R: Det tror jeg og det med referencegrupper... altså, jeg har jo været i Randers Kommune i ret mange år og
1716 for mange år siden der var det sådan at... før kommunesammenlægningen der var det sådan at vi havde et
1717 trafikudvalg eller trafikråd vil man nok kalde det i dag for det var et rådgivende organ hvor bl.a. også Dansk
1718 Cyklistforbund sad men også kollektiv trafik, Danske Fragtmænd og alle mulige aktører på kørebanen... eller

1719 på vejene... de var til det her møde men ved kommunesammenlægningen så valgte man altså fra ledelsens
 1720 side at sige at det ønsker man ikke at fortsætte med og have det råd så derfor har vi heller ikke nedsat det
 1721 igen i forbindelse med cykling.

1722 I: Nej det skal bare være det der virker og ikke mere end det.

1723 R: Ja.

1724 I: Hvad med Dansk Cyklistforbund i København... hvor tit kommunikerer I med dem?

1725 R: Jamen det gør vi jo fordi vi er med i et cykelnetværk som nu er kommet til at hedde Det faglige cykelråd
 1726 tror jeg ja det kommer det til at skifte navn til 1. januar... der sidder cyklistforbundet med – hovedkontoret
 1727 – vi mødes to-tre gange om året. Så sidder de også med – cyklistforbundet – det er så nogle andre personer
 1728 derfra der sidder med i Cykelambassaden som... jeg ved ikke om du kender det... deres formål er og

1729 We are part of a cycle network which now has been named The Professional Cycle Council (Det faglige
 1730 cykelråd in Danish) I think yes it has the new name 1. January... there sits the cyclist federation – the
 1731 headquarter – we meet two-three times a year. And they are also part of – the cyclist federation – it is
 1732 some other persons there from who are part of The Cycle Embassy (Cykelambassaden in Danish).

1733 udbrede cykling også udenfor landets grænser så der sidder i modsætning til det nationale cykelråd så er
 1734 der også private virksomheder med i det her og rådgivende ingeniører og sådan noget.

1735 I: Og hvor meget bruger I...

1736 R: Lokalfdelingen vil gerne have nogle møder med os når der er noget relevant og det har jeg så... jeg skal
 1737 have et her den 19. [?]

1738 The local department will like some meeting with us when there is some relevant and that I have... I must
 1739 have one on 19.

1740 I: Ja jeg vil også gerne spørge til medierne men det er en lang historie... tiden den er bare ved at løbe fra
 1741 os... jeg ved ikke om du sådan kort kan...

1742 R: Ja men jeg har været inde på det flere gange med medierne... vi går selvfølgelig både efter
 1743 landsdækkende og lokale medier og gerne TV-mediet og der har de ved TV2 Østjylland... der har de noget
 1744 der hedder De tre korte og der er det lykkedes rigtig mange gange med at komme ind med en af de korte
 1745 nyheder.

1746 We of course strive for both nation wide and gladly TV-media and there they have at TV2 Jutland East...
 1747 there they have something called The three short and there it is succeeded really many times to go in with
 1748 one of the short news.

1749 I: Hvordan og af hvem møder I kritik?

1750 R: Jamen det gør vi jo over huller i stierne og dårlig snerydning om vinteren og sådan nogle ting så jo der
 1751 kommer kritik og der kommer selvfølgelig også den kritiske vinkel når man bliver Årets Cykelkommune...
 1752 det var vi så forberedte på fordi det har man også oplevet i andre der er blevet kåret som Årets Cykelby

1753 eller -kommune at jamen så er der jo ikke noget der kan være dårligt hvis man kan blive det... og
 1754 selvfølgelig kan der det fordi det er jo ikke årsagen til man er blevet det så det har vi brugt megen energi på
 1755 også at fortælle at det er ikke fordi der ikke er noget der kan blive bedre i Randers – nærmest tværtimod
 1756 selvfølgelig er der noget der kan blive bedre men det er på trods af at der er huller i stierne at folk de cykler
 1757 altså faktisk alligevel... det skal ikke være en undskyldning for ikke at cykle.

1758 I: Hvis jeg får brug for at snakke med én som ligesom har den kritiske vinkel... det kunne være en politiker
 1759 eller det kunne være en fra den private sektor eller... kunne der så være...

1760 R: Jamen jeg tror at vores lokalafdeling af Dansk Cyklistforbund de er vældig kritiske (latter) hvis jeg skal...
 1761 fordi ellers så er det mere enkeltpersoner der skriver ind til os via enten... og dem har jeg sådan set ikke
 1762 rigtig navnene på... jeg kan gå tilbage i vores korrespondance men der er ikke nogle frem for nogle andre
 1763 kan man sige.

1764 I: Skal vi også lige sætte navn på hvem er egentlig de meget vigtige personer... det opfattede jeg som om da
 1765 jeg snakkede med Lars Bo... eller kalder I ham Lars?

1766 R: Lars Bo ja.

1767 I: Ja at han egentlig har været en god start... at han har skrevet elcyklerne ind i klimaplanen... det var bare
 1768 min opfattelse at... og så har I fået opgaven og det har bare fungeret rigtig godt og en politiker... der er en
 1769 politiker i udvalget der er meget engageret...

1770 R: Ja Jens Peter Hansen.

1771 I: Ja og I er så tre der arbejder med det og kommunikations... du lige har været inde på...

1772 R: Ja hun er en af de tre.

1773 I: Okay er vi ved og være inde på de sådan helt centrale personer der...

1774 R: Ja

1775 I: Eller er der flere du vil putte...

1776 R: Jamen altså, der er jo masser der gør en forskel indenfor cyklisme... det er rigtig svært og nævne alle...
 1777 der kan være ham der altid står for Vi cykler på arbejde internt ikke også og at der er ledelsesopbakning til
 1778 at selvfølgelig deltager vi i det... jamen der er så mange som gør en lille forskel ikke også... der er en der står
 1779 for vores cykler... vi har firmacykler... vi har elfirmacykler... det er heller ikke mig... altså, det er bredt ud på
 1780 så mange forskellige så det ikke er afhængigt af én person og det er grunden til at det er forankret så godt
 1781 at det tænkes ind også hos andre end lige de tre mennesker der arbejder allermest med det.

1782 It is embedded so good that it is thought of by others than just the three people who most of all works with
 1783 it.

1784 I: Ja. Hvordan kan Årets Cykelkommune-succes som er en unik styrke og bykonkurrenceparameter...
 1785 hvordan kan den udnyttes som strategi så der smedes mens jernet er varmt evt. i næste planstrategi eller...

1786 R: Jamen vi har jo allerede kørt det ind i kommuneplanen og vores politikere med Jens Peter Hansen er jo
1787 rigtig meget fremme i skoene også og vil gerne have en ny prioriteringsliste... en ny handlingsplan næste år

1788 Our politicians with Jens Peter Hansen are really full of initiative also and will like to have a new list of
1789 priorities... a new action plan...

1790 så der arbejdes rigtig meget med cykling også på den front.

1791 I: Ja kunne det komme i planstrategien... ser du det sådan at der kunne blive en plan-, bæredygtigheds- og
1792 cykelbystrategi næste gang eller hvordan... vil der blive reageret på...

1793 R: Jamen hvad tænker du når du siger...

1794 I: Jeg tænker at man tit laver plan- og bæredygtighedsstrategier... man kobler de to ting... kan man få
1795 cykeltrafikken løftet rigtig højt op på det plan nu man står med den her kåring og...

1796 R: Jamen det har vi jo allerede i vores handlingsplan... det er allerede beskrevet at det er også for CO2-
1797 udslippet og det handler om de korte ture internt i kommunen... det er det vi går efter især og det g'ør en
1798 forskel for trængsel og CO2.

1799 I: Du ser ikke planstrategidokumentet som...

1800 R: Jeg ser ikke det som det væsentligste... selvfølgelig er det et grundlag og det skal være i orden men jeg
1801 ser mere at hvis vi ikke laver noget medie omkring det hele tiden og igen så når vi ikke det der så er det
1802 bare ord der står i en planstrategi.

1803 If we do not make some media all the time and again then we will not reach it then it is only words in a
1804 planning strategy.

1805 I: Hvordan sikres en fremtidig stigende højprioritering af Randers Cykelbyprojekter?

1806 R: Jamen det sikres politisk.

1807 I: Og igen alle jeres historier.

1808 R: Ja det er selvfølgelig medvirkende til at vi står rigtig stærkt men pengene skal også kunne findes til det og
1809 det sker rent politisk.

1810 I: Er der noget jeg ikke har spurgt om som du ønsker at gøre opmærksom på?

1811 R: Det tror jeg ikke.

1812 I: Må jeg om nødvendigt ringe og stille spørgsmål hvis det bliver nødvendigt?

1813 R: Ja det må du gerne.

1814 I: Jeg skal sige tusind tak.

1815 R: Ja velbekom'

1816 ... Vi går i kommunikation og hilser på Britt, der bl.a. nævner betydningen af trends og økonomisk krise.

1817 Britt mentions the significance of trends and economic crisis.

1818 **Interview med sundhedskoordinator Jesper Jakobsen, Sundhed**

1819 In English health coordinator from Health

1820 Dato: Tirsdag d. 10. december 2013

1821 Sted: Randers Sundhedscenter, Biografgade 3

1822 Respondent (R)

1823 Interviewer (I)

1824 R: [Må afbrydes for at få indledt og godkendt brug af diktafon]

1825 I: ... og så skal jeg høre om du har nogle spørgsmål?

1826 R: Nej [ikke lige nu her?]

1827 I: For en god ordens skyld skal jeg først bede om navn, stilling og uddannelsesmæssige baggrund.

1828 R: Ja. Jeg er sundhedskoordinator, sidder i sundhedsteamet som er en del af den sundhedsfremmende
1829 enhed i Randers Kommune. Jeg hedder Jesper Jakobsen og jeg er uddannet akademiøkonom med suppleret
1830 efteruddannelse kan man sige indenfor sundhedsområdet med en pædagogisk diplomuddannelse.

1831 I: Okay kan du bruge det i din stilling...

1832 R: Ja det kan jeg... det er jo meget... kan man sige... det felt vi arbejder med er meget bredt... hvordan får vi
1833 sundhed ind i kommunen og der er mange veje ind og der er mange perspektiver i det så på den måde giver
1834 det god mening og bruge det jeg har.

1835 I: Godt. Du skal også have lov at tale ud... jeg måtte afbryde dig lige før.

1836 R: Det er rigtigt ja... jamen vi som sundhedsafdeling har jo også været involveret i det her cykelprojekt fordi
1837 jamen lige så snart vi snakker noget omkring cykling ja så får vi jo store ører i sundhedsafdelingen fordi jo
1838 flere vi får til at cykle jamen det fremmer sundheden i Randers Kommune så på den måde er vi selvfølgelig
1839 meget opmærksomme på mulige samarbejdspartnere både i kommunalt internt men selvfølgelig også ved
1840 private aktører hvor vi kan se jamen det er gavnligt for borgerne i Randers Kommune. I den forbindelse
1841 med at Randers Cykelby... at den forvaltning fik nogle penge hjem til at kunne arbejde med det... jamen så
1842 er vi jo i en dialog løbende med forskellige samarbejdspartnere og siger: Hvordan kan vi være med til at
1843 styrke det her... og

1844 *... as soon as we talk about cycling we get big ears in the Health Department because the more people we*
1845 *have cycling well the more health in Randers Municipality so in that way we are of course very aware of*
1846 *possible cooperation partners both in the municipality in-house but of course also by private actors when we*
1847 *can see well it is beneficial to the citizens in Randers Municipality. In connection with Randers Cycling City...*
1848 *that the other management became some money so that they could work with it... well then we are in a*
1849 *continuing dialog with different cooperation partners and say: How can we help strengthen this...*

1850 noget af det som jeg sidder meget med det er sundhed for børn og unge og det skal ikke være nogen
1851 hemmelighed i vores politik er der stor fokus på målgruppen hvor fysisk aktivitet også er et stort
1852 omdrejningspunkt og der passer det meget godt med fokus på cyklister i Randers Kommune. Det vi gerne
1853 vil det er at vi selvfølgelig gerne vil ind og skabe de gode vaner ved børn og unge... have nogle
1854 medarbejdere i daginstitutioner og skoler som er nogle rollemodeller som inspirerer til, at i det her tilfælde
1855 børn får nogle gode oplevelser på cyklen, lærer det tidligt så den her nye verden der åbner sig i forhold til
1856 det på en god legende måde hvor de prøver sig selv af hvor der er smil på læben og i den forbindelse så... i
1857 dialog med Birgit Berggrein og Teknik og Miljø Forvaltningen... blev vi enige om temaet lad os styrke
1858 læreres og pædagogers/pædagogmedhjælperes kompetencer og forudsætning for at sætte nogle cykellege
1859 i gang... for at sætte fokus på det... primært selvfølgelig i forhold til de børn/elever de er berørt med men
1860 sekundært i forhold til de forældre som der er tæt på de her børn. Og det har vi gjort ved at afholde to
1861 kursusdage hvor lærer og pædagoger kunne melde sig til... typisk lærer fra indskolingen men ellers
1862 pædagoger og pædagogmedhjælper fra daginstitutioner. Og det første år blev der også indkøbt løbecykler
1863 som daginstitutionerne fik ud... først havde de dem på skift... efter året blev de så delt ud til de forskellige
1864 institutioner.

1865 Something I am working very much on is health for children and young people and it must not be a secret in
1866 our politic there is a great focus on the gain group where physical activity is a great centre of rotation too
1867 and there it fits very good with focus on cyclists in Randers Municipality. What we want is that we of course
1868 will like to go in and create good habits for children and young people... have some employees in daycares
1869 and schools which are some role models who inspires to in this case children get some good experiences on
1870 the bike, learn it early so this new world which opens in correlation with it in a good playing way where
1871 they test themselves where there is smile on the face and in that connection also... in dialog with Birgit
1872 Berggrein and the Technics and Environment Management... we agreed on the theme let us strengthen the
1873 competences of the school and daycare teachers/assistants and their preconditions for using bikes when
1874 playing ('cykellege' in Danish)... for bringing focus into it... primarily of course in correlation with the
1875 children/pupils they are together with but secondary in correlation with the parents who are close to these
1876 children. And that we have done by conducting two seminar days for which school and daycare
1877 teachers/assistants could register... typically teachers from introductory period but else teachers and
1878 assistants from daycares.

1879 I: Var der ingen der havde løbecykler i forvejen?

1880 R: Der var nogle der havde men mange trængte til at få suppleret op eller dem de havde... altså, var så
1881 slidte efterhånden ikke... jo mere de satte fokus på det jo større blev behovet for at have dem. Nogle
1882 institutioner har efterfølgende valgt jamen så en gang om ugen er vi ude og lave nogle af de her cykellege
1883 hvor man... samtidig med du leger med sæbebobler eller hvad det nu kunne være ikke... udfordrer sig selv
1884 og sin balance på cyklen... så på den måde vil vi gerne bidrage... skabe de gode vaner... sætte fokus på at
1885 cykle og så forhåbentlig ja gøre at man egentlig har lyst til at fortsætte med at cykle hele vejen op.

1886 I: Og hvad så forældrene som de sekundære?

1887 R: Jamen forældrene er jo også vældig positive i forhold til det... dels vil de selvfølgelig gerne det bedste for
1888 deres børn... at de lærer at cykle... men også denne her opfordring til at... som nogle institutioner også...
1889 dels er blevet inspireret til men også selv har taget initiativ til at lave nogle arrangementer og events hvor vi

1890 laver nogle cykelture... nogle institutioner har jo cykler som man kan låne som familie... christianiacyklen
 1891 man kan låne... tage med hjem og prøve en uge hvis man skal på tur et eller andet og siger: Nej der cykler vi
 1892 og hvis ikke børnene er store nok til at cykle selv jamen så kan de hoppe op i vognen og så cykle afsted.

1893 *The parents, you see, are also very positive in correlation with it... partly they will of course the best for their*
 1894 *children... that they learn to cycle... but also this request for... as some institutions also... partly have been*
 1895 *inspired to but also have taken initiative to themselves to make some arrangements and events where we*
 1896 *make some cycle rides... some institutions have bikes which are possible for the families to borrow, you see...*
 1897 *the Christiania bike to borrow... take with home and try a week if going on a trip somewhere and say: No*
 1898 *there we cycle and if the children are not big enough for cycling themselves well then they can jump in the*
 1899 *wagon and then cycle along.*

1900 I: Hvem har stillet det til rådighed?

1901 R: Det har... det er jeg faktisk ret... uden at jeg ved det præcis men jeg er sikker på at det er nogle penge der
 1902 er bevilliget ovre ved Teknik og Miljø der hvor dem der er tovholder på cykelbyprojektet.

1903 I: Godt. Det lyder helt som om at du kunne finde på at være opsøgende... altså, hvis du har en [projekt?]idé
 1904 så kontakter du dem dernede eller...

1905 R: Det kan jeg sagtens... altså, det... hvis jeg... i forbindelse med det her omkring cyklisme, bedre vilkår...
 1906 jamen hvis jeg har nogle idéer så er det selvfølgelig med at være opsøgende i forhold til at skabe en
 1907 samarbejdsrelation fordi jamen er vi flere om opgaven så kan vi bedre løfte den opgave der er... jeg kan
 1908 ikke løfte den isoleret set fra den stol jeg sidder på... jeg kan komme med indspark og idéer til hvordan man
 1909 kan arbejde med det men jeg skal have nogle andre aktører med også for den økonomiske del af det er jo
 1910 selvfølgelig også en væsentlig faktor i forhold til det her så det handler meget om hvordan vi i samspil med
 1911 Teknik og Miljø kan skabe nogle gode forhold for at cykle og det er selvfølgelig tit i dialog med en skole...

1912 ... in connection with this about bicycling, better conditions... well *if I have some ideas then I am of course*
 1913 *outreaching in correlation with creating a cooperation relation because well are we more then we can*
 1914 *better lift the task there is... taken in isolation I can not lift it from the chair I am sitting on... I put forward*
 1915 *ideas on how to work on it but I must have more actors with me also since the economic part of it is of*
 1916 *course also a substantial factor in correlation with this so it is about how we in cooperation with Technics*
 1917 *and Environment can create some conditions which are good for cycling and it is of course often in dialog*
 1918 *with a school...*

1919 ja, hvordan kan de skabe et sundhedsfremmende miljø jamen det kan jo også være at have en cykelpolitik
 1920 der siger: Når nu at eleverne sikkerhedsmæssigt kan færdes fornuftigt rundt jamen skal man ud og væk fra

1921 Yes how can they create a health promoting environment well it can also be to have a cycle politic, you see,
 1922 w

1923 skolen... ud og besøge en virksomhed eller andet jamen så hedder det måske fra 6. klasse og opefter og
 1924 indenfor en radius af 5 km så har man en cykelpolitik om at man cykler. Det kræver så at eleverne kán cykle
 1925 i princippet ikke og det er jo der... hvad er det så for nogle understøttende ting vi kan have sat i værk
 1926 tidligere som gør at eleverne kan cykle og det kan størsteparten naturligvis i 6. klasse men hvordan færdes

1927 man ude i trafikken... det er jo også et andet spørgsmål og der... altså, udviklingen... tendensen i samfundet
1928 er jo... der går måske længere tid inden man lærer at cykle... der er nogle som ikke gør det særlig ofte men
1929 hvordan kan man så som skole understøtte nogle af de ting her og der sidder jeg med ved bordet og er med
1930 til at være en spilfordeler i forhold til at få det hele til at lykkes med det her.

1931 I: Kan du fortælle noget om eventsene du har været med i sådan lige fra du kom med... hvornår var det
1932 egentlig?

1933 R: Ja... jamen det har vi typisk haft i maj-juni måned når vejret er bedst til det kan man sige.

1934 I: Og hvornår begyndte du at komme med... det var noget med at Gitte hun sagde: I skal bruge Jesper... og
1935 så...

1936 R: Ja det er rigtigt ja... jamen det gjorde vi... det er jo snart efterhånden to år siden vi kom med første gang
1937 hvor vi startede dialogen om det ikke kunne være en god idé... det har været foråret '12... starten af
1938 foråret... januar-februar måned hvor vi lavede de indledende øvelser... kunne det ikke være en idé og
1939 fremme de miljøer hvor børn færdes... og i den forbindelse har jeg kan man sige en indgangsvinkel til
1940 institutioner og skoler... og strikkede de her inspirationsdage sammen hvor vi så sætter en dato maj-juni

1941 It is soon over time two years ago, you see, since we were involved first time where we started the dialog
1942 on whether it could not be a good idea... it has been the spring '12... the beginning of the spring... January-
1943 February month where we made the introductory exercises... could it not be an idea to promote the
1944 environments where children are... and in that connection I have, one can say, an angle of incidence to
1945 institutions and schools...

1946 måned... typisk i samarbejde med skole hvor vi kan låne deres børnehaveklasseelever som medier... og
1947 selve eventen består af seks timer hvor vi først indledningsvis snakker lidt teori... hvorfor cykle... alle de
1948 gode både sundhedsmæssige effekter og trivselselementer der ligger i at man kan cykle... så går vi ud og er
1949 ret praktiske i første runde hvor de pædagoger og lærer som er med på events eller det her kursus selv
1950 prøver det på eget krop og bliver udfordret med forskellige cykellege og efterfølgende snakkes der lidt teori
1951 igen og den sidste halvdel kommer nogle af de her elever fra skolen af hvor man så kan sige prøver legene
1952 af i praksis for den virkelige målgruppe og på baggrund at det går man ind og evaluerer og samler op på...
1953 altså, hvad fik man ud af det... blev man inspireret i forhold til cykellege og hvordan greb kan man sige
1954 målgruppen de her lege an i forhold til de mål man sætter sig op på at det skal være... fremme deres
1955 motoriske udvikling... altså, balance... deres evne til at starte og stoppe... deres lyst til at cykle... altså,
1956 glæden skal være med i det.

1957 I: Det er så to sæsoner du har været med i det.

1958 R: Yes det er det ja.

1959 I: Og på hvor mange skoler og institutioner?

1960 R: Jamen der har været... uha ja... det er jo et åbent kan man sige... vi finder et sted hvor vi kan være og så
1961 inviterer vi bredt ud... og der har både været repræsentanter fra daginstitutioner og skoler også fordi
1962 sundhed fylder meget både kan man sige på dagtilbudsområdet i daginstitutioner og på skoleområdet så
1963 det er noget man er meget opmærksomme på... vi vil gerne have flere med og egentlig måske gerne udvide

1964 det... i stedet for at det kun er én fra en institution eller én fra den enkelte skole kunne vi godt have et
 1965 ønske om og sige jamen kan man afholde det kun på skolen så alle de medarbejderne fra indskolingen fx får
 1966 den samme viden omkring det her... og første år var det ikke så mange med... der var flere med år to og fra

1967 It is an open, you see, one can say... we find a place where we can be and then we invite people to come...
 1968 and there has been both representatives from daycares and schools also because health is a great focus
 1969 both, one can say, in the care provision field in daycares and I in the school field so it is something there is a
 1970 great attention on... we will like to have more participants and in fact maybe expand it... instead of it is only
 1971 one from an institution or one from the single school we could have a wish conducting it only at the school
 1972 so all the employees from the introductory period e.g. get the same knowledge about this...

1973 flere forskellige institutioner og skoler og det kan der være flere årsager til... der har været nogen
 1974 omorganisering i kommunen... der var lockoutperiode i sidste skoleår som har bremset nogle ting men
 1975 tendensen er at der er stor fokus på det og man gerne vil og det er ret spredt og nu begynder ringene at
 1976 sprede sig lidt i vandene fordi nu hører man om andre der har været afsted og så begynder efterspørgslen
 1977 at komme.

1978 The tendency is that there is great focus on it and people want it and it is fairly spread and now people hear
 1979 about others who have been to it and then begins the demand to come.

1980 I: Godt. Hvis vi går til noget med de dokumenter der ligger om cykel... der er tre strategidokumenter:
 1981 Cykelregnskab, cykelstrategi og cykelhandlingsplan... hvordan vil du vurdere det... altså, metoden med at
 1982 strategisk gøre det på den måde?

1983 R: Jamen jeg synes jo det er vigtigt at man får det op på et niveau hvor man sikrer nogle rammer for at gøre
 1984 det muligt og det er bl.a. at man laver nogle kortlægninger af, hvordan ser det ud omkring mulighederne
 1985 for... altså, cykelstier... hvilke muligheder har man... hvor mange elever cykler til og fra skole... at man får
 1986 lavet de her kortlægninger så man har dokumentation for at vi skal sætte gang i nogle indsatser eller
 1987 bevillige nogle penge i forhold til noget... at man går ind og kigger lidt på jamen kan man lave nogle bilfrie
 1988 zoner omkring en skole som kan være med til at fremme cyklisme og der mener jeg at det er meget vigtigt
 1989 at man får det hevet op og får sat nogle tydeligere rammer i forhold til det så man får dokumenteret alt det
 1990 her arbejde der laves fordi vi kan godt synes noget men hvordan ser det egentlig ud i virkeligheden og der
 1991 er det vigtig dokumentation vi kan have med ind også så vi sikrer det strukturelle niveau... at ja der er en
 1992 plan for udvikling af stisystemet og at det bliver bevilliget ikke mindst.

1993 I think it is important, you see, to get it up on a level where securing some frames to do it possible and it is
 1994 inter alia making some mappings of what it looks like regarding the possibilities for... cycle paths... having
 1995 which possibilities... how many pupils cycle to and from school... making these mappings so having
 1996 documentation for starting some work or allocate some money in correlation with something... looking a
 1997 little at well could there be made some carfree zones around a school which can help promoting bicycling
 1998 and there I mean it is very important to get it up setting some clear frames in correlations with it so
 1999 documenting all this work which is done because we can opine something but how does it look in reality in
 2000 fact and there it is important documentation we can have in also, so we secure the structural level... that
 2001 yes there is a plan for development of the path system and that it will be allocated not at least.

2002

2003 I: Ja oplever du at cykel- og stipolitikken tages i betragtning ved anden planlægning?

2004 R: Set fra mit bord så synes jeg... det er jo klart, det er jo omkostningstungt at skulle etablere cykelstier osv.
2005 i en trængt tid i hvert fald økonomisk set i kommunerne men altså, det jeg oplever det er at der lægges lige
2006 så stille lag på lag i forhold til det... nu bor jeg selv i den by der har været fokus på i den indeværende
2007 periode og der kan jeg da tydeligt se og mærke den fokus der ligger der ude så jo jeg ser det bliver
2008 prioriteret og det er også noget af det vi i vores politik kan man sige er opmærksomme på når vi udtænker
2009 strategier og planer i forhold til sundhedsfremmende miljøer generelt.

2010 What I experience is a quietly build-up in layers in correlation with it... I live in the city which has been in
2011 focus in the present period and there I can clearly see and feel the focus which is out there so yes I see it is
2012 a high priority and it is also something we in our politic, one can say, is aware of when we contrive
2013 strategies and plans in correlation with health promoting environments generally.

2014 I: Men hvordan kan det være at der ikke er nogle med fra skoleafdelingen?

2015 R: Jeg tror at... min umiddelbare tanke er at den ligger meget ved Teknik og Miljø i forhold til etableringen
2016 af det og så tror jeg de siger: Jamen lad sundhedsområdet arbejde med det felt... sådan umiddelbart og så
2017 kan man sige så er det op til os – os det er så Teknik og Miljø og Sundhedsområdet – og få en fornuftig
2018 dialog med skolerne i forhold til hvordan kan man så arbejde med det her cykling, cykellege, blive bedre til
2019 at cykle med henblik på at styrke elevernes sundhed men også deres trivsel generelt.

2020 I: Så der er ingen behov for samarbejde med forvaltningen der?

2021 R: Jo det er der... altså, det er jo klart... jo mere... og det er egentlig meget generelt kan man sige... jo mere
2022 vi kan få dem inddraget de sådan primære aktører og det er jo i det her tilfælde rigtig meget skole og
2023 institutioner... få dem med omkring planlægning af forløbene... måske også ja putte nogle ressourcer i det...
2024 enten timer til noget forberedelse eller noget økonomi jamen det skaber alt andet lige større ejerskab og
2025 det kunne være rigtig fedt at få dem med ind omkring bordet... det har vi ikke vurderet var nødvendigt i det
2026 her projekt men på sigt kunne det sagtens være noget der skulle tænkes ind... også hvis vi ændrer på
2027 måden at gøre det på... hvis vi kun laver tilbud til én skole jamen så vil vi stille nogle krav hvis vi skal
2028 investere noget i det så vil vi stille nogle krav til at skolerne skal investere noget i det og det tror jeg... på
2029 den måde tror jeg at vi højner kvaliteten og får sat øges fokus på det og får involveret måske flere
2030 medarbejdere, flere elever og gøre forældre endnu mere opmærksomme på betydningen af at...
2031 vigtigheden af at børn bliver gode cyklister både ud fra det sundhedsmæssige perspektiv men også noget
2032 omkring altså, trivsel, sikkerhedsmæssige... den personlig udvikling... at man kan begå sig på fornuftig vis.

2033 *The more we can involve the so primary actors and it is in this instance real much school and institutions,*
2034 *you see... have them with regarding planning of the courses... maybe also yes put some resources in it...*
2035 *either hours for some preparation or some economy well that, despite everything, creates greater*
2036 *ownership and it could be really great to get them in around the table... we have not assessed it being*
2037 *necessary in this project but in the long term it could easily be something that should be included also if we*
2038 *change the way we do it... if we only make offer to one school well then we will make some demands if we*
2039 *are going to invest in it then we will make some demands for that the schools are going to invest in it and*
2040 *that I think... in that way I think that we increase the quality and the focus and involve maybe more*
2041 *employees, more pupils and make the parents even more aware of the importance of that children become*

2042 *good cyclists both from a health perspective but also regarding well-being... security... personal*
 2043 *development... being able to get on in the world in a common sense way.*

2044 I: Ja. Hvordan laves et interessant beslutningsgrundlæg der får nogle til at føle ejerskab?

2045 R: Det gør det ved og lave et stort benarbejde og banke på nogle døre... gerne noget lobbyarbejde... få
 2046 involveret de aktører der skal være med i det her... jeg kan nemt komme fra sundhedsafdelingen og sige:
 2047 Jamen prøv og hør her skoler jeg har et skidegodt tilbud til jer... hvis ikke lige de kan se sammenhængen ind
 2048 i den kerneopgave de løfter så kan det godt være jeg synes det er en god idé men så er det jo sådan lidt set
 2049 ud fra et... måske fra et sundhedsmæssigt perspektiv men det der er vigtig at sige, hvordan går det hånd i
 2050 hånd med den kerneopgave de har og det er noget af det man måske i en større grad fremadrettet skal
 2051 være opmærksom på i forhold til det her... vi er sådan egentlig meget opmærksomme på det i forhold til
 2052 nogle andre indsatser men det vurderer vi det her... det er ikke så stort at vi bruger så megen energi på
 2053 det... det forsøger vi at gøre på andre projekter.

2054 *Make a great footwork and knock on some doors... gladly some lobbying... involve the actors who must be*
 2055 *part of this... I can easily come from the health department and say: Well try and listen here schools I have a*
 2056 *bloody good offer for you... if not they just can see the coherence into the principal part of their work then it*
 2057 *may well be that I think it is a good idea but then it so a little seen from a... maybe a health perspective but*
 2058 *what is important to say is how it goes hand in hand with the principal part of their work and forward-*
 2059 *looking it is something maybe having to be aware of in a greater extent in correlation with this... we are so*
 2060 *in fact very aware of it in correlation with some other work but we consider in this... it is not so big that we*
 2061 *use so much energy on it... we try to do that on other projects.*

2062 I: Så skriver jeg: Er strategiformuleringerne bevidst holdningsbearbejdende... nu har du så ikke været med
 2063 da de skrev politikken men alligevel når du er med i sådan nogle kampagner... events og... hvad tænker du
 2064 om det?

2065 R: Jeg er ikke sikker på at selve cykelpolitikken... sti- og cykelpolitikken har haft den store effekt i forhold til
 2066 den generelle borger i kommunen... jo muligvis i de udvalgte områder hvor der har været fokus på det har
 2067 man haft kendskab til det... har nogle haft kendskab til det... ellers tror jeg lidt den drukner i mængden af
 2068 politikker af indsatsområder og det kan der være flere årsager til... enten at det ikke er blæst stort nok op...
 2069 at der ikke er nok midler til at gå ind og arbejde med det. Omvendt kan man sige jamen de handlinger som
 2070 der er i halen af den politik der ligger er jo noget af det borgerne de mærker men det er ikke noget de
 2071 tænker i forlængelse af en eller anden politik... det er noget de tænker nå jamen kommunen har penge til
 2072 at udvikle stisystemet, bedre forhold for cyklisterne... og så er det det.

2073 I: Men hvad med politikerne?

2074 R: Jo men hvilket er... det er der slet ingen tvivl om... spørgsmålet er de prioriteringer der ligger i kommunal
 2075 kontekst i øjeblikket... og der tror jeg mange kommuner skal spare og der er et af stederne... der vægter
 2076 man ikke det her som så høj en prioritet frem for nogle andre ting men det står for egen regning og det er
 2077 klart nogle politikere vil nok sige: Det er rigtig vigtigt det her så det skal vi putte nogle kræfter over i... men
 2078 som jeg ser det sådan prioriteringer i øjeblikket af... hvad bruger man økonomi, kræfter på... og der som jeg
 2079 oplever det er det ikke lige det her der står allerøverst på dagsorden i forhold til det.

2080 I: Hvordan kan I bruge kommunikationsafdelingen?

2081 R: Dem kan vi jo bruge rigtig meget til at skabe en synlighed... til at fortælle den gode historie ud til
2082 kommunens borgere... vinkle det på den rigtige måde så man kan sige dels kan vise hvad vi går og laver... i
2083 samarbejde få skabt de gode historier for det skaber også en opmærksomhed på: Nå ja Randers Kommune
2084 er cykelby... der ligger en politik... der er sat nogle handlinger ind på det... en af dem er nogle events med
2085 institutioner og skoler... så på den måde og det er egentlig meget generelt bruger vi rigtig meget
2086 kommunikationsafdelingen til at synliggøre alle de gode ting der bliver lavet for ellers kommer de historier
2087 aldrig ud.

2088 I: Nej okay det er interessant egentlig hvis du vil gå lidt mere i detaljer om hvordan... fordi jeg opfattede det
2089 som om at det var de der... nogle stykker der sidder nede i trafikafdelingen at der havde dét samarbejde
2090 men det har du så også...

2091 R: Det har vi også... det er jo noget vi egentlig har etableret indenfor sundhedsområdet generelt set... altså,
2092 vi skal have den gode historie ud fordi det går måske ind på et eller andet niveau i hvert fald hvis det er
2093 gentagne gange eller en del af en strategi og prikker lidt til folk... nå jamen der er øget fokus på noget
2094 omkring cykellege, bedre forhold for cyklister nå ja måske jeg som borger skal overveje burde jeg tage
2095 cyklen i stedet for. Så al den her opmærksomhed på det kan være med til og skubbe lige så stille på
2096 sundheden i Randers Kommune set fra mit bord af

2097 *We must have the good story out because it maybe gets in at some level, at any rate if it is repeated or a*
2098 *part of a strategy, and prick people a little... well there is increased focus on something about using bikes*
2099 *when playing ('cykellege' in Danish), better conditions for cyclists well yes maybe I as citizen must consider*
2100 *should I take the bike instead. So all this attention to it can help pushing ahead the health in Randers*
2101 *Municipality.*

2102 og det er der vi gerne vil samarbejde med kommunikationsafdelingen eller det kan også være med
2103 radioavisen for så vidt men gerne i gennem... i samarbejde med kommunikationsafdelingen med de vinkler
2104 og de samarbejdspartnere de har udadtil.

2105 It is there we will like to cooperate with the communication department or it can be with the news insofar
2106 but gladly through... in cooperation with the communications department with the angels and the
2107 cooperation partners they have outwardly.

2108 I: Ja hvem er det du samarbejder med der?

2109 R: Jamen det er... dels er det Britt – Majbritt – som sidder dernede ja og som har været meget indover
2110 cykelby her og så har vi her faktisk selv i sundhedsafdelingen en kommunikationsmedarbejder som også
2111 sidder på Laksetorvet men som dækker mange... stort set alt det fra sundhedscentret... de historier der
2112 kommer derfra så hun er også bindeled kan man sige... sidder i kommunikationsafdelingen men laver rigtig
2113 meget for afdelingen heroppe... hun trækkes meget med ind og skaber de historier her og får dem meldt ud
2114 til borgerne.

2115 I: Okay og er der også nogle bestemte journalister I gerne samarbejder med?

2116 R: Nej det er der som sådan ikke... vi bruger jo selvfølgelig bredt dem fra kommunikationsafdelingen og
 2117 trækker på deres kanaler til både den skrivende presse og til TV osv. med mindre vi har nogle tæt på som vi
 2118 ved vi direkte kan tage kontakt til en avis eller en radio eller hvad det nu kunne være for det gør vi også.

2119 We of course broadly use them from the communication department and draw on their canals both for the
 2120 writing press and for TV etc. unless we have some close on who we know we can contact direct for a
 2121 newspaper or a radio or what it could be because we do that too.

2122 I: Er I altid tilfredse med hvordan det bliver fremlagt?

2123 R: Ja stort set synes jeg... ofte hvis det er noget der skal skrives jamen så får vi det til korrektur eller kan nå
 2124 at læse det igennem hvis der lige er noget der er opfattet forkert eller anderledes eller... så vi lige kan rette
 2125 til hvis det er det der skal til... det er fordelene ved vores interne kommunikationsafdeling at vi har en
 2126 tættere dialog... er det en journalist fra en avis eller et fagblad jamen der kan historien godt få en anden
 2127 vinkel end den tiltænkte... den kan vi bedre være med til at styre igennem...

2128 It is the advantage of our internal communication department that we have a closer dialog... is it a
 2129 journalist from a newspaper or a professional paper well there the story can become another angle than
 2130 the intended.

2131 I: Ja I har ikke haft nogle dårlige oplevelser?

2132 R: Nej det har vi ikke.

2133 I: Jeg tænkte også Dansk Cyklistforbund og andre... er det nogle du har...

2134 R: Ikke det helt store... vi skeler selvfølgelig til noget af det materiale og inspiration de har fordi det er jo
 2135 også noget skoler og daginstitutioner kan nyde gavn af... de kampagner de har med Alle børn cykler og
 2136 Arbejdspladsen cykler osv... linker vi selvfølgelig over til fordi det er med til at sætte fokus på cykler og
 2137 cyklisme i kommunen... så på den måde bruger vi kan man sige deres kampagner, materiale og sende ud til

2138 Danish Cyclist Federation and others... is it someone you have...

2139 Not so much... we of course have an eye to some of the material and inspiration they have because it is also
 2140 something schools and daycares can benefit from, you see... the campaigns they have with Every Child
 2141 Cycle and The Workplace Cycle etc.... we of course link to because it is part of having focus on bikes and
 2142 cyclism in the municipality... in that way we use how to say their campaigns, material for sending out...

2143 de forskellige forvaltninger[s?] samarbejdspartnere.

2144 I: Ja du var inde på at sådan noget som cykelpolitik det var der måske ikke nogle der kendte... tror du man
 2145 kan placere... tror du man kan bruge en planstrategi... lad os kalde den plan-, bæredygtigheds- og
 2146 cykelbystrategi?

2147 R: Ja jeg tror i hvert fald at man skal tænke sådan noget omkring cyklisme ind i nogle andre sammenhænge,
 2148 nogle andre politikker... skabe større synlighed i de andre politikker så man får det flettet ind i hinanden så
 2149 det ikke bliver sådan nogle sideløbende politikker der kommer til at stå men at de hænger sammen... få det
 2150 dokumenteret i større grad... den sammenhæng i [den?] så man tager det med ind i nogle af de andre ting

2151 omkring udvikling af lokalområder... af nye arealer med nybyggeri osv... det gør man på et eller andet
 2152 niveau nu men det kan godt være det skal stå endnu skarpere i de planer man har der.

2153 At any rate I think that considering something about cyclism in some other contexts, some other politics...
 2154 create greater visibility in the other politics so intertwining with each other so it will not be some
 2155 concurrently politics but that they go together... increasingly documenting it... the coherence, so taking it
 2156 into some of the other things about development of local areas... of the new areas with new building etc....
 2157 it is now done at some level but it maybe must be sharper in the plans.

2158 I: Men hvordan vil ikke-cyklister reagere hvis man får det så højt op... at nu prioriterer vi cykelbyen så højt,
 2159 at vi måske lavede en overskrift der hed plan-, bæredygtigheds- og cykelbystrategi?

2160 R: Overordnet set... jamen der vil selvfølgelig være nogle der siger: Hvorfor prioriterer I det så meget frem
 2161 for alt muligt andet... det er klart og omvendt så tror jeg også den tid nu hvor der er kolossal meget fokus
 2162 på det omkring sundhed... for nogle er det så meget at det er til at kaste op over... hvorfor al den sundhed...
 2163 hvorfor kan vi ikke bare få lov til at gøre som vi har lyst til... hvorfor skal vi bruge penge på det kan man
 2164 sige... omvendt så tror jeg at størsteparten af kommunens borgere synes at det er vigtigt at sætte fokus på
 2165 at der er de muligheder for at man kan cykle så det er sikkert for børn, unge at færdes ikke mindst når de
 2166 cykler rundt.

2167 I: Okay. Successen Årets Cykelkommune det er jo en unik styrke og bykonkurrenceparameter...

2168 R: Absolut.

2169 I: Hvordan kan det udnyttes som strategi?

2170 R: Jamen der ingen tvivl om set fra mit bord sundhedsområdet gør det at vi står stærkere når vi
 2171 kommunikerer udadtil og siger jamen hvad er det vi har gang i... vi har gang i noget omkring cyklisme...
 2172 eksterne samarbejdspartnere vil få øjnene op og sige jamen okay man rykker allerede nu i Randers
 2173 Kommune det er ikke bare noget man snakker om det lykkes rent faktisk også at føre nogle ting ud i livet...
 2174 så på den måde er det da en konkurrenceparameter... noget man godt kan trykke på når man vil igangsætte
 2175 nye ting fordi vi har vist at vi godt kan løfte noget og blive kåret i det her tilfælde så jeg tænker meget at
 2176 det er en løftestang til og komme endnu højere op.

2177 The success The Cycling Municipality of the Year it is a unique strength and city competition parameter...

2178 Absolutely

2179 How can it be used as strategy?

2180 Well there is no doubt about seen from my table, the health field, it does that we are stronger when we
 2181 communicate outwardly and say well what is it we are doing... we are doing something about cyclism... off-
 2182 site cooperation partners realize it and say well okay already moving forward in Randers Municipality, not
 2183 just talking, actually realizing it... in that way it is a competition parameter... something to emphasize when
 2184 starting new things because we have shown we can elevate something and be chosen in this case I really
 2185 think it is a lever for coming even higher.

2186 I: Ja og når nu du kan sådan være opsøgende og sådan noget skulle det være at smede mens jernet er
2187 varmt og få den med i planstrategiarbejdet og få den løftet der?

2188 R: Det kunne det godt være... det kunne det godt være... noget af det som jeg bruger en del tid på det er jo
2189 som sagt børn og unge og det gælder rigtig meget skoleområdet og jeg kunne da sagtens forestille mig at
2190 man kan trykke på nogle af de ting her i forhold til og sige hvordan er det vi tænker nye områder... hvordan
2191 tænker vi ændringer af eksisterende områder for jeg ser jo gerne flere cykelstier, flere almindelige
2192 stisystemer hvor man kan gå, løbe, bevæge sig på forskellig vis... vi vil gerne trykke på så jo højere op vi kan
2193 få tingene jo bedre fordi det er med til at sikre nogle rammer for det så det... der vil vi gerne trykke med det
2194 vi nu kan trykke på.

2195 Have it into the planning strategy work and elevate it there?

2196 ... Something I am using a lot of time on is children and young people, as I told, and it really regards the
2197 school field and I could easily imagine emphasizing some of these things in correlation with and say how is
2198 it we are thinking new areas... how are we thinking changes of existing areas because I will like to see more
2199 cycle paths, you see, more common path systems where walking, running, move in different ways... we will
2200 like emphasizing so the higher we can get it the better because it is about securing some frames for it... we
2201 will like to emphasize what is possible emphasizing to us.

2202 I: Hvordan vurderer du kombinationen af planstrategi og lokal Agenda 21... er det godt at lave de
2203 kombinationer?

2204 R: Jeg har ikke så mange erfaringer med det som sådan så jeg vil skyde lidt i tågen hvis jeg begynder at
2205 svare på det.

2206 I: Ja hvordan sikres en fremtidig stigende højprioritering af Randers Cykelby-projekter?

2207 R: Jeg tror det er noget man på øverste niveau i kommunalt regi skal sige at det vil vi... at man fra byrådets
2208 side siger at det har høj prioritet og økonomiudvalget går ind og bevilliger den økonomi der skal til for at
2209 udbygge stisystemet eller forbedre forholdene omkring skolerne osv. så man ved jamen der ligger nogle
2210 midler og det er ikke bare at man siger at det vil vi gerne og så skal man finde midlerne et andet sted fordi
2211 så bliver det svært... det skal ind og prioriteres oppefra: det forpligter vi os til at arbejde med og der er
2212 nogle ressourcer i halen af det her... og så må man så forsøge og sige at dem der skal arbejde med i
2213 hverdagen... få dem fodret på gulvet så de bliver bedre til at fremme lysten til at cykle kan man sige... men
2214 så længe det handler om at få stierne på plads eller bedre forholdene... der tror jeg det er vigtigt at man
2215 beslutter det øverst oppe.

2216 As long as it concerns getting the paths in place or improving the conditions... I think it is important deciding
2217 it at the top.

2218 I: Den der havde jeg ikke hørt før... fodre dem på gulvet?

2219 R: Nej det kan egentlig være svær at forstå selvfølgelig... fodre dem på gulvet jamen det kan man sige... og
2220 det er igen set ud fra det her børn-unge-område og sige hvordan fremmer vi lysten til at cykle... om at få
2221 signaleret den her sammenhæng med jamen når du cykler så er du sund... det giver dig nogle
2222 forudsætninger for at klare dig bedre i skolen... for at have en sundere krop selvfølgelig...

2223 I: Du tænker at starte nedefra.

2224 R: Netop at få startet nedefra og det er jo nogle medarbejdere, nogle lærer og pædagoger, som skal være
2225 med til at gå forrest som ikke skal svinge pisker men skal kunne give en gulerod for jamen det er fedt at
2226 cykle så de skal være med til at understøtte alt den her gode ting ved at cykle og tænke det er en pestilens
2227 for dem at skulle ud at cykle og de kører på scooteren ved siden af eleverne de cykler... de signaler er jo helt
2228 forkerte og det er jo de medarbejdere... frontmedarbejdere vi også skal hjælpe på vej i det her... så man kan
2229 sige det er både oppe fra rammerne skal være på plads... det er nede fra så de medarbejdere der er tættest
2230 på skal se de gode ting ved at arbejde med det her.

2231 *... getting started from the ground and it is some employees, you see, some teachers who must take part in*
2232 *leading the way, who must not wave a big stick but must be able to give a carrot because well it is great to*
2233 *cycle so they must take part in supporting all the good things in cycling and not thinking it is a pest for them*
2234 *to cycle and they drive on the scooter next to the pupils cycling... such signals are totally wrong and it is*
2235 *these employees, you see... front employees we must help in this... so it is both from the top the frames must*
2236 *be in place... it is from the ground the employees who are closest to it must see the good things working*
2237 *with this.*

2238 I: Er der andre typer events du er med i?

2239 R: Så er der jo i Randersugen det årlige fjordløb hvor jeg og en kollega var ude og lave nogle tests...
2240 konditest på cykel... sundhedstest generelt kan man sige... hvor vi havde en stand der ude sammen med
2241 Randers Cykelby, hvor man havde mulighed for at komme over og blive konditestet osv... igen noget vi
2242 lavede i samarbejde med Randers Cykelby.

2243 In the Randers week there is the annual fjord race where a colleague and I were out making some tests...
2244 fitness test on bike... health test generally... where we had a stand together with Randers Cycling City...

2245 I: Godt. Er der noget jeg ikke har spurgt om som du ønsker at gøre opmærksom på?

2246 R: Nej jeg tror det var meget passende.

2247 I: Må jeg ringe om nødvendigt hvis jeg får flere spørgsmål?

2248 R: Det må du meget gerne.

2249 ...

2250 **Interview med skov- og landskabsingeniør, Jørgen Mejlsø, Natur**

2251 In English forest and landscape engineer from Nature and Environment

2252 Dato: Onsdag d. 11. december 2013

2253 Sted: Randers Kommune, Laksetorvet

2254 Respondent (R)

2255 Interviewer (I)

2256 I: ... og jeg skal høre om du har nogle spørgsmål inden vi går i gang.

2257 R: Næ

2258 I: Og jeg skal for en god orden s skyld først bede om navn, stilling og uddannelsesmæssige baggrund.

2259 R: Ja jamen jeg hedder Jørgen Mejlsø... hvis du skal have mit fulde navn så løber båndet ud... men jeg er

2260 kendt her for Jørgen Mejlsø og jeg er uddannet skov- og landskabsingeniør og så har jeg så haft erfaring

2261 med det der hedder naturpleje i en menneskealder... så det er sådan baggrunden.

2262 I: Ja godt. Hvordan ser du jeres rolle i forbindelse med cykelbyprojekter?

2263 R: Jamen der er min rolle en lille smule perifer fordi det der er min indgang til det her det er at jeg laver

2264 naturstier... både anlægger dem og vedligeholder dem som en del af naturplejen. Naturpleje det er dels af

2265 passe på naturen men så er det også at give adgang til naturen og der er stianlæg jo en stor del af det men

2266 man skal også lave andre publikumsfaciliteter som bænke og toiletter og alt mulig andet men stier er en del

2267 af det at give adgang til naturen... så når først man så kommer her ind i byen så er jeg ikke så meget med

2268 mere men det er bare det at den sti som går ud i landskabet den skal ligesom starte inde i byen så et eller

2269 andet sted så hænger det jo også fast her inde i byen ja.

2270 ... paths are a part of giving access to nature... so when first coming here in the city I am not so much a part

2271 of it anymore but it is just that the path which goes out in the landscape it must start in the city so at some

2272 place it certainly sticks here in the city yes.

2273 I: Ja og måske grønne kiler.

2274 R: Grønne kiler ja også det.

2275 I: Har du deltaget i cykelbyprojekter siden den der cykel/stiplan eller var det bare der du var med og så har

2276 der ikke været noget siden?

2277 R: Nej jeg deltager ikke så meget i det på den måde men jeg sidder i vores stiplangruppe og har på den

2278 måde en finger med i hvad er det for nogle stier der skal prioriteres i hele Randers Kommune og det drejer

2279 sig meget om hvad er det for nogle stier vi skal have ude i landskaberne og der er én af de ting vi jo gør

2280 I am sitting in our path plan group and am in that way involved in finding out which paths are going to be
 2281 the priorities in all Randers Municipality and it is very much about which paths we are going to have in the
 2282 landscapes.

2283 meget her i Randers Kommune det er at tænke på at vi vil meget gerne have en stiforbindelse der går nord-
 2284 syd i kommunen og vi vil også gerne have en der går øst-vest sådan så vi får nogle forbindelseslinjer så det
 2285 er muligt at... fx så kan man jo i dag cykle fra Horsens og helt op til nord for Randers [nu/by?] og der vil vi
 2286 rigtig gerne have den sidste stump lavet sådan så vi kan komme op til Havndal og til Hadsund for så går den
 2287 videre derfra nordpå og det vil vi rigtig gerne deltage og være en del af og vi har sidste eller forrige år var
 2288 det vist indviet den sti fra Langå til Randers og [faktisk?] den gang jeg var ved amtet... det var jeg her frem
 2289 til amterne blev nedlagt... der var det også mig der lavede den fra Silkeborg til... faktisk til [Laurbjerg?] så
 2290 det har sådan været en del af, hvad skal vi sige, mit liv også at lave de her forbindelsesstier sådan nogle
 2291 langtursstier til cykler og helst i nogle tracerer for sig selv sådan så man kan cykle sammen med lille Peter
 2292 på 3 år så han kan cykle i fred og ro på sådan en jernbane eller en anden... sådan det er så vidt muligt i eget
 2293 trace og ude i naturen så man ikke hele tiden har bilerne i nakken... det er den slags... det er det jeg har
 2294 arbejdet mest med.

2295 *... so it has been a part of... what to say... my life also to make these connection paths... such long-distance-*
 2296 *paths for bikes and preferably in some routing of paths on its own so it is possible cycling together with little*
 2297 *Peter on three years in peace and quiet on such a railway or another... so it is as far as possible in own*
 2298 *routing of a path and in the nature not having the cars at the back of you all the time... it is that kind... it is*
 2299 *what I mostly have been working with.*

2300 I: Nu siger du stigruppe... jeg har faktisk ikke fået at vide hvem der sidder i den gruppe,

2301 R: Der sidder så Birgit Berggrein og jeg og ja så kan jeg faktisk ikke lige nævne flere nu for jeg tror nok der
 2302 har været lidt udskiftning og vi har ikke haft møde for nylig så men jeg er tilknyttet den stigruppe ja.

2303 I: Hvem har siddet med og hvor tit mødes man?

2304 R: Det kan jeg ikke huske... det er simpelthen ved at være længe siden så det...

2305 I: Hvordan vurderer du de tre strategidokumenter: Cykelregnskab, cykelstrategi, cykelhandlingsplan... de
 2306 kom ud af det første cykelbyarbejde... det var det der Nordiske Cykelbyer... er det måden at gøre det på
 2307 eller synes du man skulle gøre det på en anden måde?

2308 R: Jeg kan ikke svare dig på det fordi det er jeg simpelthen ikke nok inde i... altså, jeg ved godt det eksisterer
 2309 men jeg kender det ikke ret godt egentlig.

2310 I: Du var med til at skrive cykel- og stiplanen men ikke cykelpolitikken.

2311 R: Nej jeg har sådan set ikke været med til at skrive... jeg har egentlig bare været... jeg har deltaget fra den
 2312 del der hedder Natur og Miljø... så jeg har egentlig ikke været med til at skrive det... det har andre gjort.

2313 No I have in a way not been helping writing... I have in fact just been... I have participated from the part
 2314 which is called Nature and Environment... so I have in fact not been helping writing... others have done that.

2315 I: Ja det var simpelthen for at få sammenhængen at de har samlet den der gruppe den gang ja var det 2009
2316 eller 2010.

2317 R: Ja jeg kommer ind i det sådan lidt fra siden fordi hvad skal vi sige jeg kommer ikke ind i det som... jeg er
2318 egentlig ikke interesseret i cykler... jeg er interesseret i at give publikum mulighed for at komme ud i
2319 naturen på cykel eller på hest eller på gåben eller kørestol eller hvordan de nu kommer derud... eller
2320 sejlene... det er min indgang til det så når nu du siger cykelstier jamen dem laver vi da en del af men vi
2321 laver også mange vandrestier... vi laver nok flere vandrestier end cykelstier og det er den vej jeg kommer
2322 ind men så for at få det til at hænge sammen sådan så jeg ikke laver nogle stier og så laver vejkontoret
2323 nogle andre så har vi den her lille tværfaglige gruppe hvor vi så mødes og snakker om tingene og
2324 prioriterer... det er mest i forbindelse med når der laves kommuneplan at vi så også lige sidder og siger
2325 jamen hvad er det så... hvilken rækkefølge... hvad skal vi prioritere... ja hvad skal vi foreslå... det er
2326 selvfølgelig ikke os der prioriterer men vi foreslår hvad der skal prioriteres og tit så bliver det jo så også
2327 sådan det bliver.

2328 Mostly it is in connection with making the municipality plan we also just sitting saying well what is it then...
2329 which sequence... what are we going to give priority to... yes what shall we propose... it is of course not us
2330 who fix an order of priority but we propose what to give priority to and often it will be like that you see.

2331 I: Det er lige før at jeg begynder at tro at det er den samme gruppe vi snakker om... altså, en fra Erhverv og
2332 Udvikling Hedda Møller og en fra Sundhed Gitte Engstrup og en fra Fritids Birgitte Strøbeck Pedersen...

2333 R: Ja vi har været sammen ja men det er så længe siden at vi har været sammen så det... jeg kan ikke
2334 engang huske hvornår vi sidst...

2335 I: Hedda siger nok lidt i retningen af det samme som dig... at de har også nogle stier fordi de arbejder med
2336 erhverv... man skal kunne komme hen osv. så måske det er lidt det samme.

2337 R: Ja men vi kommer så fra hvert sit hjørne kan man sige... fra hvert sit faglige område.

2338 I: Nemlig. Tages cykel- og stipolitikken i betragtning ved anden planlægning... det har du været lidt inde på.

2339 R: Ja vi forsøger jo at skabe en sammenhæng i det... netop det at de tiltag harmoniserer med hinanden... vi
2340 forsøger at prioritere det i en større sammenhæng. Og det er også klart at når vi nu laver stiplanlægning
2341 både cykel- og gangsti så vil vi prøve at have så megen sammenhæng i det som muligt... dels vil vi gerne
2342 lave nogle små sløjfer... det er fint nok men der skal så også være sådan så de på en måde er en del af en
2343 større sammenhæng og bl.a. når vi nu skal til og lave... jeg sidder også i gruppen omkring Randers Fjord
2344 Naturpark og der forsøger vi jo at skabe en vandretur rundt om Randers Fjord også over i Norddjurs
2345 Kommune sammen med Norddjurs Kommune hvor vi forsøger også på at lave en vandrerute rundt og en
2346 cykelrute rundt og så vidt muligt så langt væk fra trafik som muligt men det kan ikke helt lade sig gøre at
2347 komme væk fra men sådan at vi kommer til at være i så meget eget trace som muligt med de der stier men
2348 det betyder ikke at der ikke også på de stier bliver lavet sløjfer rundt til nogle byer, fra den ene by til den
2349 anden og kommer nogle ruter ind og blander sig og det er rigtig fint men sådan at man på en eller anden
2350 Yes we try to create a coherency you see... just that the initiatives harmonize with each other... we try to
2351 put the task in order of priority in a larger coherency. And it is also clear that when we make path

2352 planning... both cycle and walking path... then we will try to have so much coherency as possible... partly we
2353 will like to make some small loops... it is okay but it also have to be so that they in a way are a part of a
2354 larger coherency and inter alia when we are now going to make... I also sit in the group about Randers Fjord
2355 Nature Park and there we try to create a walk around Randers Fjord also over to Norddjurs Municipality
2356 together with Norddjurs Municipality where we also try to make a walk route around ánd a cycle route
2357 around and as far as possible as far away from traffic as possible but it cannot completely be done but so
2358 that we are going to be in so much own routing of a path as possible with these paths but it do not mean
2359 that there not on these paths will be made loops around to some cities to, from the one city to the other
2360 and coming some routes in and interfere and it is real fine...

2361 måde kan gå i fred og ro rundt om hele Randers Fjord... man kan også cykle rundt om den... det kan man
2362 ikke i dag... det er en af de ting vi gerne vil skabe gennem det her Randers Fjord Naturpark.

2363 I: Hvordan laves et interessant beslutningsgrundlag der får nogle til at føle ejerskab?

2364 R: Ja den er jo svær... for det første så skal jeg spørge... hvem er det der skal føle ejerskab?

2365 I: Vi kan tage politikerne.

2366 R: Ja hvis det er politikerne så det bedste det er en lokal gruppe der ligesom får fat i en politiker og han
2367 ligesom kan høre at her er der nogle stemmer i det her og hvor han eller hun også kan mærke at der er en
2368 interesse for det og så vil de gå ind og kæmpe for det... det er jo en af de ting der sker engang imellem at så
2369 er der lige pludselig en politiker der bliver kontaktet af en lokal gruppe og så vil man prøve at presse på for
2370 at få nogle stier igennem og det er så der hvor vi så siger jamen de skal så ind og holdes op imod... altså, når
2371 der kommer en politiker og har nogle ønsker om at der skal være en sti her der skal fremmes jamen så må
2372 man sige: Er den vigtigere end den der lå nummer et? Man skal så have den med ind og prioritere og der er
2373 det da klart at hvis der er nok politikere der synes at det her det er en høj prioritet jamen så er de jo vores
2374 arbejdsgivere og så... det er jo dem der bestemmer... så det er klart at hvis de er nok til og sige: Jamen det

2375 ... the best is a local group which reaches a politician and he can hear that here is some votes in this and
2376 where he or she can feel an interest for it and then they will fight for it... it is one of these things which
2377 happens sometimes that suddenly there is a politician who is contacted by a local group and then trying
2378 pressing for some paths... When a politician comes and has some wishes for a path to be promoted well
2379 then it must be said: Is this more important than priority number one? It has to be put in an order of
2380 priority and it is clear that if enough politicians think it is a high priority well then they are our employers
2381 and decide it...

2382 her det skal I... hvis vi får det at vide af vores politikere... [ja jeg kan ikke lide politikere men det må vi jo ikke
2383 sådan ytre lige til den anden ende?...] men hvis man kan mærke at det er en politisk... hvad kan man sige...
2384 at det ligefrem bliver besluttet i byrådet eller i vores udvalg at det her skal prioriteres højt jamen så følger
2385 vi selvfølgelig det... som sagt de er jo vores arbejdsgivere... så det er klart vi agerer på hvad de gør men det
2386 er ikke sådan at hvis der er en politiker der lige sådan synes at jamen den her sti her fra min gård og ned til
2387 den der det er den allervigtigste i verden så er det ikke sikkert han kan overbevise os om det fordi det skal
2388 være mere end for hans egen skyld... det skal være hvis der er et [stort?] stort pres der ude så er det klart at
2389 vi hører efter hvad politikerne siger men vi vurderer også hvad de siger

2390 I: Hvis I har en god plan som I meget gerne vil have gennemført og der ikke sådan umiddelbart lige kan lade
 2391 sig gøre kan man så arbejde på sådan en holdningsbearbejdende måde... kan I formulere jer sådan ret
 2392 strategisk...

2393 R: Jeg vil sige normalt så vil stier blive positivt modtaget rundt om fordi man godt kan lide at der kommer
 2394 noget mere liv ude i områderne men selvfølgelig kan der godt være et eller andet sted hvor stien så skal gå
 2395 hen over en ejendom hvor der er en person der ikke synes det er sjovt og der er det klart at der skal man jo
 2396 vurdere i hvert enkelt tilfælde... er det vigtigt at den sti kommer til at gå her fordi vi kan jo tvinge en sti
 2397 igennem hvis vi vil... det kan kommunen jo gøre men hvis man kommer igennem den af frivillig vej osv. så er
 2398 det jo det nemmeste og det billigste... altså, det koster altid ekstra at slås så hvis vi kan få nogle frivillige
 2399 aftaler og det er vi da lykkedes med hvor vi har holdt nogle... så holder vi sådan et fælles møde for de
 2400 lodsejere der bliver berørt af stien inden vi går i gang og også inden vi fastlægger det endelige forløb for der
 2401 kan være noget vi har overset så den ideelle måde at gøre det på er at man simpelthen går ud så snart vi
 2402 ved at vi vil fra det punkt til det punkt og vi kunne egentlig godt tænke os den skulle gå et eller andet sted i
 2403 nærheden af en eller anden rute og så kalder vi dem sammen der måtte være berørt af det og inviterer til
 2404 det og så må vi høre hvad de siger for det kan godt gøre i den proces at den bliver lagt et andet sted hen...
 2405 det kan sagtens ske. Der er det vigtigt at holde de her møder i så god tid så vi ikke har lagt os alt for fast for
 2406 hvis vi først har fået lagt os for fast så er det svært og så vil de også kunne mærke jamen de kan egentlig
 2407 ikke gøre noget og så kommer der nemt en modstand ud af det... så længe man bare for fat i folk mens de
 2408 godt kan mærke at de er inddraget så er det klart så er det nemmere og...

2409 I: Godt. Hvordan bliver kommunikationsuddannede brugt når I skal...

2410 R: De bliver brugt hver gang vi skal ud og have fat i fx sådan nogle borgergrupper... der kan vi godt bruge
 2411 [dem?] enten... det kommer også an på hvad det er for en opgave vi har... der er forskel på hvor hurtigt vi...
 2412 alt efter hvad det er for en opgave vi er ude i... hvis vi skal ud og lave en eller anden meddelelse til en større
 2413 gruppe mennesker så kan vi godt gå over i kommunikation og sige: Har I en idé til hvordan vi kan gøre det
 2414 her? Altså, hvor vi egentlig kommer næsten før vi over hovedet ved hvad vi vil men alt efter hvad det er for
 2415 en opgave så kan der også være ting hvor vi er rimeligt meget konkrete når vi kommer men der er stor
 2416 forskel på hvordan det er... det kan godt være vi har en helt fast... måske endda... det kan være der er ting
 2417 vi skál overholde at vi skal meddele sådan og sådan jamen så er der ikke så meget at diskutere så skal der
 2418 en pressemeddelelse eller en annoncering ud på et eller andet tidspunkt så og så mange uger før et eller
 2419 andet... det kan være den ene altså, hvor man er meget tvunget... at det skal ske på en bestemt måde og så
 2420 er der ikke så meget i forhold til kommunikationsafdelingen... de kan ikke lave så meget om på det... så kan
 2421 det være at de næsten bare hjælper os med at ekspedere det men der kan også være andre situationer
 2422 hvor vi går ind meget meget tidligt og rådfører os med dem og hører hvordan gør vi overhovedet det her.

2423 I: Hvem er det så I taler med der oppe?

2424 R: I øjeblikket er det ham den første jeg har fat i der hedder Kenneth der er knyttet til os.

2425 I: Ja det er fordi det er interessant at høre om cykelbypersonalet og I andre... om det er de samme og sådan
 2426 hvordan relationerne er.

2427 R: Altså jamen hvis jeg sådan skal være lidt sådan... jeg snakker med dem der sidder der når jeg kommer
 2428 derop.

2429 I: Ja hvor mange er de egentlig?

2430 R: Det ved jeg faktisk ikke... jeg snakker bare med dem: hvem af jer kan lige tage det her? Og det er ikke
2431 sikkert Kenneth han sidder der så bliver det bare en af de andre... jeg synes de er nemme at gå til.

2432 I: Ja de er gode til at kommunikere (latter). Hvordan fremkom den organisering med den her tværfaglige
2433 interne arbejdsgruppe?

2434 R: Det ved jeg faktisk ikke fordi den... jeg tør faktisk ikke sige hvordan den er blevet etableret.

2435 I: Nej det er du ikke den eneste der har sagt.

2436 R: Jeg tror det er sådan... et eller andet sted er det lige før det er selvbestaltet sammenrenderfolk... jeg ved
2437 det ikke... jeg ved faktisk ikke om den sådan er... jeg tror ikke den er officielt nedsat... det tror jeg ikke... den
2438 er blevet dannet men af hvem det kan jeg ikke svare på (latter)

2439 I: Hvordan fremkommer nye samarbejder, hvis... fx I din afdeling... hvis der er nogle der gerne vil med på
2440 den type projekter sådan... hvordan...

2441 R: Det kan ske på mange forskellige måder fordi det kan jo være noget med at nogle i vores ledelse siger at
2442 vi skal have dannet sådan en gruppe... det kan være det ligefrem er helt ovenfra... næsten helt oppe fra
2443 politisk... der danner nogle grupper på tværs... nu fx gruppen omkring Naturpark Randers Fjord... der blev vi
2444 jo peget ud nogle stykker... at vi skulle deltage herfra og fra andre steder så det er en som cheferne har
2445 peget ud og det sker af og til at vi deltager i sådan nogle grupper. Det kan også ske at cheferne peger nogle
2446 ud og så er der nogle andre der mere eller mindre føler sig forbigået så reagerer man jo på det: Hvaa
2447 hvorfor skal jeg ikke være med til det her... det tror jeg egentlig godt jeg...

2448 I: Så kan man ændre på det på den måde.

2449 R: Ja nogle gange i hvert fald eller også får man en forklaring på hvorfor man ikke er taget med... det er også
2450 okay men det sker jo også at der opstår en eller anden situation der gør at der er nogle medarbejdere der
2451 finder sammen på tværs af alle mulige forvaltninger og som så på den måde bare arbejder sammen i en
2452 periode så længe det nu føles naturligt og så falder det fra hinanden igen når ikke det er naturligt mere...
2453 sådan nogle uformelle tværgående opstår og dør igen helt uformelt... det er rigtig fint... altså, hvis jeg nu
2454 fandt ud af sammen med en anden at vi skal vist have en med fra... skal vi ikke prøve at snakke med en
2455 derovre fra... så snakker vi lidt og så løser vi opgaven og så kører vi videre igen hver for sig.

2456 ... it also happens you see that somehow or other situation comes into being which does that some
2457 employees get together across all kinds of managements and in that way just work together in a period as
2458 long as it feels natural and then it breaks apart again when it is not natural anymore... such informal
2459 interdisciplinary comes into being and dies again quite informal... it is real fine... so if I found out together
2460 with another that we probably must have one with us from... Are we not going to try to talk with one from
2461 over there? Then we talks a little and then we do the task and then we go unto our own place.

2462 I: Hvis begge parter kan få noget ud af det så kan jeg da godt se at så er det da bare med...

2463 R: Ja sådan noget foregår tit... at der sådan opstår sådan nogle spontane grupper og så falder det fra
2464 hinanden igen.

2465 I: Ja og så må afdelingslederne måske gå ind og styre det.

2466 R: Næ normalt ikke. Nej ikke normalt. Det sker tit bare på almindeligt [?] niveau at vi bare hvad skal vi sige
2467 løber sammen om et problem som vi ikke ved... vi kender en derovre vi ved der har den og den
2468 kompetence... så går vi over og siger: Hvaa hvad plejer du egentlig at gøre ved det her... hvordan gør vi det
2469 her... vi skal lige have en tredje med... så mødes vi lige og snakker om det og så kan det være det er løst...
2470 det kan også godt være at vi skal snakke sammen en to-tre gange eller sådan noget og så ryger vi fra
2471 hinanden igen og så er det det... og det opstår og dør igen og nogle gange opdager ledelsen det slet ikke så
2472 det...

2473 I: Og andre gange vokser det og bliver til noget.

2474 R: Ja ja og så kan det være at man simpelthen går til chefen og siger: Det her tror jeg... det skal vi vist lige
2475 have lavet til en sådan meget mere... altså, en gruppe der så er nedsat kan man sige... som ikke er så
2476 spontan mere men som er nedsat af cheferne... så vi siger at vi må vist hellere få lavet en ordentlig nedsat
2477 gruppe.

2478 I: Okay det er spændende at høre om.

2479 R: Så det kan opstå både nedefra og oppefra.

2480 Then perhaps simply going to the superior and say that we may probably rather get a proper group sat up.
2481 So it can come into being both from below and above.

2482 I: Ja. Så har jeg nogle spørgsmål til hvordan Dansk Cyklistforbund og medierne bliver brugt... det er så lidt
2483 mere ovre i de der cykel... så det må jeg hellere hoppe over men måske du vil hvordan og af hvem man
2484 møder kritik.

2485 R: Jeg kan da godt fortælle altså vi går jo meget op i og have medierne med... det bruger vi også vores
2486 kommunikationsafdeling til... altså, vi simpelthen når der er nogle ting som er interessante for
2487 offentligheden så vil vi rigtig gerne fortælle om det for der er ikke ret meget ved at lave publikumsfaciliteter
2488 hvis vi laver det i hemmelighed... altså, så er der ligesom ikke rigtig noget ved det... så når vi laver noget for
2489 publikum så skal vi også ud og fortælle om det... og jeg lavede fx nogle stier ude i en fredning herude og der
2490 havde vi tilkaldt hvad skal vi sige alt hvad der kan krybbe og gå og borgmesteren klippede snoren over og
2491 sådan noget så vi får lavet sådan en event ud af det hver gang og det er en måde vi gør det på for
2492 simpelthen at få opmærksomhed på at nu sker der noget nyt her.

2493 I: Nemlig. Møder I kritik fra nogle steder?

2494 R: Ja det gør vi da.

2495 I: Med hensyn til stier... cykelstier?

2496 R: Ja vi møder især kritik i forhold til fx folk der går ude med hund uden snor... så møder vi jo en kritik:
2497 Hvorfor sætter I ikke sådan et skilt op? Når vi så sætter skilt op... Hvorfor sætter I det op? Fordi ja dem der

2498 gerne vil gå med hunden i snor de vil gerne have skiltene op og dem der gerne vil gå med hunden uden snor
 2499 de vil selvfølgelig helst have at det er tilladt at gå med hund uden snor... og der vil hele tiden være nogle
 2500 forskellige... det er det samme med ridning... Hvorfor må vi ikke ride her? ... det er rytterne og alle de andre
 2501 siger: Hvorfor pokker skal de ride her – de ødelægger stien? Så der her vi jo hele tiden... og mountainbikes
 2502 ligesådan... så vi har jo hele tiden nogle grupper der som vi skal prøve og se om vi kan agere så vi... og der
 2503 har vi faktisk gjort nogle steder hvor vi skiller de forskellige brugergrupper ad... altså, hvor man sådan har
 2504 en sti der går sådan lidt rundt i en firkant til rytterne og en anden firkant der så... så krydser de hinanden
 2505 ikke men er egentlig aldrig sammen på den samme strækning... at vi simpelthen separerer dem ryttere og
 2506 så de andre brugere fx og det går vi sådan lidt op i at lave så vi får lavet vores skov- og naturområde på en
 2507 måde så vi egentlig kan tåle et meget stort publikumstryk af mange forskellige brugere men uden at de
 2508 egentlig kommer til at genere hinanden og det er...

2509 I: Det er ikke nemt.

2510 R: Nej og vi har ikke så store skovområder lige omkring Randers... vi har ikke meget skov i det hele taget i
 2511 kommunen så det er en rimelig stor opgave... og rimelig kompliceret opgave og få så mange brugergrupper
 2512 ind og være brugere uden de generer hinanden men vi tager den jo på os og gør det så godt vi kan og nogle
 2513 steder har vi større held end andre... sådan er det jo... der er også nogle naturlige forhold der gør... jamen
 2514 hvis der kun går én bro over Gudenåen ja så skal de jo alle der over... og så kan det godt være svært.'

2515 I: Men hvordan med politikere og privatsektoren?

2516 R: Jamen altså, politikerne de... altså, vores kontakt med politikerne synes jeg egentlig er positiv på den
 2517 måde at jeg synes egentlig, at de kommer når der er en eller anden ting de synes de ikke forstå så kommer
 2518 de og spørger og hvis de synes der er noget vi gør forkert så kommer de og siger det til os og så har vi jo
 2519 enten muligheden for at rette det eller så forklare hvorfor vi gør det som vi gør og det synes jeg egentlig det
 2520 fungerer meget godt. Og privatsektoren... det kommer an på hvad du mener med det... altså, vi har jo et
 2521 godt samarbejde med mange landmænd og sådan noget fordi mange af de stier vi har ligger jo ude i
 2522 nærheden af deres... men selvfølgelig er der også nogle steder hvor de er generet af at folk de smider dåser
 2523 og ting og sager men det er faktisk ikke ret meget... det vi så prøver på det er at prøver at gå ind og være en
 2524 form for service så vi ligesom er dem der får det til at glide... hvis der er en strækning hvor landmanden
 2525 synes det gror altid til den sti heroppe... det er egentlig en sti som [?og landskabet?] har lavet... kommunen
 2526 har egentlig ikke ansvar for den men hvis vi så kan løse problemet ved at komme og slå den sti en to-tre
 2527 gange om året og så har han ikke noget ukrudt der der driller ham... så går vi engang imellem ind og laver
 2528 sådan nogle... hvor vi egentlig laver noget vi ikke har pligt til men som bare får det til at skride og det tror
 2529 jeg er meget værd det der med at de også godt kan mærke at vi kommer egentlig som kommune og vil
 2530 egentlig bare godt have det til at glide uden alt for meget bøvl og så er det tit vi oplever at når så først de
 2531 opdager nå ja men vi vil det jo egentlig godt... jeg kan huske i starten jeg var her i Randers Kommune... det
 2532 er heldigvis sjældent nu jeg hører det fordi nu er de blevet vant til at vi er sådan her men i starten så sagde
 2533 de: Kommer du fra kommunen? – Ja. –Jamen du er sådan helt flink! – Ja. –Jamen du kommer da fra
 2534 kommunen ikke? – Jo jo... behøver det at være nogen modsætning? Altså, det var sådan ligesom folk kunne
 2535 slet ikke vænne sig til at vi egentlig kom og bare ville det godt altså vi kom ikke for at ville genere dem... vi
 2536 kom faktisk bare og ville have tingene til at glide og det tror jeg nok at der er rigtig mange der har oplevet...
 2537 eller det ved jeg der er rigtig mange der har oplevet. Det samme sker jo også... jeg har jo en meget stor del
 2538 af mit arbejde det er jo med at lave naturpleje ude på private arealer... det er meget sjældent jeg møder

2539 noget modstand der... vi snakker om tingene og får tingene til at glide og de fleste er rigtig godt tilfredse
 2540 med det... og det samme er det også med stier og sådan noget... men selvfølgelig kan der være nogle
 2541 enkelte... og det har vi også mødt... der simpelthen ikke kan forstå at den her sti skal gå lige forbi deres
 2542 ejendom og så nogle gange kan man bare sige: Jeg kan godt se at du ikke kan forstå det men jeg kan
 2543 ligesom ikke hjælpe dig for stien kommer så du må bare vænne dig til den (latter). Jeg vil nok ikke lige bruge
 2544 de ord vel men det der også er opgaven at komme ud og prøve og se hvad er det egentlig de er så kede af
 2545 og er det noget vi kan afhjælpe... kunne man plante noget mellem ejendommen og stien eller hvad... og det
 2546 er jo tit når de så opdager at vi vil faktisk godt prøve at skærme dem lidt... det er klart med velvilje kan man
 2547 komme rigtig rigtig langt... spørg Mandela (latter).

2548 ... *what also is the task is to come out and try to see what they in fact are so unhappy about and if it is*
 2549 *something we can set right... planting something between the property and the path or whatever... and it is*
 2550 *often you see when they discover that we actually will try to protect them a little... it is clear coming true*
 2551 *true far with kindness...*

2552 I: Hvordan er samarbejdet mellem cykelbyplanlæggerne og så jeres udvalg... der er du jo også ret tæt på.

2553 R: Nej der er jeg ikke så tæt på.

2554 I: Okay det er jo Natur... sidder Birgit Berggrein ikke lige her nede...

2555 R: Så må I da have nogle møder hvor I præsenterer noget for udvalget.

2556 I: Der kommer jeg ikke sådan ind... vi kommer jo også ind... vi har jo noget der hedder det grønne råd...
 2557 altså, vi kommer ude fra den grønne side... og Birgit hun kommer ovre fra skolestierne og de andre stier og
 2558 vejkontoret osv. ikke... det er ikke vores del...

2559 R: Nej men du vil sagtens kunne vurdere samarbejdet mellem jer og udvalget.

2560 I: Nej det vil jeg ikke kunne forklare... jeg kommer ikke ret meget inde i det der... det er ikke en del af...

2561 R: Skal I ikke præsentere alle jeres ting for...

2562 I: Det forbereder Birgit osv. og jeg sidder lidt og nikker og så går jeg igen.

2563 R: Jamen så dine egne projekter.

2564 I: Det er egentlig mest Birgit der kører det... jeg går ikke ind i og... jeg sidder og er med til at støbe
 2565 kuglerne... jeg sidder og laver samarbejdet... vi sidder og laver alt det baggrundsmateriale men jeg er ikke
 2566 med til at føre det frem... det er så lille en del af min arbejde kan man sige... hvis jeg skal have kontakt med
 2567 udvalget så er det i forhold til naturpleje.

2568 R: Ja! Det er det jeg tænker... dine naturplejeopgaver... der vil du sagtens kunne forklare samarbejdet med
 2569 politikerne i jeres udvalg.

2570 I: Ja.

2571 R: Nemlig men der går en grænse så jeg ikkelige kan få noget at vide om...

2572 I: Det er ikke mig der fører sti... jeg fører ikke stierne som sådan frem... så vil det være en natursti der går
 2573 tværs ind over et fredet område eller sådan noget men der vil det være en del af naturplejen kan man
 2574 sige... og der er cykelstier det meget sjældent en del af fredninger.

2575 R: Jeg hører nemlig at der sidder en politiker der er meget interesseret i det... Jens Peter Hansen eller...

2576 I: Ja det skal nok passe.

2577 R: Okay og så tænke jeg at jeg lige kunne få noget mere at vide om de andre... om hvor interesserede de er
 2578 og sådan noget.

2579 I: Nej der er jeg blank.

2580 R: Det er i orden. Hvordan kan Årets Cykelkommunesucces som er en unik styrke og
 2581 bykonkurrenceparameter... hvordan kan den udnyttes som strategi... fx i næste planstrategi... så der
 2582 smedes mens jernet er varmt.

2583 I: Det er svært at sige... nu skifter vi jo politikere i byrådet og sådan noget så det er svært at sige hvordan
 2584 det kan udnyttes men altså hvis vi er lidt heldige så kan vi jo få nogle måske flere midler til at lave flere
 2585 cykelstier altså men det vil jo så... men det der så kan være uheldigt det er så hvor tager de dem fra de
 2586 penge fordi de skal jo tages et andet sted fra så derfor så er det nok svært at flytte rigtig meget på det men
 2587 alligevel kunne det jo godt være at det gav lidt mere bevågenhed til cykelstier... vi har en hel række af
 2588 ønsker i vores stiplan hvor vi har prioriteret 1 2 3 4 ikke også og hvor vi... jamen jo hurtigere vi kan få
 2589 etableret alle de stier vi ønsker jo bedre... det har også den helt klare effekt at nogle af de stier vi skal
 2590 lægge... nogle af de stier vi ønsker og er sådan forholdsvis højt prioriteret de skal følge gamle
 2591 jernbanestrækninger og det bliver simpelthen dyrere for hvert år der går og vente fordi der vil blive flere og
 2592 flere af de strækninger der vil blive nedlagt og pløjet over og sådan noget og dem der har fået dem
 2593 overdraget til deres ejendom de vil så få dem jævnet ud og begynde at dyrke hen over dem... det bliver
 2594 sværere og sværere at få dem genetableret og dyrere og dyrere fordi vi skal betale en større erstatning
 2595 hvorimod så længe jernbanestrækningen ligger der... de ikke er begyndt at pløje på tværs... det er de nogle
 2596 steder men ikke så mange egentlig og jo hurtigere man kan komme i gang jo billigere er det faktisk så det er
 2597 bare med at komme i gang så hurtigt så muligt og i hvert fald få lagt en... man kan jo lægge sådan nogle
 2598 reservationer ned over det og det burde man nok gøre... det er jo nok en af de ting som man måske...
 2599 m'åske... med det her som løftestang i det hele taget måske burde lave nogle flere reservationer af de
 2600 cykelstier som vi egentlig sidder og planlægger.

2601 I: Kan man bruge planstrategien til det?

2602 R: Man kan jo til motorveje og alt mulig andet men jeg ved ikke om man kan til stier.

2603 The faster we can have established all the paths we wish the better... it also have that clear effect that
 2604 some of the path we are going to establish... some of the path we wish and have a relative high priority
 2605 they must follow old railway sections and it simply gets more and more expensive every year because there
 2606 will be more and more of these sections which will be closed down and plowed and so and the people who
 2607 have them handed over to their property they will have them leveled with the ground and start to farm
 2608 over them... it will be harder and harder to get them reestablished and more and more expensive because

2609 we must pay a larger substitution whereas as long as the railway section is there... they are not started to
 2610 plow across... they are some places but in fact not that many and the faster getting started the cheaper it is
 2611 actually so it is about getting started and as far as possible and certainly get a... it is possible putting such
 2612 reservations on it and that possible what ought to be done... it is possible one of the things which maybe...
 2613 maybe... with this as lever maybe ought to be made some more reservations of the cycle paths we in fact
 2614 are sitting planning.

2615 Is it possible to use the planning strategy for it?

2616 For motorways and else all possible but I do not know about paths.

2617 I: Fordi 2013 det er året hvor der skal ske noget.

2618 R: Ja... ej det bliver nok 2014.

2619 I: Ja jamen jeg tænker bare der er I kåret og så...

2620 R: Ja men altså hvis man kunne få lavet sådan at man bare får lagt en slags reservation ned over det så det
 2621 der er det må man ikke udnytte mere... altså, at det skal fastholdes fordi stien antageligt kommer... man
 2622 kan gøre det med motorveje... man kan gøre det med forskelligt... man laver jo også reservationer inde i
 2623 byerne til ringveje og sådan noget... men om man kan lave det også her det ved jeg faktisk ikke om der er
 2624 lovgrundlag... der er jo lovgrundlag for at hvis man ønsker det så kan man ekspropriere til stier... det var
 2625 man jo i tvivl om... men den er jo afprøvet i retten så det ved vi det kan man... så man kan godt
 2626 ekspropriere men om man kan reservere til det i forvejen det ved jeg faktisk ikke.

2627 I: Nu bliver det spændende.

2628 R: Nu bliver det også spændende for nu tror jeg der kommer en ind [lille afbræk i interviewet]

2629 I: ... det er et interessant spørgsmål vi lige kom ind på der.

2630 R: Ja jeg ved det faktisk ikke om man kan men det var da noget man måske skulle undersøge.

2631 I: Hvordan kan I komme med i planstrategiarbejdet hvis I har lyst til det?

2632 R: Jamen vi bliver jo egentlig spurgt hver gang der er kommuneplan så er vi jo med... lige så snart der er
 2633 trykt en kommuneplan så begynder vi jo at tænke på hvad skal der stå i den næste... så det er klart at de
 2634 ting vi ikke nåede at få med i den her jamen det skal vi så prøve og se om vi kan nå og få med i den næste så
 2635 på den måde bliver vi draget ind i det... ja lige så snart kommuneplanen bliver færdig så som sagt så... så
 2636 arbejder vi jo sammen med de folk der sidder og skriver på kommuneplanen... det er som regel nogle
 2637 grupper der opstår hvad skal vi sige hvor de bliver udpeget med det kan også være noget med at man siger:
 2638 Kan jeg ikke lige komme med her og lige få det her fyret af – få det afleveret? Og som regel så er det
 2639 accepteret. Jeg synes egentlig det går meget... det er ikke mere fasttømret end at man kan deltage der hvor
 2640 man føler man gør en god indsats.

2641 We work together with the people who sits and writes on the municipality plan... it is ordinarily some
 2642 groups which come into being... what to say... where they get appointed but it can also be something about

2643 saying: Can I not just come with here and get this in – get it delivered? And ordinarily it is accepted. I think
 2644 it is not more close-knited than it is possible participating where feeling doing a good work.

2645 I: Hvordan vil du vurdere muligheden for en plan-, bæredygtigheds- og cykelbystrategi... simpelthen at løfte
 2646 det så højt op?

2647 R: Jamen altså cykelby og bæredygtighed det kan jo sagtens gå hånd i hånd og så skal man jo egentlig bare
 2648 lave en plan for det så på den måde kommer det jo til at hænge sammen og det er faktisk det vi gør... det er
 2649 jo det vi gør.

2650 I: Ja altså der har jo været kombinationer af planstrategi og lokal Agenda 21.

2651 R: Ja og vi vil jo gerne have at de naturstier vi laver... naturcykelstier... at de kan bruges til publikum men
 2652 hvis de kan ligge så de også kan blive til en regional cykelrute og de også kan blive til pendlerstier og
 2653 skolestier og jeg ved ikke hvad og i det hele taget altså fx det og... hvis vi nu kunne få mange til at cykle fra
 2654 Langå til Randers så kunne vi nedlægge landevejene ikke men altså så vi får så mange over at cykle som
 2655 muligt men det er klart at det... jo mere cykelvenligt landet Danmark bliver jo mere... det gavner jo på så
 2656 mange måder så det gør næsten ondt at vi ikke gør mere ud af det og jeg tror altså hvis folk... hvis
 2657 politikerne vidste hvor meget der var at hente i det så tror jeg at hastigheden på at lave cykelstier i
 2658 Danmark den ville stige til det dobbelte.

2659 I: Ej kan du ikke... sige noget mere om det... hvad skal vi sige...

2660 *We will like, you see, that the nature paths we make... nature cycle paths... that they can be used for*
 2661 *audience but if they can be located in a way so they will be a regional cycle route and they also can be*
 2662 *commuter paths and school paths and I do not know what else... if we could get as many as possible to cycle*
 2663 *from Langå to Randers then we could close down the highways right so we get as many as possible cycling*
 2664 *but it is clear... as more cycle friendly the land Denmark becomes as more... it benefits in so many ways so it*
 2665 *almost hurts that we are not making something more of it and I think that if people... if the politicians knew*
 2666 *how great a benefit it is I think that the speed of making cycle paths in Denmark it would increase to the ten*
 2667 *double.*

2668 Can you... say something more about it... what can we say...

2669 R: Jo det har jo vist sig at sådan noget som fx turistorganisationerne de har jo målt på hvilke turister der
 2670 lægger flest penge i Danmark... af udenlandske turister... og der ligger cyklisterne langt højst... de lægger
 2671 mange flere kroner per dag end bilturisterne gør og det har noget at gøre med at de bruger jo ikke penge
 2672 på bilen men de bruger jo penge på overnatninger og på oplevelser og på alt det som cyklister godt kan lide
 2673 så de har en masse penge at bruge hver dag hvorimod i den værst tænkelige situation så kommer der
 2674 biltu... så kommer der nogle tyske surfere herop og de har deres egen dåsemad med og sidder med deres
 2675 egen primus nede ved stranden oppe i Cold Hawaii og så surfer de og spiser de deres medbragte mad og
 2676 når ikke de har mere så kører de hjem og henter mere i Tyskland... de køber ikke engang diesel i Danmark...
 2677 altså, de er heroppe og bruger alle faciliteterne men de lægger ikke fem flade ører heroppe hvorimod en
 2678 cykelturist der kommer til Danmark bruger meget meget mere men det er jo noget... de tal kan man jo bare
 2679 få fra turistorganisationerne men det er jo bare én ting.

2680 I: Det var en ny vinkel... den er rigtig god.

2681 *It has been shown, you see, that something as e.g. the tourist organizations they have measured which type*
2682 *of tourists lay most money in Denmark... of foreign tourists... and there lie the cyclists far highest... they*
2683 *spend a lot more kroners pr. day than the car tourists* and that has something to do with not using money
2684 on the car, you see, but they use money for nights and for experiences and for all that which cyclists like so
2685 they have got a lot of money to use every day whereas in the worst amagineable situation then come car
2686 tou... then some german surfers up here and they have their own tinned food with and sit with their own
2687 primus at the beach up in Cold Hawaii and when they have no more food they drive home and pick up
2688 more in Germany... they not even buy diesel in Denmark... so they are up here and use all the facilities but
2689 they do not lay money up here whereas a cycle tourist who comes to Denmark use very very much more
2690 but it is something... just getting the amounts from the tourist organizations *but it is just one thing, you see.*

2691 It was a new angle... it is real good.

2692 R: Der er ingen tvivl om at jo flere af os der cykler jo mere sunde bliver vi... ikke. Der er heller ingen tvivl om
2693 at jo bedre cykelstier vi har også ude i naturen jo nemmere bliver det at komme ud og opleve naturen fordi
2694 så har du ikke bilradioen der forstyrrer dig men altså så hører du jo fuglene i stedet for når du cykler og det
2695 betyder også at hvis du altid næsten hvor du er i Danmark kan tage din cykel og cykle en tur ud i naturen så
2696 bliver vi alle sammen også meget mere vant til det... det vil give en helt... man vil simpelthen rykke folk
2697 [med det her?...] så der er så mange gevinster i det her så det er kun fordi der ikke er nogle der sætter sig
2698 ned og tæller alle de her point sammen for hvis man gjorde det og gik til politikerne jamen så ville der blive
2699 sat kæmpe summer af til at få det her lavet og du kan samtidig også bekæmpe en masse arbejdsløshed ved
2700 at få lavet alle de her stier... altså, jeg kan ikke se nogen dårlig ting ved det... altså, jeg havde nær sagt: Det
2701 er bare med at komme i gang.

2702 I: Godt godt.

2703 *There is no doubt that the more of us cycling the more healthy we are. There is neither doubt that the better*
2704 *cycle paths we have also in the nature the easier it is to come out and experience the nature because then*
2705 *you have not the car radio disturbing you but you hear the birds instead when you cycle, you see, and it also*
2706 *means that if you always, almost anywhere you are in Denmark, can take you bike and cycle out in the*
2707 *nature then we all become much more used to it...* so there is so many gains in this so it is only because
2708 nobody sits down and counts all these points together because if doing that and going to the politicians
2709 well then they will secure gigantic sums to get this done and in the same time *you can fight a lot of*
2710 *unemployment making all these paths... so I cannot see anything bad about it... so I had almost said: It is*
2711 *just getting on with it.*

2712 Good good.

2713 R: Så det er uvidenhed og så er spørgsmålet hvem har så ansvaret for at den danske befolkning og
2714 politikerne bliver holdt uvidende om det her... hvorfor skal vi holdes uvidende om det? Hvorfor kommer det
2715 ikke frem? Der må være nogle journalister der ikke gør nok ud af at få det her fortalt.

2716 I: Man må sige nede i Odense der fortalte de historien om sundhed... det var en dygtig planlægger og en
2717 sundhedsforsker fra universitetet og selvfølgelig havde de noget kommunikationssamarbejde også... og så

2718 fik de fortalt... det var den nationale cykelby... så fik de virkelig fortalt historien om alle de penge med
 2719 sparer på at folk de bliver sundere... men den anden der med turister den er ikke blevet fortalt.

2720 *So it is ignorance and then the question is who has then the responsibility that the Danish population and*
 2721 *the politicians are kept in the dark... why must we be kept in the dark? Why does it not come forward?*
 2722 *There must be some journalists who do not do enough to get this told.*

2723 In Odense they told the history about health... it was a good planner and a health researcher from the
 2724 university and of course they had some communication cooperation too... and then they told... it was the
 2725 national cycle city... then they really told the history about all the saved money because of people getting
 2726 healthier... but the other one with tourists is not told.

2727 R: Men det er jo begge dele og det er jo ligegyldig hvem du tager... om det er skolebørn der cykler på en
 2728 sikker skolevej i stedet for at cykle tværs over et kryds hvor de bliver slået ihjel... altså, hvis du sørger for at
 2729 forbedre forholdene for cyklister i Danmark så er det ikke bare turister... det er ikke bare skolevej... det er
 2730 ikke bare... det er en hel række af ting der bliver bedre og det eneste man bare tænker det er hvorfor er der
 2731 ikke flere der ser det?

2732 I: Ja jamen det er super... ved du hvad... der er noget der hender win win... det her det er win win win win
 2733 win... det er jo simpelthen alle der vinder.

2734 But it is both, you see, and *it is unimportant who you take... if it is school children who cycle on a secure*
 2735 *school way instead of cycle across an intersection where they get killed... so if you provide to better the*
 2736 *circumstances of the cyclists in Denmark then it is not just tourists... it is not just school way... it is not just...*
 2737 *it is an entire row of things which becomes better and the only thought is why do no more people see it?*

2738 Yes well it is super... do you know what... something is called win win... this is win win win win win... it is
 2739 simply everyone winning.

2740 R: Ja men alligevel så er der bare ikke nogle der tager den og så kan man undre sig.

2741 I: Ja altså der sker noget nu men det er ligesom der ikke sker nok... altså, jeg er glad for at nu bliver de her
 2742 cykelbyprojekter udbredt og til Randers og til mindre...

2743 R: Ja ja det er også fint nok men jeg skal jo også gerne nå at opleve det så det kan ikke hjælpe noget at I
 2744 bruger så megen tid på det her.

2745 I: (latter) Nej det skal gå hurtigere.

2746 R: Vi skal til og i gang.

2747 I: Det er også derfor... den skal løftes og jeg snakkede med enovre i sundhedsafdelingen i går og det kunne
 2748 vi også blive enige om... hvis man får den løftet... man får den på planstrateginiveau og... hvordan vil
 2749 ikkecyklister reagere?

2750 Yes but still there is just nobody who takes it – wondering why.

2751 There happens something now but it is like not enough... I am glad that the cycling city projects are now
 2752 disseminated and to Randers and to smaller...

2753 Yes yes it is fine also but I will like to experience it too so it can not help that you use so much time on this.

2754 (laughter) No it must go faster.

2755 We must get on with it.

2756 It is therefore also... it must be elevated and I talked with one in the health department yesterday and we
 2757 could agree on that too...

2758 R: De vil købe en cykel.

2759 I: Godt men altså, der er nogle gange konflikter hvor man indsnævrer vejene fra fire baner til to baner for at
 2760 kan lave cykelsti og så er der konflikter.

2761 R: Jeg synes faktisk der er en stor forståelse for de andre trafikanter.

2762 I: Godt... ved du hvad det har jeg hørt flere gang her nede i Randers men man hører andre steder at der kan
 2763 blive vældig ballade.

2764 R: Dem der bliver sure de kan jo bare købe en cykel... altså, i dag kan du jo få cykler... altså, det er lige før at
 2765 der er ingen, der kan sige at de ikke kan cykle mere fordi du kan få en elcykel og det har vi selv... vi har
 2766 elcykler her som tjenestecykler hvis vi vil bruge det... det bruger jeg engang imellem om sommeren... jeg
 2767 bruger dem ikke så meget om vinteren... jeg har så forslået at vi skulle have en der havde en kaleche så
 2768 man simpelthen så man simpelthen kunne sidde [inde under den?...] de findes faktisk i både Århus og
 2769 København de der cykeltaxaer hvor du kan simpelthen sidde i tørvejr og sådan en kunne vi også sagtens
 2770 have her og så kunne du have dine papirer med ude så var du faktisk ligesom du var kørende i en bil og så
 2771 ville en stor radius rundt omkring Randers den ville blive betjent af folk på en elcykel og det var også en ting
 2772 som man sagtens kunne gøre meget meget mere ud af og med den udvikling som elcykler har hvor selve

2773 The ones who get mad they can just buy a bike, you see... today you can have bikes... it is almost like no one
 2774 can say that they can not cycle anymore because you can get an electric bike and we have... we have
 2775 electric bikes here as official bikes if we will use it... I use it once in a while in the summer... I use it not so
 2776 much in the winter... I have suggested that we should have one with a hood... they are actually both in
 2777 Århus and Copenhagen the cycle taxi where you can simply sit in dry weather and such one we could also
 2778 easily have here and then you could have your papers there so you was actually like driving in a car and
 2779 then a large radius around Randers would be served by people on an electric bike...

2780 batteridelen næsten bliver fordoblet for hvert år... altså, hvor man til samme pris kan købe dobbelt så
 2781 meget batteri bare året efter... altså, efterhånden så er der så gode batterier, så gode motorer i de cykler så
 2782 alle kan deltage.

2783 *Now there are so good batteries so good motors in the bikes so everybody can participate.*

2784 I: Godt hvordan sikres en fremtidig stigende højprioritering af Randers Cykelbyprojekter?

2785 R: Det gør det ved at vi skal have politikerne til at se lyset i det her.

2786 We are going to have the politicians to see the light in this.

2787 I: Ja god formulering.

2788 R: Fordi det... jeg havde nær sagt det er det jo bare ikke... det er... jamen jeg havde nær sagt... man kan godt
2789 undre sig over at der faktisk ligger så mange undersøgelser på både det ene og det andet der viser hvor
2790 godt det her er... så kan jeg godt undre mig over jeg selv har en bil... nu er det så fordi jeg har 40 km... jeg
2791 har rigtig langt at køre men hvis der var en bedre cykelsti på landevejen mellem Viborg og Randers så vil jeg
2792 ikke afvise jeg også kunne finde på at cykle fordi i dag kan det lade sig gøre fordi en elektrisk cykel den... en
2793 elcykel ville kunne bringe mig frem og tilbage på en god time og så har jeg fået en masse motion og en
2794 masse luft men i dag der vil jeg ikke overleve på den vej der... det ville jeg ikke turde og det er simpelthen
2795 det der gør det og så det her med at i stedet for at køre de 40 km imellem så skal jeg så køre 68 måske på
2796 nogle små veje.

2797 I: Ja det går ikke.

2798 R: Det gør man så ikke... så der knækker den så der skal meget mere respekt for at få lagt cykelstier ud
2799 [langt?] mellem de store byer så ville der være [nogle mennesker?].... så ville de også blive brugt de stier...
2800 det er helt sikkert.

2801 I: Ja er der noget jeg ikke har spurgt om som du ønsker at gøre opmærksom på... jeg har nemlig brugt al din
2802 tid og lidt til.

2803 R: Nej det ved jeg ikke altså... jo jeg kunne godt tænke mig at spørge om noget: Hvad vil du nu gøre for at vi
2804 får det her i gang?

2805 I: Jeg vil gå hjem og skrive det her projekt og tænke mig grundigt om... jeg kan ikke svare på det lige nu men
2806 jeg synes virkelig det er spændende at tale med jer.

2807 R: Vi skal have en cykelminister... du skal jo prøve at se hvis du kan komme ind på trafikministeren... på livet
2808 af ham eller hende så er det jo bare med at gøre det men altså det er nok stadigvæk en sej kamp og det kan
2809 man så undre sig over hvorfor det skulle være det... altså, tallene taler lidt for sig selv men man kan være
2810 bange for at det simpelthen ser så lovende ud at folk ikke tror på det for hvorfor har man så ikke gjort det
2811 for længe siden?

2812 I: Måske på grund af udvikling af cykler.

2813 R: Jamen det er også det ja.

2814 I: Så det er nu tiden er moden.

2815 R: Ja det er det helt sikkert og jeg føler også at der er en stigende interesse for cykler i samfundet... det er
2816 den vej det går... det går bare for langsomt og det er fordi vi ikke... altså, en af de ting som virkelig kunne
2817 rykke det var at man fik lavet cykelstier langs med egentlige veje der ligger mellem de lidt større byer... det
2818 er bare med at komme i gang... det går alt for langsomt... fordi så får du Danmark bundet sammen [som

2819 We are going to have a cycle minister... you must try to see if you can come close in on the traffic minister
2820 then it is just doing it but it is certainly still a tough fight and wondering why... the numbers speaks for itself
2821 so being afraid that it simply looks so promising that people do not believe it because why not doing this a
2822 long time ago?

2823 Maybe because of development of bikes.

2824 Well it is that too yes.

2825 So now the time is ripe.

2826 Yes that is sure and I feel there is an increasing interest for bikes in society... it is the way it goes... it just
2827 goes to slow and that is because we do not... one of the things which really could move something was
2828 making cycle path along true roads between the rather large cities... it is just getting on with it.

2829 cykelby?...]... så får du tre gange så mange cykelturister eller hvor mange det nu er... men altså, jo bedre
2830 forhold for cyklister og jo mere turist[?]... det er dem vi kan komme til at leve rigtig meget af især fordi de
2831 så også lægger mange penge per person så hvorfor ikke gå efter dem der er bedst... vi skal da ikke gå efter
2832 alle dem der alligevel ikke lægger penge.

2833 I: Må jeg ringe hvis jeg får brug for at snakke med dig igen?

2834 R: Ja det må du bestemt... jeg har lige et lille hjertesuk der ikke har en skid med det her at gøre... (snakker
2835 om manglende lastbilafgifter)... der kan du finde alle de penge som du skal bruge til det her eller flere...
2836 mere end det... du kan da foreslå det som finansieringsgrundlag.

2837 Substrate of funding

2838 I: Super du skal have tusind tak... det var rigtig spændende at snakke med dig.

2839 ...

2840 **Interview med fritidskonsulent Birgitte Strøbeck Pedersen, Kultur og fritid**

2841 In English leisure consultant from Culture and Leisure

2842 Dato: Onsdag d. 11. december 2013

2843 Sted: Randers Kommune, Laksetorvet

2844 Respondent (R)

2845 Interviewer (I)

2846 I: ... og jeg skal høre om du har nogle spørgsmål?

2847 R: Nej jeg går ud fra, at du lige fortæller konteksten, når du går i gang her, ikke?

2848 I: Ja men jeg er jo fra Aalborg Universitet og det er et speciale indenfor By, Energi og Miljø og jeg vil gerne
2849 kigge på det helt ovenfra – på strategierne – hvordan søren har man opnået det her og det er meget nyt
2850 det her med at det er tværfagligt og hvordan får man det til at fungere. Og jeg spørger både ind til
2851 dokumenter og til aktører og bliver nok nødt til at afgrænse det endnu mere når rapporten virkelig bliver
2852 skrevet.

2853 R: Ja og du har taget mig ud fordi Birgit har peget på mig og andre i arbejdsgruppen... jeg skal lige forstå
2854 hvordan...

2855 I: Ja simpelthen I var jo en fem stykker eller sådan noget allerførst med cykelpolitikkerne og cykelst... hvad
2856 er det den hedder?

2857 R: Stihandleplanen ja stiplanen.

2858 I: Ja og det er fint hun lige har valgt jer og så et par stykker mere fordi der er kommet en ny til og der er
2859 kommet en klimagrube og...

2860 R: Super.

2861 I: Men jeg kan godt forstå at I er mange hernede og det siger hun at det er en forankring så... Hvordan ser
2862 du din afdelings rolle i forhold til cykelbyprojekter?

2863 R: De briller jeg havde på dengang jeg var med... nu er det altså fire år siden... det var i '9 vi lavede alt det
2864 her men det jeg så efter det var vores foreningers kår... hvad kunne være godt for vores foreninger og
2865 hvordan bliver foreningerne anvendt... altså hvordan bruger borgerne foreningerne... så det var så de briller
2866 jeg havde på der.

2867 I: Ja og du har så ikke deltaget siden I skrev de der par dokumenter dengang?

2868 R: Nej.

2869 I: Nej men det er der flere i gruppen der ikke har. Hvordan vurderer du de tre strategidokumenter der kom
2870 ud af det der Nordiske Cykelbysamarbejde... der var cykelregnskab, cykelstrategi, cykelhandlingsplan... vi

2871 har allerede snakket om to af dem... er det den rigtige måde at gøre det på eller skal strategier ind nogle
2872 andre steder i nogle andre dokumenter eller...

2873 R: Når jeg sådan tænker tilbage på den del jeg var med i så var det meget på stiplanen eller på... i starten af
2874 det hvor vi sådan... hvad skal vi sige... inden det egentlig... tror jeg... inden at Birgit vidste at der ville komme
2875 det her store projekt ud af det... så det var egentlig mest der vi var indeover... og så senere hen har vi jo
2876 ikke fulgt så meget med så hvad der sådan er kommet ud af strategier på den måde det synes jeg ikke jeg så
2877 godt kan svare på.

2878 I: Nej og der er faktisk flere der siger det samme som dig... altså mest stiplanen ikke også?

2879 R: Ja.

2880 I: Tages cykel- og stipolitikken i betragtning ved anden planlægning?

2881 R: Jeg har siddet med fritids- og idrætspolitikken og har været med i nogle andre politikker...
2882 sundhedspolitikken... det er ikke sådan at jeg kan sige at den... at jeg tænker den ind der... men vi tænker jo
2883 mobilitet ind... vores udgangspunkt er jo at folk skal jo røre sig og på den måde hænger det jo sammen at så
2884 skal der jo også være nogle stiforbindelser at røre sig på... jeg tænker det... når vores foreninger siger de
2885 gerne vil have nogle løberuter så tænker jeg stiprojektet ind og jeg ved hvem jeg skal kontakte hvis jeg skal
2886 vide noget om det... det synes jeg egentlig er en væsentlig ting at jeg nu ved at det er Birgit der sidder med
2887 det her.

2888 *... we think of mobility... our baseline is that people must move, you see, and in that way it hangs together ,*
2889 *you see, that then there must be some path connections to move on... I think it... when our associations say*
2890 *that they would like some running routes then I think of the path project and I know who I have to contact if*
2891 *I have to know something about it... that I think in fact is a substantial thing that I now know that it is Birgit*
2892 *who is doing this.*

2893 I: Ja godt. Hvordan laves et interessant beslutningsgrundlag der får nogle til at føle ejerskab?

2894 R: Det skal du spørge Birgit om (latter)... det er jo hende der sidder med det... tænker du borgerne eller os i
2895 forvaltningen... hvordan vi får ejerskab... eller hvad tænker du?

2896 I: Ja og også politikerne... jeg tænker egentlig bredt.

2897 R: I forhold til selve politikken... at vedtage politikken eller vedtage handlingsplanen eller hvad?

2898 I: Jeg kan også tage det næste spørgsmål for det hænger sammen. Er strategiformuleringen bevidst
2899 holdningsbearbejdende? Jeg tænker hvordan søren er det lykkedes sådan at få nogle med og jeg vil også
2900 gerne vide hvordan I bruger kommunikationsuddannede.

2901 R: Jeg tror det er lykkedes dem at komme igennem med det fordi de er kommet meget ud på skolerne
2902 eksempelvis og hvor børn og forældre og lærere tror jeg kunne se relevansen af at man bød ind så de

2903 *I think they succeeded in pushing it through because they have visited the schools a lot for example and*
2904 *where children and parents and teachers I think could see the relevance*

2905 redskaber de brugte dengang til at få folk til at pege på hvor er der sorte pletter eksempelvis... det tror jeg
 2906 lykkedes rigtig godt fordi det typisk er et tema som en borger gerne vil byde ind med... borgere vil gerne
 2907 have stier så derfor er det nok typisk noget som man nemt eller... det tiltaler netop borgerne tror jeg end så
 2908 mange andre ting.

2909 I: Jamen det har jeg allerede fået fortalt... noget med involvering... altså der er faktisk mange der gerne vil
 2910 det men man kan også nogle gange opleve at hvis en vej skal indsnævres fra fire spor til to spor for at der
 2911 kan blive cykelstier så er der så nogle andre der ikke er glade for det og der kan være en cityforening der vil
 2912 have mange bilkunder ind og handle og... men det virker ikke så konfliktpræget hernede.

2913 R: Nej og jeg tror måske det er fordi at det at tage hensyn til den bløde trafikant er jo et sympatisk tema så
 2914 man kan næsten ikke have noget imod det... sådan tror jeg mange tænker men det er da rigtig at der kan

2915 *I think maybe it is because that showing consideration for the soft road user is a sympathetic theme, you*
 2916 *see, so nobody almost cannot be against it... I think many people think like that".*

2917 være nogle erhvervsinteresser der taler for noget andet men jeg ved ikke om Birgit har hørt mere om det...
 2918 jeg har jo ikke sådan fået reaktionerne hvis nogle har protesteret... de er jo ikke gået til Kultur og Fritid... de
 2919 er gået over til Miljø og Teknikafdelingen, ikke...

2920 I: Ja hvordan fremkom organiseringen med den her tværfaglige interne arbejdsgruppe dengang?

2921 R: Jamen det er nok Birgit der kan svare på det... jeg blev indkaldt derovre fra... jeg har ikke sådan planlagt
 2922 organiseringen af det.

2923 I: Godt hvordan fremkommer nye interne samarbejder hvis der er en mere fra din afdeling eller noget der
 2924 gerne vil med i cykelbyprojekter... er det noget I kan... finde ud af... er det noget der kan lade sig gøre?

2925 R: At få flere med herinde fra i projektet?

2926 I: Ja det foregikovre i sundhedsafdelingen i hvert fald... der var en der stod for at tjekke hvordan det går
 2927 med sundheden ved de mennesker der har lånt elcykler af kommunen og så kom der en
 2928 sundhedsmedarbejder mere med pga. at lave nogle events på skoler og institutioner og så tænker jeg
 2929 hvordan det kunne foregå i jeres afdeling.

2930 R: Vi har jo ikke som sådan tiltag i forhold til cykling... altså vi har vores foreninger som laver events i
 2931 forhold til cykling... vores eventafdeling Randers Eventsekretariat... det er også dem der har arbejdet med
 2932 det for de laver fx Post Danmark Rundt så er det her, ikke... på den måde kan der komme nogle i spil men

2933 We have not as such initiatives in correlation with cycling, you see... we have our associations which make
 2934 events in correlation with cycling... our event department Randers Event Secretariat... it also is them who
 2935 have been working on it because they do Post Denmark Around for example then it is here, right... in that
 2936 way someone can come into play...

2937 ellers så arbejder vi jo ikke sådan med de her ting... det er jo vores foreninger der gør det. Så jeg synes ikke
 2938 det sådan oplagt er noget der ligger i vores forvaltning som det eksempelvis gør i Sundhed for de skal
 2939 ligesom ud og arbejde med sundhed... det gør vi jo ikke sådan på den måde.

2940 I: Jeg har skrevet: Hvordan bliver Dansk Cyklistforbund, medier og andre brugt... er det noget?

2941 R: Vi har støttet op om de her initiativer der er omkring Store Cykeldag... sådan nogle kampagner der er...

2942 Cykle til arbejde... det er sådan der hvor vi går ind i noget.

2943 I: Ja prøv og... bare fortæl.

2944 R: Ja jamen vi har prøvet at lave nogle events på Store Cykeldag... prøvet at få borgere og foreninger til at

2945 cykle med på noget men det var rigtig svært... det havde altså ikke folks interesse (latter)... vi kom ikke ret

2946 meget igennem med det i hvert fald... det var for lidt i forhold til det vi fik ud af det så derfor har vi egentlig

2947 lagt den ned og så foregår der cykevents i andre sammenhænge når vi har vores årlige festuge så er der et

2948 stort cykelløb der... sådan folkeligt cykelløb... det er ikke noget med tid eller noget og det kører sådan af sig

2949 selv havde jeg nær sagt og foreningerne har deres lokale cykelløb de står for... så man kan sige kultur og

2950 fritidsafdelingen laver som sådan ikke events eller arrangementer... vi understøtter at foreningerne kan

2951 arbejde med det... det er sådan set mere vores rolle end at gøre det.

2952 We have supported these initiatives which are around Great Cycle Day... such campaigns there are... Cycle

2953 to Work... it is there we join something.

2954 Yes try and... just tell.

2955 Yes well we have tried to do some events on Great Cycle Day... tried to get citizens and association cycling

2956 along but it was really hard... it was not in the interests of people (laughter)... we did not push through it

2957 very much at any rate... it was too little in correlation with what we got out of it so we have in fact put it

2958 down and then cycle events goes on in other coherences when we have our annual party week then there

2959 is a great cycle race there... such public cycle race... nothing about time or anything and it goes on by itself I

2960 nearly said and the associations have their local cycle race they stand for... so *the Culture and Leisure*

2961 *Department does not make events or arrangements as such... we support that the associations can work on*

2962 *it... it is in a way more our role than to do it.*

2963 I: Hvordan kan Årets Cykelkommune-successen som er en unik styrke og bykonkurrenceparameter...

2964 hvordan kan den udnyttes som strategi så der smedes mens jernet er varmt evt. i næste planstrategi eller

2965 [hvad der måtte være af idéer?]

2966 R: Det bliver jo styrket på den måde at vi i og med at det her er kommet så meget op og stå som det er så

2967 har vi også fået nogle flere samarbejder i gang... eksempelvis i går var jeg på et område hvor vi har nogle

2968 BMX- og mountainbike-faciliteter... four cross-faciliteter og der var vi samlet fra forskellige forvaltninger til

2969 en snak om hvordan kunne vi løfte området og gøre det endnu bedre så på den måde synes jeg egentlig at

2970 hvis man ligesom har fået en selvforståelse af at vi er en cykelkommune... vi er en cykelby så er det ligesom

2971 om at så går nogle ting lettere igennem for så skal vi ligesom bekræfte os i det... holde os fast i det og styrke

2972 den side... på den måde synes jeg egentlig at det i sig selv er en løftestang.

2973 ... given that this has succeeded so much then we also have got some more cooperations started... for

2974 example yesterday I was in a field where we have some BMX and mountainbike facilities... four cross

2975 facilities and there we met from different managements for a talk about how we could elevate the field and

2976 make it even better so in that way I think in fact that if already got a self-understanding of that we are a

2977 cycle municipality... we are a cycling city then it is like things easier push through because then we must like
 2978 bear us out... maintain us in it and strengthen that side... in that way I think in fact that it is a lever in itself.

2979 I: Ja. Kan man bruge dokumenter til at løfte det endnu mere... sætte det op fra at være sådan
 2980 sektoropgaver til at... ja jeg tænker hvordan vurderer du muligheden for en plan-, bæredygtigheds- og
 2981 cykelbystrategi... jeg ved man har gjort noget i Odense... de har jo været national cykelby og så har man
 2982 forsøgt og ligesom tage det op igen... der har været lidt pause dernede... og taget det med i planstrategien
 2983 og sådan... jeg tænker om det er nu at Randers skal løfte på den måde også eller...

2984 R: Jeg har svært ved at svare på det for jeg kender ikke nok til de strategier så det kan jeg ikke svare på.

2985 I: Jeg tænker også hvordan vil ikke-cyklister reagere... igen fordi jeg kender til andre byer hvor man har
 2986 oplevet ballade over... konkurrerende trafikgrupper... men det ved jeg ikke hvad du tænker om det...
 2987 hvordan ikke-cyklister vil reagere hvis man får cykelbyen til at fylde så meget?

2988 R: Som sagt så har jeg ikke haft nogle af de reaktioner som muligvis kunne have kommet til Miljø og
 2989 Teknik... hos os oplever vi jo ikke nogle reaktioner fra borgerne på det område så det er bare som
 2990 privatperson jeg kunne have en idé om det og jeg tænker altså ikke at der er nogle konflikter der fordi jeg
 2991 tror også de fleste har nogle cyklende i familien... nogle børn eller ægtefælle eller en selv, ikke.

2992 I: Det er positivt at høre. Hvordan sikres en fremtidig stigende højprioritering af Randers Cykelbyprojekter?

2993 R: Jeg tænker ressourcer... det er jo altid en parameter... men ellers tænker jeg også gode historier om at nu
 2994 er cykelringen blevet bedre eller nu er der kommet cykelpumper eller parkering til cyklister... de gode
 2995 historier... de er gode for at blive ved med at holde gejsten oppe og holde interessen.

2996 ... resources... it is always a parameter, you see... but else I also think good stories about cycle ring or
 2997 now has come cycle pumps or parking for cyclists... the good stories... they are good keeping the
 2998 enthusiasm and keeping the interest.

2999 I: Godt, er der noget jeg ikke har spurgt om som du ønsker at gøre opmærksom på?

3000 R: Nej.

3001 I: Må jeg om nødvendigt ringe og stille flere spørgsmål?

3002 R: Ja det må du gerne.

3003 (latter)

3004 R: Jeg synes mange af spørgsmålene her det er jo mest sådan set Birgit der kan svare på dem... jeg synes at
 3005 mange af dem har jeg svært ved at svare på.

3006 I: Ja men jeg kan da fortælle dig at der er meget sådan overensstemmelse hernede og det er ikke så
 3007 konfliktfyldt og sådan som man har læst om andre steder så det er en god historie så det bliver...

3008 R: (latter)

3009 I: Ja du skal bare have tak.

3010	R: Ja velbekomme.
3011	